Industriministeriets arbejdsgruppe vedrørende Værdipapircentralen

Gennemførelse af lov nr. 179 af 14. maj 1980 om en værdipapircentral

9.2
DET JURIDISKE LABORATORIUM VED KØBENHAVNS UNIVERSITET

BETÆNKNING MR. 948

Industriministeriet, 24. marts 1982

Side

Kapitel 4. Registreringsbekendtgørelsen. 21

A. Indledning. 21

1. Bekendtgørelsens indhold. 21
2. Lovgrundlaget. 21
3. Forholdet til tilslutningsaftalerne. 22

B. Grundlaget for registrering. 23

1. Indledning. 23
2. Krav om et skriftligt og underskrevet grundlag. 24
3. Registrering af salg under afvikling. 28

C. Legitimationsproblemer. 33

1. Problemstilling. 33
2. Krav til legitimation ved oprettelse af konti. 34
3. Krav til legitimation ved anmeldelse til registrering. 35
4. Andre kontoførende institutters adgang til konti. 38

D. Registrering af betingede rettigheder. 39

1. Indledning. 39
2. Betingelser vedrørende købesummens betaling. 39
3. Andre betingelser. 40

E. Registrering af begrænsede rettigheder. 42

1. Indledning. 42
2. De gældende regler for fysiske obligationer. 42
3. Er pant i fondsaktiver håndpant eller underpant? 44
4. Forskelle mellem pant i fast ejendom og i obligationer (fondsaktiver). 46

Side

5. Reglerne om stiftelse og registrering af pant i fondsaktiver. 48
6. Realisation af fondsaktiver. 54
7. Salg af pantsatte fondsaktiver. 55

F. Meddelelser i henhold til lovens § 10. 56
1. Udformningen af § 10. 56
2. Værdipapircentralens skrivelse af 8. maj 1981. 57
3. Overvejelserne i arbejdsgruppen. 59
4. Formulering af eventuel ændring i § 10. 61

G. Storkunder. 63
1. Indledning. 63
2. Afgrænsning af storkundebegrebet. 64
3. Høring af forsikringstilsynet og personale-organisationerne. 66

H. Tilsynsmyndigheders adgang til at få oplysning gennem Værdipapircentralen. 67

I. Uddannelse. 70

J. Andre emner. 76
1. Afviklingsdage. 76
2. Pengeinstitutter på Færøerne og i Grønland. 77
3. Daglig mindsteåbningstid. 77
4. Fondsbørstilsynets ressourcer. 78
5. Nye obligationsformer. 80

Side

Kapitel 5. Udkast til bekendtgørelse om klageafdelingen. 82

1. Principperne i bekendtgørelsen. 82

2. Registrering af indgivne klager. 83

3. Skriftlighed eller mundtlighed i sagsbehandlingen. 86

4. Klagegebyr. 86

Kapitel 6. Udkast til bekendtgørelse om indkaldelse af cirkulerende obligationer. 88

1. Oversigt over udkastets væsentligste indhold. 88

2. Det tidsmæssige forløb af indkaldelsen af cirkulerende obligationer. 89

3. Underretning om konvertering. 91

4. Fritagelse for indkaldelse. 92

5. Udtrækningsmønstret for de indkaldte obligationer. 92

BILAGSFORTEGNELSE

	Side
Bilag 1 Industriministeriets notat af 13. juni 1980.	95
Bilag 2 Industriministeriets skrivzelse af 20. juli 1981.	101
Bilag 3 Lov nr. 179 af 14. maj 1980 om en værdipapircentral.	109
Bilag 4 Værdipapircentralens vedtægter.	115
Bilag 5 Udkast til registreringsbekendtgørelse.	123
Bilag 6 Udkast til indkaldelsesbekendtgørelse.	147
Bilag 7. Udkast til klageafdelingsbekendtgørelse.	151
Bilag 8. Værdipapircentralens notat af 27. april 1981 om indkaldelser efter lovens § 37.	157
Bilag 9. Oversigt over indholdet af § 10-meddelelse.	161

Side

Bilag 10. 163
Oversigt over hovedindholdet i en tilslutningsaftale.

Bilag 11. 167
Notat fra Realkreditrådets underudvalg vedrørende trækningsproblemer.

Kapitel 1.
mndledning.

1. Ved skrivelser af 17. juni og 9. september 1980 nedsatte industriministeriet en arbejdsgruppe med den opgave at udarbejde udkast til gennemførelsesforanstaltninger i medfør af lov nr. 179 af 14. maj 1980 om en værdipapircentral.

Efter kommissoriet, der indeholdes i det i bilag 1 gengivne notat af 13. juni 1980, skulle arbejdsgruppen udarbejde udkast til én samlet bekendtgørelse i medfør af lovens §§ 7, 16, 19 og 20 (om registerets indretning og førelse, fremgangsmåden ved registrering og udslettelse af rettigheder, kontoudskrifter, storkunder og godkendelse af personer, der har adgang til at medvirke ved registrering og udfærdigelse af kontoudskrifter), samt udkast til bekendtgørelser i medfør af lovens § 23, stk. 6, om klageafdelingens virksomhed og § 37, stk. 3, om indkaldelse af cirkulerende obligationer.

Ved industriministeriets skrivelse af 20. juli 1981 blev arbejdsgruppens kommissorium udvidet, idet arbejdsgruppen fik mulighed for at foreslå lovændringer. Navnlig anmodedes den om at overveje behov for lovændringer vedrørende registrering af begrænsede rettigheder og udsendelse af meddelelser i henhold til lovens § 10 og om fornødent at udforme forslag til sådanne ændringer. Skrivelsen er optrykt som bilag 2.

Arbejdsgruppen har haft følgende sammensætning:

Konsulent C. Boye Jacobsen, industriministeriet (formand)
Afdelingschef Henrik Buch-Nielsen, Værdipapircentralen
Ekspeditionssekretær Poul Erik Bugge, boligministeriet
Fuldmægtig Birgitte Hagen, fondsbørstilsynet
Fuldmægtig Claus Jensen, industriministeriet
Kontorchef Bent O. Jespersen, justitsministeriet
Direktør Bent Mebus, Værdipapircentralen
Fuldmægtig Ole Reinbach, fondsbørstilsynet.

Arbejdsgruppens sekretariat er blevet varetaget af fuldmægtig Jens Anthon Vestergaard og fuldmægtig Leif Thomassen, industriministeriet.

Endvidere har projektleder Gert Bo Gram, Værdipapircentralen, deltaget i arbejdsgruppens arbejde.

2. m overensstemmelse med kommissoriet har arbejdsgruppen drøftet visse emner med personaleorganisationerne, forsikringstilsynet og sikringsstyrelsen.

Et møde med personaleorganisationerne blev afholdt den 12. oktober 1981. m mødet deltog:

Danske Bankfunktionærers Landsforening (hovedbestyrelsesmedlem Ole Soelberg og sekretær Birger Hermansson), Danske Realkreditfunktionærers Landsforening (formanden Kaj Fisker Petersen, bestyrelsesmedlem, fuldmægtig Jens Fløe og som særlig sagkyndig kontorchef Henning Olsen), og Danske Sparekassefunktionærers Landsforening (sekretær Boye Jensen og afdelingschef Henrik Kloborg).

Fra forsikringstilsynet har kontorchef B. Ehlern og fuldmægtig Jens Peter Tranberg deltaget. Endvidere har ekspeditionssekretær Annelise Jensen, sikringsstyrelsen, deltaget sammen med forsikringstilsynet.

3. Arbejdsgruppen har afholdt 28 møder.

På sit afsluttende møde den 24. marts 1982 godkendte arbejdsgruppen nærværende rapport.

Kapitel 2.
Arbejdsgruppens virke.

Arbejdsgruppens hovedopgave har været udarbejdelse af udkast til registreringsbekendtgørelse, indkaldelsesbekendtgørelse samt til klagebekendtgørelse. Udkast hertil indeholdes i bilag 5-7.

Om disse bekendtgørelsers karakter udtalte industriministeren i besvarelse af et spørgsmål fra folketingets erhvervsudvalg:

> "Lovforslaget regulerer et område, hvor den tekniske udvikling foregår meget hurtigt. På et sådant område vil det være uhensigtsmæssigt i lovforslaget at give detaljerede tekniske regler om værdipapircentralens nærmere organisation og arbejdsrutiner, da en nødvendig løbende justering af disse regler i takt med teknikkens - herunder især EDB-teknikkens - hastige fremskridt i så tilfælde skulle forelægges folketinget i form at jævnlige ændringslovforslag af rent teknisk art.
>
> Lovforslagets bemyndigelsesbestemmelser er således alene et udtryk for, at en række områder dårligt egner sig til regulering i lovform. På den anden side er det nødvendigt, når henses til værdipapircentralens store samfundsmæssige betydning, at disse områder reguleres ved generel retsakt og ikke af værdipapircentralen selv.
>
> Visse af bemyndigelsesbestemmelserne angår endvidere områder, hvor behov og muligheder for generel regelfastsættelse ikke kan klarlægges før lovforslagets vedtagelse. Derfor er det i disse tilfælde ikke muligt at udtale sig om, hvorledes de enkelte bemyndigelsesbestemmelser nærmere tænkes udmøntet.
>
> De mere generelle retningslinier for brugen af de enkelte bemyndigelser er beskrevet i bemærkningerne. . . . . ."

Hovedvægten i arbejdet har ligget på udarbejdelse af udkast til bekendtgørelse om registrering m.v. (bilag 5). For at få et overblik herover besluttede arbejdsgruppen på sit første møde i oktober 1980, at Værdipapircentralen sammen med sektorerne skulle fremkomme med en "detaljering af bekendtgørelsen". Dette dokument forelå i slutningen af marts 1981. På dette grundlag drøftede arbejdsgruppen bekendtgørelsernes indhold og har derefter udarbejdet bekendtgørelsesudkastene.

Arbejdet har været vanskeliggjort af, at det for at udarbejde udkastet til registreringsbekendtgørelse har været nødvendigt at have detaljerede

oplysninger om de forventede arbejdsgange i Værdipapircentralen og i de kontoførende institutter. Udarbejdelsen af disse arbejdsgange er imidlertid delvis afhængig af de udkast, der er resultat af drøftelserne i arbejdsgruppen. Herved blev det vanskeligt at få klarhed over de enkelte reglers indplacering i værdipapircentralsystemet samt konsekvensen af valget af løsningsforslag. Et vigtigt eksempel herpå er tilslutningsaftalen mellem Værdipapircentralen og de kontoførende institutter og storkunderne. Om disse har arbejdsgruppen kun haft oplysninger om hovedindholdet, jfr. bilag 10.

Arbejdsgruppen har ikke udarbejdet bemærkninger til bekendtgørelsesudkastene. m kapitlerne 4-6, der vedrører de tre bekendtgørelsesudkast, omtaler arbejdsgruppen kun væsentlige spørgsmål eller spørgsmål, hvorom der har været uenighed i arbejdsgruppen. Forinden gennemgangen i kapitel 4-6 har arbejdsgruppen imidlertid fundet det fornødent at beskrive, hvorledes registreringsbekendtgørelsen og arbejdsgange i Værdipapircentralen og de kontoførende institutter vil virke i praksis. Dette sker i kapitel 3.

Arbejdsgruppen må i denne forbindelse også fremhæve, at der under dens arbejde eller under det sideløbende udviklingsarbejde i Værdipapircentralen er fremkommet en række praktiske problemer af større betydning, og at det har været nødvendigt for arbejdsgruppen at tage stilling til formueretlige problemer, som ikke har været drøftet i betænkning nr. 793/1977. Dette gælder navnlig de emner, der behandles i kapitlerne 4 B-4 E.

m øvrigt henvises vedrørende rapportens indhold og bilag til indholdsfortegnelsen foran.

Arbejdsgruppen vil endelig fremhæve, at selv om kommissoriet udvidedes ved industriministeriets skrivelse af 20. juli 1981 (bilag 2), således at den fik mulighed for at foreslå lovændringer, er der ikke foretaget nogen systematisk gennemgang af værdipapircentralloven. De ændringsforslag, der er drøftet i rapporten, er fremkommet i forbindelse med drøftelsen af enkelte problemer.

Kapitel 3.
Beskrivelse af værdipapircentralsystemet i praksis.

Med henblik pa at give en almindelig indføring i det system, hvis juridiske problemer drøftes i kapitel 4-6, gives i dette kapitel en beskrivelse af den daglige arbejdsgang i systemet, således som denne vil komme til at fungere i praksis, såfremt man følger de forslag, som arbejdsgruppen fremlægger i sine bekendtgørelsesudkast.

1. Procedurer ved kontoetablering, salg og pantsætning.

Beskrivelsen omfatter en situation, hvor en privat investor første gang kommer i kontakt med værdipapircentralsystemet. Endvidere omtales den situation, hvor en privat investor ønsker at sælge sine fondsaktiver gennem sin fondshandler, og hvor den private investor ønsker at overdrage fondsaktiver til en anden privat investor. Endelig beskrives fremgangsmåden ved en anmeldelse og registrering af en panterettighed.

1.1. Oprettelse af konto samt køb af fondsaktiver.

mnvestor henvender sig hos en fondshandler (bank, sparekasse eller fondsbørsvekselerer). mnvestor har ikke tidligere været i kontakt med værdipapircentralsystemet. Fondshandlerens medarbejder orienterer investor om investeringsmuligheder samt om ordningen vedrørende Værdipapircentralen.

mnvestor har ikke i forvejen en konto i Værdipapircentraler:. mnvestor kan frit vælge mellem oprettelse af en konto gennem udstederen af fondsaktiverne eller et af de øvrige i lovens § 6 nævnte kontoførende institutter, der har tilslutningsaftale vedrørende de fondsaktiver, som ønskes registreret. Da fondshandleren er kontoførende institut, jfr. lovens § 6, tilbydes kontoen oprettet gennem fondshandleren.

Som grundlag for fondshandlerens oprettelse af kontoen afkræves investor oplysninger til brug for kontoens oprettelse. Hvis investor ikke i forvejen er fondshandleren bekendt, skal han tillige godtgøre sin identitet, f.eks. ved identiteteskort udstedt af en bank, sparekasse eller offentlig myndighed.

Endvidere noterer fondshandlerens medarbejder oplysninger til brug for investors køb af værdipapirer gennem fondshandleren, f.eks. vedrørende betalingen herfor. Disse oplysninger registreres alene til fondshandlerens interne brug.

En medarbejder, der er uddannet og godkendt til at registrere i Værdipapircentralen, indtaster herefter oplysninger til brug for kontoens oprettelse via en skærmterminal og indrapporterer herved anmeldelsen til instituttets "daglige journal", der føres i Værdipapircentralen. Oplysningerne om den gennemførte fondshandel, d.v.s. nominelt beløb med aktividentifikation og angivelse af, at fondsaktivet skal overføres fra fondshandlerens til købers konto, indrapporteres ligeledes til instituttets "daglige journal" i Værdipapircentralen. Eventuelle fejlindtastninger konstateres straks og tilbagemeldes til korrektion.

Værdipapircentralen indfører indrapporteringen i "daglig journal" og gennemfører ved dagens slutning den maskinelle kontrol forud for kontoens oprettelse. Det påses her blandt andet, om fondshandleren var berettiget til at registrere, og at kontoidentifikationen ikke tidligere er benyttet. På tilsvarende vis kontrolleres den fra fondshandleren modtagne indrapportering vedrørende fondshandelen, hvorunder det blandt andet kontrolleres, om fondshandleren råder over de fondsaktiver, der er solgt til investor.

Når fondsaktiverne på afviklingsdagen er registreret på investors konto, afsendes en meddelelse efter lovens § 10 om det på kontoen registrerede og om fondsaktivernes overførsel til kontoen. Endvidere modtager fonds-

Aktividentifikation er defineret i udkastet til registreringsbekendtgørelse § 6, stk. 3 (bilag 5).

handleren materiale, der dokumenterer indrapporteringerne.

1.2. Salg til en fondshandler.

mnvestor henvender sig til sit kontoførende institut, der tillige er fondshandler. mnvestor ønsker at afhænde en del af sin værdipapirbeholdning. Der indgås aftale om salg af en given portion fondsaktiver. mnstituttets medarbejder kontrollerer ved ordrens afgivelse (eventuelt ved tilladelsen til fondshandleren) investors identitet og dispositionsret over den konto, som værdipapirerne ønskes overført fra. Kontrollen foretages i henhold til de retningslinier, der er fastlagt i instituttets forretningsgange, og som er undergivet tilsyn fra fondsbørstilsynet og registertilsynet.

mnstituttet gennemfører handelen og fremsender en fondsnota til investor. Endvidere foretages en indrapportering til instituttets "daglige journal" i Værdipapircentralen.

Er det kontoførende institut ikke fondshandler (men f.eks. udsteder), må investor enten overføre fondsaktiverne til en konto hos fondshandleren eller tillige rette henvendelse til det kontoførende institut, således at der på kontoen registreres tilladelse til fondshandleren til at registrere salg fra kontoen. Herefter kan salgstransaktionerne direkte indrapporteres til Værdipapircentralen af fondshandleren, men via det kontoførende instituts daglige journal.

Værdipapircentralen indfører indrapporteringen i "daglig journal" og gennemfører ved dagens slutning en maskinel kontrol af de modtagne anmeldelser. Over for det kontoførende institut (og fondshandleren) kvitteres for de modtagne anmeldelser. På afviklingstidspunktet gennemføres en fornyet prøvelse forud for fondsaktivernes overførsel fra investor til fondshandlerens konto i Værdipapircentralen. Endvidere vil investor, kontoførende institut og fondshandleren modtage meddelelse efter lovens § 10.

1.3. Overdragelse i øvrigt.

En kontohaver anmelder til det kontoførende institut en overdragelse af en post værdipapirer til en navngiven erhverver.

Det kontoførende institut lader en medarbejder, der er uddannet og godkendt hertil, kontrollere kontohaverens identitet og dispositionsret over de pågældende fondsaktiver.

Hvis anmeldelsen også i øvrigt findes formelt korrekt, og der derfor ikke er grundlag for at afvise anmodningen, indtastes anmeldelsen over skærmterminal til instituttets "daglige journal" i Værdipapircentralen. Under indtastningen vil eventuelle fejl i det indtastede, herunder medarbejderens eventuelt manglende autorisation til at foretage den pågældende indrapportering, straks blive tilbagerapporteret til korrektion.

m Værdipapircentralen registreres indrapporteringen i "daglig journal". Ved dagens slutning gennemføres maskinel kontrol forud for registreringernes gennemførelse. Værdipapircentralen udsender meddelelse efter lovens § 10 om ændringen i det registrerede til de berørte parter samt til det kontoførende institut.

1.4. Kolliderende krav.

Såfremt der samme dag er foretaget andre anmeldelser vedrørende samme fondsaktiv, underrettes det kontoførende institut herom (normalt via skærmterminal). mndrapporteringerne forbliver opdateret i den daglige journal indtil registreringstidspunktet. Det kontoførende institut er forpligtet til inden registreringstidspunktet at indrapportere til Værdipapircentralen, hvorledes registreringerne skal gennemføres.

Samtidigt anmeldte begrænsede rettigheder registreres med angivelse af anmetdelsesdagen. § 10-meddelelsen vil angive, at der samtidig er registreret en anden rettighed, der eventuelt kan være til hinder for den nu registrerede ret.

Foreligger der uforenelighed imellem en samtidig anmeldt begrænset ret og ejendomsret, registreres begge anmeldelser med oplysning om, at der foreligger modstridende registrering. Dette vil fremgå af § 10-meddelelsen. Det er herefter op til rettighedshaverne indbyrdes at søge konflikten og prioritetsstillingen løst. Når dette er sket, ændrer det kontoførende institut registreringerne i overensstemmelse med forelagt bevis herfor.

1.5. Pantsætning af fondsaktiver.

mnvestor anmelder over for det kontoførende institut, at han har meddelt pant til en navngiven trediemand.

Det vil også være muligt for panthaveren at anmelde sin panteret. m så fald må han fremlægge dokumentation for, at investor har meddelt ham panteret.

Det kontoførende institut lader en medarbejder, der er uddannet og godkendt hertil, kontrollere grundlaget for anmeldelsen og pantsætters identitet og dispositionsret over den angivne konto. Det kontoførende instituts medarbejder tager ikke stilling til det for panteretten underliggende retlige forhold, pantesummens størrelse og forrentning eller dens prioritetsstilling i forhold til eventuelle tidligere anmeldte panterettigheder. Medarbejderen søger panthaverens identitet godtgjort efter lignende retningslinier som nævnt under oprettelse af en konto. Det kontoførende instituts medarbejder indrapporterer herefter oplysningerne til Værdipapircentralen. Omfatter panteretten kun en del af de fondsaktiver, der beror på kontoen, udskiltes de pantsatte fondsaktiver på en ny konto. Udover "pant" angives tillige panthaverens navn, adresse, samt panterettens art. Endvidere skal det indrapporteres, om panteretten giver anledning til ændring af betalingssted for renter og udtrækningsprovenu.

Værdipapircentralen registrerer indrapporteringen i det kontoførende instituts "daglige journal". Ved dagens slutning gennemføres maskinel prøvelse, og derefter sker registreringen, d.v.s. registrering af "pant"

på pantsætters konto. Samtidig registreres de øvrige krævede oplysninger på pantsætters konto, herunder hvortil betaling af renter og udtrækningsprovenu kan foretages.

Værdipapircentralen foranlediger, at der afsendes § 10-meddelelse om registreringen til pantsætter, panthaver, det kontoførende institut samt eventuelt andre registrerede rettighedshavere. Er der tidligere registreret begrænsede rettigheder - herunder et andet pant - vil det fremgå af § 10-meddelelsen, idet denne vil angive, at "til hinder for den nu registrerede panteret kan være" og herefter angivelse af den ældre registrerede rettighed. Er denne den ny panthaver ubekendt, må han kontakte pantsætter/den anden rettighedshaver for at få klarhed over, om der er materiel uforenelighed mellem de to rettigheder.

2. mndhold og udformning af § 10-meddelelse.

m forbindelse med enhver ændring i det registrerede skal der efter lovens § 10 udsendes en meddelelse herom til de berettigede. § 10 er sålydende:

> "Værdipapircentralen giver meddelelse om registreringen til den eller de efter registeret berettigede og til anmelderen. Der gives meddelelse om eventuelle hindringer for registreringen. Ved ændring eller udslettelse gives så vidt muligt meddelelse til den efter registeret berettigede".

§ 10-meddelelsens formål er at sikre, at registrerede ejere og øvrige rettighedshavere holdes underrettet om ændringer i de registrerede forhold. Meddelelsens afsendelse træder i stedet for overgivelse af værdipapirer og angiver dermed det tidspunkt, der er afgørende for indtræden af eksstinktionen efter lovens § 11 og § 12. Afsendelsestidspunktet udgør tillige det tidspunkt, hvorfra klagefristen regnes efter lovens § 23, stk. 3.

§ 10-meddelelsens indhold afhænger af den registrering, der foretages. Der kan principielt være tale om fire forskellige registreringer:

1. Ændringer af kontobetingelser.
2. Ændringer i handelstilladelser.
3. Ændring i ejer- eller rettighedsforhold.
4. Beholdningsændringer.

For alle ovennævnte ændringstyper gælder det, at ændringsmeddelelsen alene vil indeholde oplysninger, der har betydning for det, der er ændret, og sendes til de berettigede ifølge registeret. Skematisk oversigt over § 10-meddelelsens indhold fremgår af bilag 9.

Ved ændring af 1: Kontobetingelser, hvorved forstås: § 10-dato, opgørelsesdato, Værdipapircentralens kontonummer, kontotekst (særlige vilkår, der er knyttet til den enkelte Værdipapircentralkonto, f.eks. kapitalpensionsmidler), og kontostatus (markering af, hvorvidt transaktionen til kontoen kræver særlig indrapportering fra det kontoførende institut).

§-10-meddelelsen angiver alene de ændrede kontooplysninger.

Ved ændring af 2: Handelstilladelser, hvorved forstås: Tilladelsens omfang og den berettigede ifølge tilladelsen. *)

§ 10-meddelelsen indeholder adresseringsoplysninger samt angivelse af tilladelsens indhold (forespørgselsadgang eller salgs-og forespørgselsadgang).

Ved ændring af 3: Ejer- og rettighedshavere, hvorved forstås: mdentifikation af ejer/rettighedshaver, rettighedstype, rettighedstekst (f.eks. "pant" eller "båndlagt") og pengekontonumre for udtrækningsprovenu og rente.

Handelstilladelser er behandlet i § 15 i udkastet til registreringsbekendtgørelse (bilag 5).

§ 10-meddelelsen angiver indholdet af den ændrede/nye registrerede rettighed. Nye rettighedshavere vil få oplysning om tidligere på kontoen registrerede rettigheder og de på kontoen registrerede beholdninger.

Ved ændring af 4: Beholdningen hvorved forstås: Aktividentifikation, nominel beholdning, udtrukket beholdning og forfaldsdato.

§ 10-meddelelsen indeholder ud over adresseringsoplysninger tillige oplysning om det berørte fondsaktiv.

3. Kontoudskrifter.

Kontoudskrifterne, som er nævnt i værdipapircentrallovens §§ 18 og 19, er en statusoversigt over de på kontoen registrerede fondsaktiver pr. en given dato.

Hensigten med kontoudskriften er at give ejer og rettighedshaver en samlet oversigt over det på kontoen registrerede mindst én gang årligt, som hovedregel pr. 31.12. m øvrigt kan en kontoudskrift rekvireres efter behov på begæring af de berettigede samt af det kontoførende institut efter lovens § 19.

Modtagere af kontoudskrifter efter § 18 er den registrerede ejer og registrerede rettighedshavere, der er berettiget til § 10-meddelelse.

mndholdet af en kontoudskrift er oplysninger vedrørende generelle kontoforhold, f.eks. hvem er kontoførende institut, hvilket kontonummer er der tale om etc. Endvidere vil beholdning af registrerede fondsaktiver fremgå opdelt efter aktividentifikation.

Kapitel 4 A.

Registreringsbekendtgørelsen.

mndledning.

1. Bekendtgørelsens indhold.

Udkastet til registreringsbekendtgørelse indeholder forskrifter for registerets indretning og førelse, fremgangsmaden ved registrering, særlige registreringer, udslettelse af fondsaktiver, kontoudskrifter, særlige regler om storkunder, godkendelse af de personer, der udfører de med registrering m.v. forbundne opgaver samt ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser. De vigtigste bestemmelser om fondsaktiver indeholdes i udkastets kapitel 2 om registerets indretning og førelse (§§ 6-18) og kapitel 3 om fremgangsmåden ved registrering (§§ 10-32). Systematikken i og fordelingen af retsstoffet mellem de to kapitler har været vanskelig. Hovedsynspunktet for arbejdsgruppen har været, at bestemmelserne i kapitel 2 primært retter sig til Værdipapircentralen og de kontoførende institutter. Reglerne i kapitel 3 retter sig derimod både til Værdipapircentralen og de kontoførende institutter og til rettighedshavere i deres kontakt med værdipapircentralsystemet.

m kapitlerne 4 B-4 J omtales kun de væsentligste spørgsmål eller spørgsmål, hvorom det har været uenighed i arbejdsgruppen. m kapitel 4 B og 4 C beskrives grundlaget for registrering af rettigheder over fondsaktiver samt det hertil knyttede spørgsmål om rettighedshaverens legitimation. m kapitlerne 4 D og 4 E omtales registrering af betingede og begrænsede rettigheder. m kapitlerne 4 F-4 J omtales visse andre vigtigere emner i udkastet til bekendtgørelse.

2. Lovgrundlaget.

Registreringsbekendtgørelsen udstedes med hjemmel i § 1, stk. 2, § 7,

§ 16, stk. 2, § 19, stk. 2, § 20 og § 32, stk. 2, i lov om en værdipapircentral.

Arbejdsgruppen bemærker, at kommissoriet ikke udtrykkeligt anførte lovens § 1, stk. 2, og § 32, stk. 2, men at reglerne i udkastet til registreringsbekendtgørelse § 2 og §§ 34-35 naturligst søger hjemmel i disse.

3. Forholdet til tilslutningsaftalerne.

Tilslutningsaftalerne har til formål at etablere et operationelt tilslutningsgrundlag mellem Værdipapircentralen og de af lovens § 6 (kontoførende institutter) og § 19, stk. 2, (storkunder) omfattede deltagere. lait vil ca. 300 institutter kunne opnå tilslutning til centralen.

Aftalerne er individuelle, men baseret på et standardiseret indhold omhandlende juridiske, tekniske og forretningsgangsmæssige regler.

Ved at kræve visse spørgsmål reguleret i tilslutningsaftalerne sikrer man, at Værdipapircentralen får bedre mulighed for at tilpasse tekniske regier til udviklingen, end hvis de skulle fastsættes ved bekendtgørelse. Samtidig sikrer kravet om regulering i tilslutningsaftalen, at spørgsmålene er fastlagt skriftligt og på en måde, der er accepteret af Værdipapircentralen, og som kan kontrolleres af fondsbørstilsynet og registertilsynet. Tilslutningsaftalens normalindhold er opregnet i bilag 10. Dette bilag indeholder tillige oversigter over de bestemmelser i bekendtgørelsen om registrering m.v., der omtaler tilslutningsaftalerne.

Kapitel 4 B.
Registreringsbekendtgørelsen.
Grundlaget for registrering.

1. mndledning.

For at kunne fastslå, hvilke krav registreringsbekendtgørelsen bør stille til anmeldelsen og grundlaget for registreringen i øvrigt, har arbejdsgruppen drøftet, hvad der må kræves af bevislighed og undersøgelse i det kontoførende institut med hensyn til den anmeldte rets eksistens og indhold .

Det bemærkes i denne forbindelse, at kravene til rettighedshaveres legitimation behandles særskilt i kapitel 4 C.

m registreringsbekendtgørelsens kapitel 2 og 3 foreslår arbejdsgruppen en række bestemmelser, der vedrører grundlaget for registrering. Om de fleste af disse regler er der enighed.

Ved udarbejdelsen af registreringsbekendtgørelsens regler om grundlaget for registrering opstår to problemer, der begge hænger sammen med de særlige børstekniske forhold, hvorunder obligationer/fondsaktiver omsættes:

> Det ene er et generelt problem om, hvilke krav der skal stilles, for at det kontoførende institut kan antage, at der foreligger betryggende grundlag for eksistensen af en rettighed over registrerede fondsaktiver.
>
> Et andet problem angår spørgsmålet, om det kan tillades, at rettigheder anmeldes til registrering, uanset at gennemførelse af registreringen ikke kan foretages på anmeldelsesdagen som følge af, at de fondsaktiver, anmeldelsen vedrører, endnu ikke er registreret på kontoen, (men "er på vej" i systemet).

Disse to problemer gennemgås under 2 og 3 nedenfor. Endvidere henledes opmærksomheden på kapitel 4 J, afsnit 1, om afviklingsdage.

Vedrørende disse spørgsmål har to medlemmer (Buch-Nielsen og Mebus) ønsket som deres generelle synspunkt at fremhæve, at hovedsigtet må være, at der ikke ved etableringen af Værdipapircentralen lægges hindringer i vejen for den hidtidige lette og smidige omsætning af obligationer, jfr. det under 3.3 citerede. Langt den overvejende del af alle handeler - og dermed også af de daglige transaktioner - foretages mellem de institutter m.v., der er deltagere i Værdipapircentralen, eller mellem fondshandlere og store investorer såsom forsikringsselskaber, pensionskasser, store erhvervsvirksomheder, offentlige og private fonds m.v. Kun en beskeden andel af transaktionerne involverer handel mellem fondshandlere og private. Overdragelse mellem to private forekommer kun i yderst begrænset omfang. Den overvejende del af de købs- og salgsordrer, der udføres af fondshandlerne, iværksættes på basis af en telefonsamtale, uden at fondshandleren har modtaget en skriftlig (underskrevet) ordre fra kunden.

2. Krav om et skriftligt og underskrevet grundlag.

Den registrering, der foretages af det kontoførende institut, sker normalt på grundlag af en anmeldelse, jfr. § 8, stk. 2 og 3. Det er imidlertid ikke anmeldelsen, men "rettigheder over fondsaktiver", det kontoførende institut skal registrere.

Ved tinglysning af rettigheder over fast ejendom kræves en skriftlig tinglysningsbegæring vedrørende et dateret dokument, der identificerer ejendommen, rettens indhold, parterne og anmelderen, og at dokumentet indleveres til lysning ledsaget af en genpart, jfr. v. Eyben: Ejendomsrettigheder (5. udgave) s. 392.

Værdipapircentralloven er ikke så detaljeret i sin beskrivelse af de procedurer, der skal følges i systemet, som tinglysningsloven. Lovens § 7, 1. pkt., overlader det til industriministeren at fastsætte regler om

"fremgangsmåden ved registrering". Lovens § 8 må imidlertid forstås således, at det er en betingelse for, at en registrering kan foretages, at der ved anmeldelsen foreligger en rettighed. Arbejdsgruppen har derfor drøftet, hvad det kontoførende institut skal kræve af bevisligheder, samt hvad det skal foretage af undersøgelser.

2.1. To medlemmer (Buch-Nielsen og Mebus) fremhæver, at der altid vil foreligge et skriftligt grundlag for registreringen på en konto i Værdipapircentralen:

Ved investors køb vil det oftest være en af fondshandleren udfærdiget ordreseddel, der kan være underskrevet af investor, men ikke nødvendigvis er det, f.eks. ved telefonordre. Da der er tale om en tilgang til investors konto, giver dette ikke anledning til betænkeligheder.

Ved investors salg vil der ligeledes være en af fondshandleren udfærdiget ordreseddel. På handelsdagen vil denne ikke altid være underskrevet af investor. Er fondshandleren selv kontoførende institut, vil registreringsgrundlaget være den udskrevne ordreseddel. Da registrering af handelen på kontoen i Værdipapircentralen først finder sted på afviklingsdagen (3. børsdag efter handelsdagen), kan fondshandleren samtidig med fremsendelse af notaen vedlægge en formular, hvorpå kunden ved sin underskrift bekræfter salget og debiteringen af fondsaktiver på værdipapircentral kontoen. Denne kan således være i det kontoførende institut, når registreringen gennemføres på afviklingsdagen. Er fondshandleren ikke selv kontoførende institut, vil fondshandleren kun tage imod ordren, enten hvis han har fået tilladelse til at indrapportere salg vedrørende værdipapircentral kontoen i det andet kontoførende institut, eller han senest samtidig med ordren modtager dokumentation for, at de pågældende fondsaktiver er frigivet til fordel for ham. Ved kendte kunder kan det aftales, at kunden ved modtagelsen af fondsnotaen giver sit kontoførende institut meddelelse om frigivelse til fordel for fondshandleren.

Det må erindres, at det langt fra er sjældent, nærmest hovedreglen, at de samme fondsaktiver skifter ejer flere gange på afviklingsdagen.

Ved konto-til-konto overførsel (d.v.s. en overdragelse uden en fondshandlers mellemkomst eller en disposition, hvor fondsaktiver overføres fra én konto til en anden uden for centralens handelssystem), er grundlaget for registrering en af den efter registeret berettigede underskreven ordre, f.eks. et brev.

De oftest forekommende begrænsede rettigheder er pant og båndlæggelse.

Ved registrering af pant i fondsaktiver må grundlaget være en af fondsaktivernes ejer underskreven erklæring, hvoraf det fremgår, at han har meddelt en panteret, hvilke fondsaktiver der pantsættes samt navn og adresse på panthaveren. Dette kan være et brev til det kontoførende institut, men kan naturligvis også være det mellem panthaver og pantsætter oprettede dokument, hvis et sådant findes.

Håndpantsætning af obligationer kan i dag ske helt formløst, og sikringsakten er rådighedsberøvelse. Der er altså ikke noget krav til oprettelse af et dokument, således som det ses inden for tinglysningssystemet. Der er ikke i værdipapircentralloven eller i bemærkningerne hertil fastsat formularkrav. Der må derfor skabes et system, hvor det fortsat vil være muligt på en let og ukompliceret måde at pantsætte fondsaktiver uden oprettelse af et pantebrev, og selv om et sådant findes, uden at det kontoførende institut eller andre skal se dette for at gennemføre sikringsakten, d.v.s. registreringen af panteretten.

Pantsætning af fondsaktiver må kunne finde sted på grundlag af en ensidig, underskreven erklæring fra fondsaktivernes ejer.

På samme måde må der til grund for registrering af andre begrænsede rettigheder foreligge et skriftligt grundlag underskrevet af den ifølge registeret berettigede.

Tre medlemmer (Bugge, Birgitte Hagen og Reinbach) er i det væsentlige og i resultatet enige med Buch-Nielsen og Mebus. De lægger vægt på, at mere end 90% af omsætningen af fondsaktiver hidtil er sket og må forventes fortsat at ville ske som fondshandeler, der typisk foregår relativt formløst. Da Buch-Nielsen og Mebus har gjort gældende, at form-

tvang ikke vil medvirke til at hindre misbrug, og da lovens objektive ansvar for fejl sikrer forbrugerinteressen, finder disse medlemmer det uheldigt at fastsætte regler, der kan hæmme procedurerne i den professionelle fondshandel. Det findes således, at det kan overlades til de kontoførende institutter at stille de krav, som de i den konkrete situation - alt efter handelens parter og omstændigheder i øvrigt - finder nødvendige for at sikre, at salgsordrer hidrører fra de efter registeret berettigede. De finder i øvrigt en fleksibel regel på dette område nødvendig for at kunne overføre den eksisterende afviklingsperiodeordning til det værdipapirløse system, jfr. nedenfor pkt. 3.4.

2.2. Tre medlemmer (formanden, Jespersen og Claus Jensen) har forstået flertallets opfattelse således, at der altid vil foreligge et skriftligt grundlag ved registrering, f.eks. i form af en fondsnota, men denne behøver ikke nødvendigvis at være underskrevet. De bemærker, at lovens § 8, stk. 3, 1. pkt., bestemmer, at "registreringens retsvirkninger regnes fra anmeldelsen til det kontoførende institut". Det må heraf følge, at grundlaget for en lovlig registrering må bedømmes efter forholdene ved anmeldelsen til registrering. Ved åbenbare og væsentlige mangler ved anmeldelsen må denne afvises straks.

Disse medlemmer finder endvidere, at det rigtige udgangspunkt for bekendtgørelsen er, at en underskrift foreligger allerede på handelsdagen (anmeldelsesdagen). De praktiske ulemper, der nævnes under 2.1, afhjælpes i de fleste tilfælde af dansk rets almindelige fuldmagtsregler.

2.3. Arbejdsgruppen har affattet reglen i registreringsbekendtgørelsens § 21, stk. 2, i overensstemmelse med det under 2.1 nævnte flertals opfattelse

2.4. For at løse de under 2.1 og 2.2 drøftede problemer foreslår arbejdsgruppen, at det i lovens § 7, 1. pkt., præciseres, at ministeren kan fastsætte regler om "grundlaget for registreringen". En sådan tilføjelse vil klargøre, at industriministerens beføjelser omfatter regulering af de problemer, der er nævnt under 2.1 og 2.2. Det vil i så fald navn-

lig i bekendtgørelsen kunne præciseres, at overdragelse til eje, hvor en af parterne er en fondshandler, kan ske på grundlag af f.eks. en fondsnota, selv om der ikke på anmeldelsesdagen foreligger en underskrift fra sælgeren.

3. Registrering af salg under afvikling.

3.1. Et særligt problem opstår ved køb fra fondshandlere. Det er her et ønske hos de kontoførende institutter, at anmeldelsen kan ske allerede på handelsdagen, uanset om der først kan foreligge fondsaktiver på kontoen på afviklingsdagen (registreringsdagen), jfr. herom kapitel 4 J, afsnit 1.

3.2. Lovens § 8, stk. 1, bestemmer, at kun rettigheder over "registrerede" fondsaktiver kan anmeldes og registreres. Denne bestemmelse kunne - isoleret betragtet - læses således, at der foreligger en væsentlig mangel, som skal medføre øjeblikkelig afvisning, såfremt der ved anmeldelsen ikke på kontoen står de fondsaktiver, som anmeldelsen vedrører, f.eks. fordi sælgeren (endnu) ikke råder over dem.

Fremhævelsen af, at fondsaktivet skal være registreret, kan imidlertid næppe tillægges særlig betydning. Det følger nemlig allerede af § 1, stk. 1, at det er en gyldighedsbetingelse for et fondsaktiv, at det er registreret i Værdipapircentralen.

3.3. Der må ved drøftelsen af dette problem tages hensyn til, at Værdipapircentralen ikke alene skal registrere rettigheder over fondsaktiver, men også skal lette fondshandelen ved at registrere fondsaktiverne og disses omsætning, jfr. lovens § 1, stk. 1. Til belysning heraf citeres følgende uddrag fra bemærkningerne til lovforslaget i FT 1979/80 (2. saml.) Till. A, spalte 3959 ff.

"Formålet med lovforslaget er at tilvejebringe det lovmæssige grundlag for en afskaffelse af fysiske værdipapirer, d.v.s. navnlig de aktier og obligationer, som udstedes af selskaber, staten og realkreditinstitutter, og som optages til notering på Københavns Fondsbørs. De ejer- og fordringsrettigheder, i det følgende benævnt fondsaktiver, som de nævnte værdipapirer er bærere af, foreslås i stedet registreret i den i lovforslaget omhandlede værdipapircentral. For at sikre og lette omsætningen af fondsaktiver indføres samtidig regler, svarende til dem, der i dag efter gældsbrevsloven gælder for omsætningsgældsbreve, herunder obligationer, samt for aktier.

Begrundelsen for at overgå til et "papirløst" system er som nærmere belyst nedenfor, i første række at obligationsudstedelsen og antallet af cirkulerende obligationer gennem de senere år har antaget et sådant omfang, at det giver praktiske - håndteringsmæssige - problemer, der i de kommende år må forventes at blive stadigt større. Forvaltningen og omsætningen af børsnoterede værdipapirer, herunder særligt obligationer, må inden for en kortere årrække påregnes ikke at kunne effektueres på en acceptabel måde, medmindre der gennemføres de ved lovforslaget foreslåede foranstaltninger.

Overgangen til et system, hvor eksempelvis obligationsejeren gennem værdipapircentralen har et kontomellemværende med et obligationsudstedende institut i lighed med indskyderen i et pengeinstitut, muliggør dernæst, at køb og salg af obligationer effektueres som rene konto til kontotransaktioner. For fondshandlerne som formidlere af omsætningen af fondsaktiver vil værdipapircentralen indebære en lettelse af afviklingen af handlerne, ved at leveringerne og de modgående betalinger cleares gennem centralen. Herved undgås bl.a. de mange daglige transporter af værdipapirer. . . . . .

Problemerne i forbindelse med oprettelse af en børsafviklings- og indskrivningscentral berører især organisationen og arbejdsgangen hos de værdipapirudstedere og -formidlere, som i første række har interesse i etablering af centralen. Denne del af problemerne nødvendiggør kun i mindre omfang lovgivning, omend en samlet lovgivning som nu også foreslået i lovforslaget af praktiske og ordensmæssige grunde er ønskelig.

Derimod nødvendiggør afskaffelsen af det fysiske værdipapir ny lovgivning. . . . . .

Centralen omfatter, hvad der ofte betegnes som henholdsvis "indskrivning" og som "afvikling". Heri ligger at centralen varetager den dobbelte funktion at medvirke ved fondsaktivernes emission fra de udstedende institutter, myndigheder og selskaber og at registrere den omsætning af fondsaktiverne, som derefter sker."

3.4. For at tilvejebringe en løsning, der tilgodeser de to formål, som lovens § 1, stk. 1, og § 8, stk. 1, omhandler, har arbejdsgruppen overvejet, om det er muligt i registreringsbekendtgørelsen at son-

dre mellem institutternes opgaver som kontoførende og som fondshandlere, således at anmeldelse af rettigheder efter lovens § 8 først sker på afviklingsdagen, hvorimod det allerede på handelsdagen skulle være muligt at foretage en anden type registrering med henblik på fondshandlerfunktionen, d.v.s. at købe/sælge den pågældende post fondsaktiver.

Et flertal finder imidlertid, at en sådan løsning ikke kan anbefales.

Buch-Nielsen og Mebus finder, at en sådan løsning ikke er teknisk mulig og næppe heller ønskelig. De har nærmere anført, at der ved handeler med fondsaktiver er en uadskillelig sammenhæng mellem fondsaktivernes ejerskifte og købers erlæggelse af modydelsen (købesummen). m dagens system kan værdipapirerne tilbageholdes indtil modydelsen er sikret. m det papirløse system, hvor registreringerne i Værdipapircentralen alene omfatter fondsaktiverne, skal køber kunne opnå sikkerhed for fondsaktivernes overdragelse, når kontantydelsen erlægges. Den sælgende fondshandler må modsat kunne sikre sig, at køber ikke kan disponere over fondsaktiverne, før købesummen er erlagt.

m Værdipapircentralens systemer løses denne problemstilling ved, at fondshandleren indrapporterer (anmelder) handelen (anmeldelsen) til centralen på handelsdagen eller senest to dage senere (dagen forud for afviklingsdagen, hvor ydelserne udveksles i dagens system). På afviklingsdagen kan fondshandleren ikke tilbagekalde eller ændre indrapporteringen og derved forhindre fondsaktivernes overførsel til købers konto. Køber kan derfor trygt opfylde sin del af aftalen og erlægge modydelsen.

Fondshandleren er således forhindret i at foretage dispositioner over de solgte fondsaktiver på afviklingsdagen. Når køber erlægger modydelsen, skal hans erhvervede ret være sikret. Han skal derunder bl.a. være beskyttet mod fondshandlerens kreditorer, hvorfor retsvirkningerne af anmeldelsen (fondshandlerens indrapportering af handelen) skal indtræde senest dagen forud for afviklingsdagen, principielt på indrapporteringsdagen. "Anmeldelse", jfr. lovens § 8, skal for handelers vedkommende senest regnes fra dagen forud for afviklingsdagen, selv om registreringen på købers konto først foretages på afviklingsdagen.

Disse medlemmer finder, at et system, hvorefter fondsaktiverne skal være registreret på fondshandlerens konto på anmeldelsesdagen (normalt handelsdagen) for at undgå afvisning, stiller krav om, at fondshandlerne kan forudse investorernes efterspørgsel i såvel tid og omfang som aktividentifikation (der noteres p.t. ca. 1.600 fondskoder på Københavns Fondsbørs). Fondshandleren skulle da tillige være i stand til at finansiere mindst én dags omsætning (daglig omsætning p.t. op til 500 mio. nominelt), idet ingen køber kan forventes at ville erlægge modydelse, før registrering er gennemført. Dette vil være helt i strid med den nuværende praksis og lovens hensigt og vil yderligere medføre en helt utilsigtet sektorforvridning til fordel for de finansielt stærkeste. Navnlig vil det betyde, at fondsbørsvekselererne ikke kan fortsætte deres virksomhed, da de altid køber og sælger med afvikling samme dag.

Formanden, Bugge, Birgitte Hagen, Claus Jensen og Reinbach finder som Mebus og Buch-Nielsen, at det efter lovens formål og tilblivelseshistorie må lægges til grund, at det ikke er i strid med loven at tillade anmeldelser indført i den daglige journal imed "afviklingsforbehold" allerede på handelsdagen. Af hensyn til klarhed og sikkerhed i omsætningen, må det imidlertid kræves, at det af daglig journal klart fremgår, at der er tale om en betinget anmeldelse, og at anmeldelsen kun gennemføres til registrering, hvis betingelsen er opfyldt på afviklingsdagen.

Et mindretal (Jespersen) har forståelse for de hensyn, der ligger bag flertallets forslag. Han finder imidlertid grund til at fremhæve, at det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at det har været tanken at "indføre et system med registrering med anmærkning eller frist svarende til, hvad der kendes ved tinglysning". Den foreslåede ordning indebærer, at der registreres rene fordringsrettigheder, og at registreringssystemet dermed får en karakter, der væsentligt adskiller sig fra tinglysningssystemet. Han finder det derfor tvivlsomt, om der i loven er tilstrækkelig klar hjemmel til at gennemføre den af flertallet foreslåede ordning, og han finder det rigtigst, at der i forbindelse med andre kommende lovændringer søges tilvejebragt en afklaring af dette spørgsmål.

3.5. Den opfattelse, som flertallet har lagt til grund, har fundet udtryk i §§ 24, stk. 2 og 3, der indeholder en særregel om betingelserne for, at indførsel i daglig journal kan ske inden afviklingsdagen.

3.6. Arbejdsgruppen finder, at en retstilstand, der klart hjemler det af flertallet ønskede system, kan tilvejebringes i forbindelse med gennemførelse af den i 2.4 foreslåede tilføjelse til lovens § 7.

Arbejdsgruppen vil endvidere foreslå, at man samtidig bør overveje at slette ordet "registrerede" i § 8, stk. 1, § 11, 1. pkt., og § 14. At fondsaktiver skal være registrerede, følger allerede af definitionen i § 1, stk. 1.

Kapitel 4 C.
Registreringsbekendtgørelsen.
Legitimationsproblemer.

1. Problemstilling.

1.1. Når Værdipapircentralen har registreret fondsaktiver, og de fysiske obligationer således er afskaffet, jfr. værdipapircentrallovens § 1, stk. 1, er det ikke muligt at fastholde gældsbrevslovens krav om ihændehavelse af et fondsaktiv som tilstrækkelig legitimation til at råde over dette, jfr. den udtrykkelige regel herom i værdipapircentrallovens § 12. Der må som følge heraf fastsættes andre regler om, hvorledes fysiske og juridiske personer skal legitimere sig. De nye regler bør vedrørende fremgangsmåden give mindst samme sikkerhed for rettighedshaverens legitimation som de regler, de træder i stedet for, uden at der herved lægges unødige hindringer i vejen for omsætningen.

Denne legitimation indebærer to problemer. For det første må det godtgøres, at opretteren af en konto er den, han udgiver sig for. For det andet må rettighedshaveren kunne antageliggøre, at han er den efter registeret berettigede, eller at han har fuldmagt fra rettighedshaveren.

Sikringsakten ved stiftelse af rettigheder over fondsaktiver er knyttet til registrering i Værdipapircentralen, jfr. lovens §§ 8, 10 og 11. Anmeldelse til registrering af rettigheder over fondsaktiver sker efter lovens § 8, stk. 3, til det kontoførende institut. Det kontoførende institut indtager som følge heraf en central rolle ved kontrollen af overdragers og erhververs identitet og berettigelse til at råde over de pågældende fondsaktiver.

Lovens tekst og bemærkninger omtaler ikke legitimationsproblemet. En vis vejledning følger dog af lovens § 26, hvorefter forretningsgang og kontrol- og sikringsforanstaltninger i Værdipapircentralen og de kontoførende institutter skal være "betryggende".

Det bemærkes, at legitimationsproblemerne har sammenhæng med problemerne om grundlaget for registrering, der behandles i kapitel 4 B.

1.2. Ved udformningen af legitimationsreglerne i bekendtgørelsen bør det tilstræbes, at de giver rettighedshavere mindst samme beskyttelse mod uretmæssige dispositioner over fondsaktiver som de hidtil gældende regler, og at de ikke virker hæmmende på omsætningen af fondsaktiver.

Arbejdsgruppen har indgående drøftet, i hvilket omfang legitimationsreglerne bør afvige fra de ved tinglysning kendte. Det må i denne forbindelse erindres, at fondsaktiver er fungible formuegoder, hvortil der ikke er knyttet individuelle karakteristika, jfr. registreringsbekendtgørelsens § 6 og indkaldelsesbekendtgørelsens § 4. Rettigheder over fondsaktiver adskiller sig herved fra rettigheder over fast ejendom, hvor der i næsten alle tilfælde ifølge aftalen er tale om individuelle rettigheder eller rettigheder i nærmere angivne ejendomme, som ikke lader sig erstatte ved tilsvarende rettigheder i andre faste ejendomme.

Er en registrering over fondsaktiver sket uberettiget, vil det normalt være muligt for det kontoførende institut selv at udbedre fejlen derved, at det fra eller til instituttets egen beholdning af fondsaktiver for egen regning køber eller sælger fondsaktiver af samme aktividentifikation som dem, der uberettiget er disponeret over eller foretager dækningskøb eller -salg. m de øvrige tilfælde bliver der ubetinget erstatningsansvar efter lovens § 17. Der vil således ikke opstå tab for investorer eller rettighedshaverne, og i de fleste tilfælde vil de blivet stillet, som om ingen uberettiget disposition havde været foretaget.

2. <u>Krav til legitimation ved oprettelse af konti.</u>

m registreringsbekendtgørelsens kapitel 3 om "fremgangsmåden ved registrering" opstilles i § 19 krav om, at de kontoførende institutter sikrer

sig rettighedshavers eller kontohavers navn, adresse og CPR- eller CIR-nummer ved oprettelse af en fondskonto. mdentiteten godtgøres over for det kontoførende institut ved, at der forelægges en sådan bekræftelse heraf, enten i original eller i kopi, som det kontoførende institut finder tilstrækkelig. Der kan være tale om et fra et pengeinstitut eller et fra en offentlig myndighed hidrørende legitimationsbevis med fortrykt CPR-nummer eller CIR-nummer. m det omfang, det skønnes nødvendigt, kræver det kontoførende institut yderligere oplysninger. Disse regler svarer til de i skattelovgivningen gældende regler i forbindelse med oprettelse af en konto i et pengeinstitut, jfr. skattekontrollovens § 8 J. Proceduren og legitimationskravene ved oprettelse af en konto i Værdipapircentralen vil således ikke adskille sig fra de i dag kendte procedurer og legitimationskrav ved oprettelse af en konto i et pengeinstitut.

3. Krav til legitimation ved anmeldelse til registrering.

3.1. Arbejdsgruppen har indgående drøftet, om legitimationsreglerne bør formuleres som et detaljeret regelsæt eller som en mere fleksibel retlig standard.

3.2. Kravet til kontrol af identitet er især aktuelt, hvor overdrageren henvender sig i en anden filial af det kontoførende institut end den, hvor konto føres, eller hvor anmelderen er erhververen eller er fuldmægtig.

De former for dokumentation, som kan komme på tale, er identitetspapirer med fortrykt CPR- eller CmR-nummer, og som er udstedt af pengeinstitutter eller offentlige myndigheder. Disse dokumenter er dog ikke egnede til forsendelse, da de ikke - uden samtidig fremmøde af den pågældende - giver en tilstrækkelig sikkerhed for, at rettighedshaveren er samme person som den, der oprettede den konto, hvorover der disponeres. Hertil kommer, at visse identitetspapirer vanskeligt vil kunne undværes af kontohaverne, f.eks. pengeinstitutternes mD- og hævekort, CPR- og sygesikringsbeviser samt førerbeviser. Fotokopi af disse doku-

menter er ikke betryggende, medmindre de er bekræftet af en uvildig instans.

3.3. Der har i arbejdsgruppen været afvigende opfattelser vedrørende principperne for løsningen af dette spørgsmål, samt for hvorledes de kontoførende institutter i praksis skal forholde sig.

Jespersen finder, at det rette udgangspunkt bør være, at bekendtgørelsen skal indeholde legitimationsregler, der bedst muligt sikrer, at den angivne person er identisk med rettighedshaveren. Reglerne må indrettes således, at de er egnede til at imødegå faren for misbrug, f.eks. ved falske fuldmagter. Han finder, at en regulering af spørgsmål af denne karakter bør ske i bekendtgørelsen og ikke - som anført af flertallet - henskydes til de kontoførende institutters forretningsordner eller til tilslutningsaftalerne med Værdipapircentralen.

Udarbejdelse af detaljerede regler indebærer den fordel, at kontohavere og andre anmeldere har klarhed over, hvilken dokumentation der skal medfølge til et kontoførende institut ved anmeldelse til registrering af rettigheder over fondsaktiver. Han lægger endvidere vægt på, at der herved sikres grundlag for en ensartet praksis hos de kontoførende institutter.

Bugge , Birgitte Hagen, Reinbach , Buch-Nielsen og Mebus har anført, at udgangspunktet for reglerne bør være de kontoførende institutters nuværende fleksible og sikkerhedsmæssigt tilfredsstillende krav, der ikke har givet anledning til besvær eller betænkeligheder. Detaljerede regler for de kontoførende institutters krav til overdragers og erhververs legitimation betyder, at de kontoførende institutter forpligtes til at følge en procedure, som kan vise sig uhensigtsmæssig, fordi den ikke kan ændres, selv hvis der konstateres misbrug. Nærmere regler om fremgangsmåden ved registreringen kan f.eks. fastsættes i de kontoførende institutters forretningsorden eller i tilslutningsaftalen med Værdipapircentralen.

Disse medlemmer har peget på, at detaljerede regler for de kontoførende institutters kontrol af overdragerens identitet er unødvendige. Det følger

af registreringssystemet, at enhver afgang fra elier pantsætning af en konto forudsætter, at der tidligere er sket tilgang til kontoen. Kontohaver vil derfor være en "kendt person" i instituttet. Det er derfor tilstrækkeligt til at sikre kontrollen af rettighedshavers identitet, at der foreligger en underskreven henvendelse fra kontoens indehaver. m flere tilfælde vil anden form for legitimation være lige så sikker, hvorfor man ikke finder at kunne anbefale en tvungen regel, f.eks. om oprettelse af et underskriftkartotek.

Opstår tvivl med hensyn til faktiske eller retlige forhold af betydning for registreringen, har det kontoførende institut mulighed for at foretage en foreløbig registrering.

Det er endvidere fremhævet, at opstår der fejl i forbindelse med en registrering, har kontohaveren mulighed for at påklage denne, og hvis der er lidt et tab, at kræve erstatning, jfr. lovens § 17.

Bugge har videre anført, at formulering af en retsstandard, der kræver, at de kontoførende institutter udøver en efter forholdene betryggende kontrol af anmelderens identitet, vil være mindst hæmmende for omsætningen samt repræsentere en opgave, som institutterne har træning i at løse. Hertil kommer, at fondsbørstilsynet fører tilsyn med institutternes praksis og om fornødent i medfør af lovens § 27 kan give pålæg om en stramning af praksis.

Formanden og Claus Jensen finder, at de nuværende regler og praksis ikke uden videre kan overføres til værdipapircentralsystemet. At der ved bekendtgørelse skal fastlægges "betryggende" regler, kræver, at reglerne i normaltilfælde er tilstrækkelige til at give rimelig sikkerhed mod misbrug. De har endvidere fremhævet, at de kontoførende institutters antal, store personale og organisation tilsiger en fastlægning af regler herom i bekendtgørelsen. Derimod finder de, at det ikke er muligt i bekendtgørelsen at gøre udtømmende op med alle undtagelsessituationer.

3.4. Uanset de forskellige udgangspunkter er arbejdsgruppen ene-

given frist, og at påberåbelse af ejendomsforbeholdet skal anmeldes til registrering inden fristens udløb. mndtil udløbet af fristen vil det følgelig af registreringen fremgå, at overførelsen er betinget af købesummens betaling. m denne periode henstår de solgte fondsaktiver på købers fondskonto. Køber kan i denne periode kun disponere over de erhvervede fondsaktiver med respekt af sælgerens ejendomsforbehold. Anmelder rettighedshaver ikke, at han gør sit ejendomsforbehold gældende, bliver den betingede overdragelse endelig. For så vidt angår handler, hvori en fondshandler er part, vil den fastsatte frist blive inden udløbet af første børsdag efter afviklingsdagen.

At arbejdsgruppen har valgt den teknik at lade ejendomsforbeholdet bortfalde, med mindre dette gøres gældende inden en (kort) frist, skyldes, at køber betaler som aftalt i langt de fleste tilfælde, og at det derfor ville være overflødigt og byrdefuldt at kræve en registrering om ejendomsforholdets opgivelse og deraf følgende udsendelse af § 10-meddelelser.

Et medlem (Jespersen) har anført, at den foreslåede regel medfører, at der sker en regulering af parternes indbyrdes forhold. Han finder derfor, at en gennemførelse af forslaget må forudsætte en lovændring.

3. Andre betingelser.

"Andre betingelser" dækker over betingelser af vidt forskellig art. Nogle kan vedrøre selve overdragelsen, medens andre reelt svarer til begrænsede rettigheder. Om registreringen af betingelser foreslår arbejdsgruppen en generel regel i udkastets § 31, stk. 4, hvorefter det i meddelelser efter lovens § 10 skal angives, at adkomst er betinget. Herudover nævnes betingede rettigheder i § 7, stk. 2, 2. pkt.

Specielt om betingelser, der ikke vedrører overdragelsen, f.eks. en rentenydelsesret, bemærker arbejdsgruppen, at i mange tilfælde vil disse betingelser skulle behandles efter reglerne om begrænsede rettigheder. Arbejdsgruppen henviser herom til kapitel 4 E.

På det praktiske plan vil der her ske en arbejdsdeling mellem værdipapircentralsystemet og de kontoførende institutter, hvorefter de kontoførende institutter påtager sig at påse disse særlige registreringers overholdelse i forbindelse med behandlingen af senere fremkomne anmeldelser vedrørende disse fondsaktiver. Nærmere regler om institutternes pligter i denne forbindelse vil blive indsat i tilslutningsaftalerne.

Kapitel 4 E.

Registreringsbekendtgørelsen.

Registrering af begrænsede rettigheder.

1. mndledning.

§ 8 i loven kræver, at "rettigheder over registrerede fondsaktiver" skal registreres i Værdipapircentralen for at opnå beskyttelse mod retsforfølgning og aftaleerhververe. Denne bestemmelse træder, for så vidt angår fondsaktiver, i stedet for gældsbrevslovens krav om ihændehavelse af et omsætningsgældsbrev som tilstrækkelig beskyttelse mod retsforfølgning og aftaleerhververe, jfr. herved værdipapircentrallovens § 12.

Lovens § 10 fastslår, at der skal gives meddelelse om eventuelle hindringer for en registrering til de efter registeret berettigede. m bemærkningerne til denne bestemmelse siges:

> "Det er således hensigten i medfør af § 7 at indføre et anmærkningssystem i lighed med det, der findes ved tinglysning. Herved kan den anmeldte ret - med det forbehold, der følger af anmærkningen - opnå omsætningsbeskyttelse over for andre retserhvervelser uanset begrænsninger i dispositionsretten, og der kan skabes klarhed *over* prioritetsstillingen mellem flere panthavere."

De praktiske problemer om begrænsede rettigheder angår navnlig pantsætning. Arbejdsgruppen har drøftet, hvad indholdet af registreringen i Værdipapircentralen bør være.

2. De gældende regler for fysiske obligationer.

2.1. Almindelige regler om pantsætning af obligationer.

m tinglysningslovens § 47, stk. 4, fastslås, at pantsætning af omsæt-

ningspapirer, simple gældsbreve og andre fordringer ikke kan ske efter tinglysningslovens § 47, stk. 1-3, der omhandler underpant i løsøre. Denne formulering betyder, at tinglysningslovens regler ikke kan finde anvendelse ved udstedelse af et pantebrev, der giver underpant i fordringer, jfr. 3 nedenfor.

Pantsætning af obligationer sker i dag ved, at panthaver tager de pantsatte effekter i sin forvaring ("i hænde"). Det er dog også muligt, at en trediemand opbevarer obligationerne på panthavers vegne. m alle tilfælde er det nødvendigt, at pantsætter berøves den fysiske rådighed over de pantsatte obligationer. Kravet om denne rådighedsberøvelse er nødvendig som sikringsakt for at hindre, at godtroende erhververe af de pantsatte effekter vil kunne fortrænge panthavers rettigheder over de pantsatte obligationer, hvorved pantesikkerheden ville fortabes.

2.2. Sekundær pantsætning af obligationer.

Såfremt obligationer pantsættes til flere i prioritetsorden (sekundær pantsætning), opstår særlige problemer.

Ved sekundære pantsætninger af obligationer er det ikke muligt for efterfølgende panthavere at kræve de pantsatte effekter overgivet, da den primære panthaver allerede har modtaget disse. Sikringsakten for sekundære panthavere er derfor meddelelse til førstepanthaveren om den efterfølgende pantsætning. Efter modtagelsen af meddelelse om en sekundær pantsætning er førstepanthaver i de normale tilfælde, hvor der foreligger en bindende denunciation, afskåret fra frit at kunne tilbagelevere de pantsatte effekter uden efterpanthavers samtykke, idet rådighedsberøvelsen nu også finder sted pli sidstnævntes vegne.

Lovgivningen stiller intet krav om, at pantsætningsaftalen skal være skriftlig, ligesom der ikke er påbudt nogen offentlig registrering. Der kræves ikke en fiksering af gældens størrelse. m hvilket omfang, sekundære panthavere har oprykningsret, beror på aftalen mellem pantsætter og panthaver, idet tinglysningslovens § 40 om oprykningsret ved pant i fast ejendom ikke kan anvendes analogt ved pant i fordringer. Det

antages imidlertid i nyere teori, at der består en deklaratorisk regel om oprykning for efterpanthavere ved håndpant.

Sekundære pantsætninger af samme værdipapirer til flere forekommer langt sjældnere end tilsvarende pantsætninger af fast ejendom.

3. Er pant i fondsaktiver håndpant eller underpant?

Ved drøftelsen af spørgsmålet om pantsætning af fondsaktiver er det nyttigt indledningsvis at tage stilling til, om pantsætning af fondsaktiver sker i form af håndpant eller underpant, eller om det er en anden form, d.v.s. en nyskabelse.

Tinglysningslovens § 47, stk. 4, er ikke formuleret som et generelt forbud mod underpantsætning af fordringer, idet den alene bestemmer, at "omsætningspapirer, simple gældsbreve og andre fordringer kan ikke pantsættes ved tinglysning af pantebrev efter de i stk. 1-3 givne regler" (udh. her).

mmidlertid sker pantsætning af fondsaktiver ikke ved tinglysning efter tinglysningslovens § 47, men efter værdipapircentrallovens kapitel 3 og falder derfor uden for ordlyden i tinglysningslovens § 47, stk. 4.

De grunde, der førte til, at reglen i § 47, stk. 4, indsattes ved lov nr. 144 af 13. april 1938 § 3, var efter bemærkningerne i Rigsdagstidende 1937-38, Tillæg A, sp. 2988:

> "Lovforslagets § 3, gaar, jfr. § 54 i Gældsbrevskommissionens Forslag, ud paa at afskaffe Adgangen til at underpantsætte Fordringsrettigheder efter Reglerne i Tinglysningslovens § 47. Denne Pantsætningsmaade er allerede nu ganske upraktisk. Naar den nu foreslaas afskaffet, staar det i Forbindelse med, at Forslag til Lov om Gældsbreve §§ 22 og 31 indeholder nye Regler om Fremgangsmaaden ved Overdragelse til Eje eller til Sikkerhed af Gældsbreve."

Forbudet mod underpantsætning af fordringer hænger nøje sammen med, at den normale sikringsakt efter gældsbrevsloven er rådighedsberøvelse

eller ihændehavelse, da obligationer er let omsættelige. Underpant i denne type værdipapirer er derfor betænkeligt, da en godtroende omsætningserhverver vil ekstingvere underpantet. Argumentationen er således uden betydning, hvor sikringsakten er registrering.

Det kan endelig også nævnes, at underpant i fordringer er blevet tilladt i nogle tilfælde, hvor der ved atypiske fordringer har været behov herfor, f.eks. lejekontrakter, jfr. v. Eyben, Panterettigheder (6. udgave) s. 434.

De betænkeligheder, som i 1938 anførtes mod underpantsætning af omsætningsgældsbreve, kan ikke anføres mod underpant i fondsaktiver. Der vil ikke være risiko for, at erhververe af underpantsatte obligationer fortrænger underpanthaveres rettigheder. Reglen i værdipapircentrallovens § 8 gælder for alle panthavere, uden at det teknisk har betydning, om pantsætningen anses for - eller af parterne tilstræbes at være - håndpant eller underpant.

Værdipapircentralloven indeholder ingen bestemmelser, der belyser det her omhandlede spørgsmål, og det samme gælder betænkning nr. 793/1977. Bortset fra den under 1 citerede sætning indeholder bemærkningerne ejheller noget herom.

Fondsaktiver er i øvrigt vanskelige at indplacere i de bestående pantsætningssystemer, da der er tale om en fordring, der er negotiabel, uden at forpligtelsen skal være udtrykt i et "ensidigt og ubetinget" dokument, hvilket ellers altid er en betingelse for negotiabilitet efter gældende ret.

Arbejdsgruppen drager den konklusion, at pantsætning af fondsaktiver ikke lader sig indpasse i de eksisterende pantsætningsregler. Ved pant i fondsaktiver er der således hverken tale om underpant i fordringer eller om håndpant i fordringer, men om "pant i fondsaktiver".

4. Forskelle mellem pant i fast ejendom og i obligationer (fondsaktiver).

4.1. For at undersøge nytten af og behovet for regler om pant i fondsaktiver af samme art som reglerne om pant i fast ejendom, er det påkrævet at fremdrage typiske forskelle mellem brugen af pant i fast ejendom og pant i obligationer.

4.2. Sammenlignet med pantsætning af fast ejendom forekommer pantsætning af fondsaktiver kun i beskedent omfang. Pantsætning af samme obligationer til flere - og navnlig flere end to - er ikke ofte forekommende, medens det er hovedreglen ved fast ejendom.

Pantsætning af obligationer adskiller sig fra pantsætning af fast ejendom ved, at fast ejendom udgør en udelelig enhed, hvorimod panthaverens sikkerhed ved pant i obligationer oftest består af flere obligationer. Det er således ved pantsætning til flere normalt muligt at opdele beholdningen på flere særskilte beholdninger.

Pantsætning af fast ejendom sker dels som led i den normale handelsomsætning, dels som "tillægsbelåning", og endelig som sikkerhed for løbende mellemværender, d.v.s. for en ikke nærmere fastsat gæld. m sidstnævnte tilfælde etableres alene en overgrænse, inden for hvilken der gives kreditor pant. For at muliggøre (lette) finansieringen af omsætningen af fast ejendom og hele realkreditsystemet i øvrigt er det nødvendigt, at fast ejendom kan pantsættes til flere, og at lovgivningen indrettes således, at omsætning og tinglysning af pantebreve sker så betryggende som muligt.

Obligationer er investeringsobjekter, hvor der sædvanligvis ikke er en forbindelse mellem erhvervelse og pantsætning. Der er næppe heller behov for at lette pantsætning i forbindelse med erhvervelsen. Obligationer kan købes i forskellige stykstørrelser lydende på det beløb, som svarer til købers investeringsønske.

m det omfang, der finder pantsætning af obligationer sted, sker dette sædvanligvis til sikkerhed for et underliggende retsforhold, der afvikles uafhængigt af indfrielsen af de pantsatte obligationer. Pantsætning af obligationer svarer derfor ofte til udstedelse af et ejerpantebrev eller et skadesløsbrev i de pantsatte obligationer. mnden for tinglysningssystemet lyser man alene ejerpantebrev eller skadesløsbreve (med et maksimum) og ikke det underliggende retsforhold, ligesom kreditor efter det underliggende retsforhold ejheller skal fremgå af tingbogen ved ejerpantebreve.

4.3. Et typisk træk ved pantsætning af fast ejendom har i mange år været, at yderligstående panthavere i kraft af inflationen har set deres sikkerhed forøget. Ved obligationer er der ikke en tilsvarende udsigt til, at en værdistigning efter pantsætningen vil forbedre den stillede sikkerhed. Med et stabilt pris- og renteniveau vil der - alt andet lige - alene ske en forbedring af panthavers sikkerhed i det omfang, de foranstående pantefordringer afdrages. Med et svingende renteniveau vil der ved fordringer være mulighed for pludselige forringelser af panthavers sikkerhed. Herved formindskes den praktiske anvendelighed af sekundære pantsætninger af obligationer.

Det er muligt, at en pantsætningsaftale giver pantsætter ret til at foretage ombytning af de pantsatte obligationer - naturligvis med respekt af tilstedeværelsen af en bestemt mindstebeholdning. Dette kan f.eks. være aftalt for at opnå den bedst mulige forrentning af de pantsatte obligationer. m disse tilfælde vil en efterstående panthaver ikke nødvendigvis have viden om, hvilke papirer der på et givet tidspunkt befinder sig i det pantsatte sikkerhedsdepot. Der vil alene være sikkerhed for, at et bestemt beløb vil være tilstede, nemlig den stillede sikkerhedsramme.

En sekundær panthaver vil i dette tilfælde kunne risikere, at der i medfør af aftalen mellem førstepanthaver og pantsætter sker omlægninger i det pantsatte depot, som væsentlig vedrører den efterstående sikkerhed. Dette er tilfældet, hvis papirer med lang løbetid erstattes med papirer med kort løbetid, og hvor første panthaver samtidig har pant i renteafkast.

En sådan omlægning vil kun være mulig ved fondsaktiver, hvis der foreligger samtykke fra samtlige rettighedshavere. Dette svarer ifølge oplysninger for arbejdsgruppen til bankernes nuværende praksis.

5. Reglerne om stiftelse og registrering af pant i fondsaktiver.

5.1. mndledende bemærkninger.

Der har i arbejdsgruppen været uenighed om, hvad der efter loven kan eller skal kræves registreret ved pant i fondsaktiver, og hvor meget af aftalen det er muligt for parterne at få indført i registeret.

Udgangspunktet for drøftelsen af fremgangsmåden ved registrering af pant i fondsaktiver har været, at lovens § 8, stk. 1, anvender begrebet "rettigheder over registrerede fondsaktiver", der efter bemærkningerne skal forstås som begrebet "rettigheder over fast ejendom" i tinglysningslovens § 1, og at de under 1 citerede bemærkninger til § 10 udtaler, at der skal indføres et anmærkningssystem "i lighed med det, der findes ved tinglysning". Dette forudsættes også i bemærkningerne til § 7.

Til dette udgangspunkt bør imidlertid føjes, at konsekvensen af en væsentlig ændring i fremgangsmåden ved pantsætning i forhold til den hidtil brugte praksis kan betyde en mindre hurtig afvikling af transaktioner, hvori pantsætning indgår.

5.2. Værdipapircentralens skrivelse af 16. juni 1981.

Værdipapircentralen har ved skrivelse af 16. juni 1981 til industriministeriet taget afstand fra, at bemærkningerne til lovens § 10 må forstås således, at der ved indførelsen af det nye system skal opbygges et registreringssystem, som for så vidt angår begrænsede rettigheder - herun-

der panterettigheder - helt svarer til det, man i dag kender fra tinglysning af rettigheder vedrørende fast ejendom. Skrivelsen er aftrykt som underbilag 2 til bilag 2.

Værdipapircentralen anførte, at:

> "gennemførelsen af et tinglysningslignende system for rettigheder over fondsaktiver medfører omfattende ændringer i den hidtil fulgte praksis ved pantsætning af obligationer og tillige ligger langt fra de forudsætninger, hvorunder Værdipapircentralen og de berørte sektorer såvel før som efter lovens vedtagelse har arbejdet,"

Det anførtes endvidere, at hvis der stilles krav om anmærkning vedrørende en prioritetskonflikt imellem en tidligere registreret rettighed og den rettighed, som nu ønskes registreret, må dette forudsætte oprettelsen af et egentligt pantebrev indeholdende dettes sædvanlige elementer.

Værdipapircentralen fandt, at det ikke vil være i overensstemmelse med de tanker og intentioner, som lå bag lovens tilblivelse, hvis de nye regler ikke medvirker til at sikre og lette omsætningen af fondsaktiver. For at sikre en let og smidig omsætning samt sikringsmulighed ved låneoptagelse må den hidtidige fremgangsmåde ved pantsætning af obligationer i videst muligt omfang bevares. Dette opnås ved at erstatte den i dag eksisterende sikringsakt (rådighedsberøvelse) med registrering i Værdipapircentralen. Det foreslås, at ved begrænsede rettigheder over fondsaktiver alene registreres

1. anmeldelsesdatoen;
2. arten af den begrænsede rettighed;
3. den begrænsede rettighedshavers navn og adresse;
4. identifikation af, hvilke fondsaktiver den begrænsede rettighed vedrører.

En meddelelse efter lovens § 10 indebærer den fordel, set i forhold til en anmærkning i tinglysningssystemet, at det vil fremgå, hvem der er indehaver af den tidligere registrerede rettighed.

Værdipapircentralens skrivelse blev af industriministeriet ved skrivelse af 20. juli 1981 (bilag 2) oversendt til arbejdsgruppen med pålæg om at inddrage dets indhold i arbejdsgruppens overvejelser.

5.3. Drøftelserne af spørgsmålet i arbejdsgruppen.

Et flertal af arbejdsgruppens medlemmer finder, at reglerne om pant i fondsaktiver bør svare mest muligt til de nuværende regler og praksis om håndpant i obligationer.

To af flertallets medlemmer (Buch-Nielsen og Mebus) har anført, at et system, der bygger på principperne for underpant i tinglysningssystemet, ikke kan administreres, medmindre der stilles krav om benyttelse af en godkendt, standardiseret pantsætningsformular. Bekendtgørelsen bør fastsætte regler for registrering af pant i fondsaktiver, som mest muligt svarer til de i dag gældende regler for pantsætning af obligationer. Ved pantsætning af fondsaktiver foreslås derfor alene registreret de i Værdipapircentralens skrivelse af 16. juni 1981 nævnte oplysninger, jfr. 5.2 ovenfor, samt ændring i betalingssted. Pantsætningsvilkårene, herunder gældsbeløb, forrentning og afdrag, bør ikke kunne registreres.

Denne fremgangsmåde svarer til det, som i dag registreres på depotstedet, når deponerede obligationer håndpantsættes. Omvendt vil det system, som kendes fra tinglysning af underpant i fast ejendom, indebære risici for fejl i de registrerede oplysninger. Loven overfører ikke hele tinglysningslovens system med skriftlighed, akter m.v. Panthavere vil først udbetale et låneprovenue, når de gennem en § 10-meddelelse har fået vished for, at den forudsatte sikkerhed er opnået. Risikoen for, at der registreres indbyrdes modstridende rettigheder, er begrænset, idet det kontoførende institut i forbindelse med indrapporteringen af pantsætninger automatisk vil modtage underretning om en registrering, som kan være til hinder for den nu anmeldte rettighed. Herved får det kontoførende institut lejlighed til at kontrollere anmeldelsens indhold en ekstra gang, før registrering gennemføres, og en § 10-meddelelse udsendes med oplysning om registreringen og den tidligere registrerede rettighed. Dette kan i princippet være den ny panthaver bekendt, og prioritetsstilling m.v. vil da være aftalt med pantsætteren og øvrige rettighedshavere. Finder en panthaver derimod efter at have modtaget meddelelse om, at en tidligere registreret panteret kan være til hinder for den nu registrerede panteret, og at dette er i strid med hans aftale med pantsætter, må parterne tage kontakt for at afklare de-

res indbyrdes forhold. (Er intet aftalt herom, vil den først registrerede rettighed have 1. prioritets panteret i det pantsatte.)

Disse medlemmer fremhæver i øvrigt, at formålet med loven i første række var at afhjælpe de problemer, som håndteringen af en stor mængde fysiske obligationer ville medføre for hele samfundet og ikke at ændre de formueretlige regler længere end det udtrykkeligt er fastsat i loven eller nødvendiggøres af bortfaldet af de fysiske obligationer.

Med udgangspunkt i mindretallets ønske om som minimum yderligere at registrere pantefordringens beløb, prioritetsstilling og oprykningsret gør disse medlemmer opmærksom på, at de hensyn, der er bærende for reglen ved tinglysning af panteret i fast ejensom, ikke er til stede ved registrering af pant i fondsaktiver, dels på grund af de meget få tilfælde af flere panthavere , dels fordi der ikke findes et pantebrev, som er egnet til videreomsætning. Pantsætning af fondsaktiver vil kun i meget ringe omfang ske uden for den organiserede kreditgivning, og der er derfor ingen forbrugermæssige hensyn af betydning.

Herudover peger disse medlemmer på, at tinglysning af fordringens beløb ved fast ejendom er fastsat ved lov (TL § 10, stk. 3), og at det samme er tilfældet med prioritetsstilling og oprykningsret (TL §§ 15 og 40). Tilsvarende bestemmelser er ikke medtaget i værdipapircentralloven, hvilket måtte anses for naturligt, såfremt lovgiver havde ønsket de for håndpantsætning af obligationer gældende regler ændret til tinglysningslignende regler.

Endelig henviser disse medlemmer til den i skrivelsen af 16. juli 1981 anførte argumentation, jfr. 5.2 ovenfor.

De øvrige tre medlemmer af flertallet (Birgitte Hagen, Ole Reinbach og Bugge) finder i det væsentlige at kunne tilslutte sig den argumentation, som Buch-Nielsen og Mebus har anført. De finder, at der bør lægges vægt på de besparelser for systemet i henseende til tids- og personaleforbrug, der ligger i at afstå fra en egentlig prøvelse af størrelsen af og prioritetsfølgen for en flerhed af begrænsede rettigheder over samme fondsaktiv. De lægger endvidere til grund, at de udsendte § 10-meddelelser under overskriften "Til hinder kan *være:*" giver en for modtage-

ren let overskuelig fortegnelse over tidligere eller samtidigt registrerede rettigheder med angivelse af anmeldelsesdato og art samt navn og adresse på rettighedshavere/påtaleberettigede, således at den ny rettighedshaver - hvis han ikke skulle være bekendt med disse - får en tilskyndelse til at undersøge, om han ved registreringen har fået den ret, han har aftalt med sin medkontrahent, og i modsat fald kan holde sin ydelse tilbage. De finder i øvrigt ikke, at bemærkningerne til § 10 om et system "i lighed med" tinglysningsloven tvinger til at anlægge en fortolkning, hvorefter reglerne for pant i fondsaktiver skal være identiske med tinglysningslovens system.

Flertallet har endvidere påpeget, at overgang til et andet system end det af dette foreslåede vil give store overgangsproblemer, bl.a. fordi grundlaget for at registrere rettigheder som af mindretallet ønsket ikke er til stede.

Et mindretal (formanden, Claus Jensen og Jespersen) har anført, at det selvsagt ikke er ønskeligt, at pantsætning af fondsaktiver giver anledning til store praktiske vanskeligheder. De finder imidlertid, at lovens ord og de under 1 citerede bemærkninger til § 10 må føre til, at tinglysningssystemets principper anvendes ved registrering af rettigheder over fondsaktiver, (jfr. v. Eyben: Panterettigheder, 6. udgave, s. 460), og at rettighedsbegrebet i § 8 næppe kan forstås så snævert, som Værdipapircentralens argumentation synes at lægge til grund.

Formanden og Jespersen fremhæver, at både det nuværende systems grundlag og tekniske udformning hviler på uskreven ret. Ved brug af lovens § 7 vil ministeren ikke blot være bundet af de citerede bemærkninger til § 10, men må også tage hensyn til udviklingen i forbrugerbeskyttelseslovgivningen i 1970'erne og herunder til de muligheder, som edb frembyder for en forbedret oplysning og service.

De finder, at der på grund af det decentrale system af og til vil kunne opstå praktiske vanskeligheder, som næppe ville kunne opstå i tinglysningssystemet. mmidlertid ville det være i strid med lovens hele intention, om det decentrale element medfører, at anmærkningssystemet begrænses så stærkt, som flertallet foreslår. Eventuelle vanskeligheder for det kontoførende institut skulle der i øvrigt være taget højde for ved reglen

om foreløbig registrering i lovens § 9 og ved fastsættelse af uddannelseskravene efter lovens § 7, 1. pkt, jfr. bekendtgørelsens §§ 16 og 46-48.

De finder, at man efter loven i det mindste i bekendtgørelsens § 27 bør give regler om:

Registrering af pantefordringens beløb.
Registrering af prioritetsstilling.
Registrering af særlige bestemmelser om oprykningsret.

Mindretallet foreslår, at reglerne om anmærkning i registreringsbekendtgørelsen bør udformes således:

> "§ 27. Har den anmeldte rettighed angivet den berettigedes retsstilling på en mod registeret stridende måde, eller er der samtidig anmeldt flere indbyrdes modstridende rettigheder, skal der i registeret gives anmærkning herom."
>
> "§ 31, stk. 5. Såfremt der er givet anmærkning i medfør af § 27, skal anmærkningen fremgå af i meddelelsen."

Endvidere foreslår mindretallet, at bekendtgørelsens § 7, stk. 1, 2. pkt., formuleres således:

> "Oplysning om den pantesikrede fordrings størrelse, oprykningsret og prioritetsstilling skal på begæring registreres."

5.4. Arbejdsgruppen har indsat bestemmelser i udkastet til registreringsbekendtgørelse (bilag 5) § 7, § 27 og § 31, stk. 5, i overensstemmelse med flertallets holdning

De praktiske fremgangsmåder, der følger af flertallets forslag, er beskrevet i kapitel 3, punkt 1.5.

5.5. Arbejdsgruppen har drøftet, om en lovændring er ønskelig, såfremt Værdipapircentralens ønske p.g.a. lovens formulering ikke tages til følge.

6 medlemmer (det under 5.3 nævnte flertal samt Claus Jensen) finder en sådan ændring ønskelig.

2 medlemmer (formanden og Jespersen) vil ikke udtale sig imod en lovændring.

Vedrørende formuleringen af en lovændring som ønsket af flertallet finder arbejdsgruppen, at en sådan er vanskelig at formulere. En regel kunne i påkommenden tilfælde udformes enten som en bemyndigelse til industriministeren om at tillade de lempelser eller afvigelser, som de særlige forhold vedrørende pantsætning af fondsaktiver tilsiger, eller som en bestemmelse om, at reglerne om håndpant i omsætningsgældsbreve finder tilsvarende anvendelse på (registrering af) pant i fondsaktiver. Arbejdsgruppen har afstået fra at formulere en lovregel.

6. Realisation af fondsaktiver.

6.1. Der har i arbejdsgruppen været enighed om, at realisation af fondsaktiver bør finde sted efter håndpantelignende regler.

Retsstillingen på dette punkt er ikke klar. Retsplejelovens § 538a, stk. 1, bestemmer:

> "Fyldestgøres et krav, der er sikret ved håndpant, ikke rettidigt, kan panthaveren lade pantet bortsælge ved tvangsauktion. Værdipapirer, som har kurs på Københavns børs eller på fremmede børser, sælges dog ved et medlem af fondsbørsen eller en bank eller sparekasse."

Det er imidlertid ikke helt klart, om 2. pkt. direkte eller analogt kan anvendes på fondsaktiver.

For at undgå en sådan tvivl foreslår arbejdsgruppen, at der i lovens kapitel 9 ("Særlige bestemmelser") indsættes følgende bestemmelse:

> "§ 33a. Fyldestgøres et krav, der er sikret ved pant i fondsaktiver, ikke rettidigt, finder retsplejelovens § 538a anvendelse".

Det bemærkes i denne forbindelse, at arbejdsgruppen antager, at de rettigheder, der ikke har fået dækning ved tvangssalget, kan slettes fra Værdipapircentralens registre i medfør af værdipapircentrallovens § 16, stk. 1.

6.2. Arbejdsgruppen har diskuteret, om der i bekendtgørelsen skal fastsættes regler for førstepanthavers realisation af pantsatte fondsaktiver, herunder om sekundære panthavere kan forlange, at det kontoførende institut fordeler provenuet af de solgte fondsaktiver til panthaverne i prioritetsordenen og hvilken dokumentation, der skal forelægges instituttet for det underliggende skyldforhold. Arbejdsgruppen finder, at der ikke i loven er hjemmel til at give regler herom.

Eventuelle problemer må løses efter almindelige regler, herunder brug af deponeringsloven af 1932.

7. Salg af pantsatte fondsaktiver.

Arbejdsgruppen har drøftet, om ejeren af pantsatte fondsaktiver kan overdrage disse. Baggrunden herfor er, at fondsaktiverne ved salg flyttes til den ny ejers konto.

Arbejdsgruppen finder, at også pantsatte fondsaktiver må anses som overdragelige. Arbejdsgruppen har ikke foreslået særregler om denne situation. Denne vil kunne løses efter registreringsbekendtgørelsens regler, navnlig § 8, hvorefter de pantsatte fondsaktiver ved salg såvel som ved anden overførsel af ejendomsretten indsættes på en særlig konto i den ny ejers navn.

Kapitel 4 F.

Registreringsbekendtgørelsen.

Meddelelser i henhold til lovens § 10.

1. Udformningen af § 10.

§ 10 i lov om en værdipapircentral foreskriver at:

> "Værdipapircentralen giver meddelelse om registreringen til den eller de efter registeret berettigede og til anmelderen. Der gives meddelelse om eventuelle hindringer for registreringen. Ved ændring eller udslettelse gives så vidt muligt meddelelse til den efter registeret berettigede".

m kapitel 3, afsnit 2, og i bilag 9 beskrives, hvorledes § 10-meddelelsen i praksis vil blive udformet.

Da gældsbrevslovens regler om ihændehavelse af obligationer er afløst af et krav om "afsendelse af meddelelse om registrering af rettigheder fra Værdipapircentralen", er det af væsentlig betydning for sikkerheden ved overdragelse af fondsaktiver, at udsendelse af meddelelse efter lovens § 10 finder sted snarest efter registreringens gennemførelse, at dens indhold svarer til det registrerede, og at den, der gennemfører registreringen, ikke har mulighed for at ændre eller forhindre udsendelse af meddelelsen. Reglerne om udskrivning af meddelelser efter § 10 er derfor strengere end reglerne for udskrivning af kontoudskrifter efter lovens § 18. Under udvalgsbehandlingen i folketinget ændredes på forslag af industriministeren indledningsordene i § 18 fra "Værdipapircentralen udsteder" til "Der udstedes". m Betænkningen fra folketingets erhvervsudvalg (FT 1979-80, 2. saml. Till. B sp. 729) hed det herom:

> "Herefter vil det ikke nødvendigvis være værdipapircentralen, der udfærdiger disse kontoudskrifter. Opgaven vil ved bekendtgørelse efter § 20 kunne overlades de kontoførende institutter på værdipapircentralens vegne."

Derimod imødekom industriministeren ikke ønsker om at fremsætte et

tilsvarende ændringsforslag vedrørende § 10. Ministeren anførte, at denne forskel i adgangen til at give meddelelse om registrering og til at give meddelelse om beholdninger m.v. på konti er begrundet i ønsket om at forhindre misbrug af muligheden til at udskrive meddelelser om foretagne registreringer. Bestemmelsen skal sikre, at andre end de, der har foretaget registreringen, afsender § 10-meddelelsen.

2. Værdipapircentralens skrivelse af 8. maj 1981.

På baggrund af et ønske i de berørte sektorer om at få mulighed for at udskrive § 10-meddelelser decentralt rettede Værdipapircentralen ved skrivelse af 8. maj 1981 henvendelse til industriministeriet med henblik på at skabe hjemmel til, at § 10-meddelelser efter ansøgning fra et kontoførende institut kan udsendes decentralt. Skrivelsen er aftrykt som underbilag 1 til bilag 2.

m Værdipapircentralens skrivelse påpeges, at det er et ønske fra centraldeltagernes side, at udsendelse af meddelelser i henhold til lovens § 10 kan ske decentralt, idet man er opmærksom på de sikkerhedsmæssige krav, dette må stille til de kontoførende institutter. Der peges på, at en decentral udskrivning og forsendelse af § 10-meddelelser vil spare portoudgifter, idet disse vil kunne sendes sammen med andre forsendelser fra institutterne. Endvidere finder man det ønskeligt, at § 10-meddelelsen afgives på en formular, som fremtræder med det kontoførende instituts brevhoved. Endelig mener man, at hensynet til de i sektorerne beskæftigede medarbejdere, som medførte den decentrale løsning i stedet for den centrale, må føre til, at § 10-meddelelser kan forsendes decentralt.

m Værdipapircentralens henvendelse rejses spørgsmålet, om man med hensyn til afsendelse i lovens tekst kan indfortolke, at afsendelse enten kan ske pr. brev via postvæsenet eller via edb-transmission til en decentral placeret printer for umiddelbar afsendelse herfra til en endelig adressat. Værdipapircentralens revisionsudvalg er af den opfattelse, at det ud fra revisions- og sikkerhedsmæssige betragtninger vil være muligt

at opstille procedurer og regler for decentral udsendelse. Revisionsudvalget har dog peget på, at sådanne betingelser vil kunne være vanskelige at opfylde for mindre organisationer.

Værdipapircentralens bestyrelse har anmodet industriministeriet om at imødekomme ønsket om hjemmel til decentral udskrivning af § 10-meddelelser. Det foreslås, at tilladelser baseres på en i hvert tilfælde individuelt meddelt tilladelse fra fondsbørstilsynet. For at kunne opnå tilladelse foreslås opstillet følgende betingelser:

"a. Udskrivningen skal foretages på grundlag af data dannet i og modtaget fra Værdipapircentralen. Disse data er resultat af centralens behandling af de fra de tilsluttede myndigheder og institutter modtagne instruktioner.

b. Der skal være etableret interne forretningsgange, som sikrer adskillelse mellem

de medarbejdere, som er beskæftiget med eller har mulighed for at foretage indrapportering, og

de medarbejdere, som har adgang til eller er beskæftiget med kontrol, håndtering og forsendelse af de af det kontoførende institut udskrevne meddelelser,

uanset hvor i instituttets organisation medarbejderne befinder sig.

c. Forsendelsen fra det kontoførende institut skal ske uden unødig forsinkelse. Har et kontoførende institut aftalemæssigt forpligtet sig til at udskrive og forsende § 10-meddelelserne, og ifalder centralen erstatningsansvar, jfr. § 17, som følge af ejers/fordringshavers manglende eller forsinkede underretning om den foretagne ændring, har centralen eo ipso regres mod det kontoførende institut.

d. Der skal i det kontoførende institut tilrettelægges procedurer for behandlingen af returpost, så det også ad denne vej bli-

ver muligt at bevare adskillelsen mellem medarbejdergrupperne, jfr. punkt b ovenfor.

e. Der skal etableres betryggende regler for behandling af indkomne reklamationer. Det skal hindres, at en reklamation fremføres over for og behandles af den eller de personer, som enten kan have foranlediget fejlen, eller som i svigagtig hensigt har indledt eller gennemført transaktionen."

Værdipapircentralens henvendelse blev af industriministeriet ved skrivelse af 30. juli 1981 oversendt til arbejdsgruppen. Ved samme skrivelse anmodede industriministeriet også arbejdsgruppen om at overveje, om den anså det for nødvendigt at gennemføre lovændringer på dette punkt. m så fald anmodede ministeriet om, at der udarbejdes forslag til sådanne ændringer.

3. Overvejelserne i arbejdsgruppen.

To medlemmer (Buch-Nielsen og Mebus) støtter Værdipapircentralens ønske af de grunde, der er anført i den under 2 nævnte skrivelse af 8. maj 1981. De finder, at hensigten med at foreskrive central udsendelse af § 10-meddelelsen er at forhindre misbrug (jfr. bemærkningerne til lovens § 10). Reglen må derfor anskues på baggrund af forretningsgangsmæssige overvejelser.

Ønsket om, at indrapportering, udskrivning og udsendelse af § 10-meddelelsen udføres af fysisk adskilte personer, må anses for bestemmelsens bærende ide. Formålet hermed er, at meddelelsen gives det rette indhold, og at den faktisk udsendes uden forsinkelse.

mmidlertid vil en lige så sikker forretningsgang let kunne etableres i kontoførende institutter af en vis størrelse, f.eks. ved at lade kontoførende institutters - normalt fysisk adskilte - edb-afdeling forestå udskrivningen og afsendelsen af meddelelserne.

Ønsket om at forhindre misbrug vil derfor ved en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af forretningsgangene i det kontoførende institut kunne tilgodeses i samme omfang ved decentral udsendelse som ved central udsendelse.

Yderligere vil en decentral udsendelse af meddelelserne give bedre mulighed for korrekt behandling af reklamationer. Værdipapircentralen vil ved central udsendelse ikke kunne behandle reklamationerne uden forudgående kontakt med det kontoførende institut. Ved decentral udsendelse vil reklamationer kunne ske direkte til det kontoførende instituts interne revision, hvorved reklamationer straks er sikret en korrekt behandling på et tidligere tidspunkt og på en nemmere og mere direkte måde, og dermed følge de retningslinier, som gælder for de i dag etablerede depoter og indskrivningssteder.

På denne baggrund finder centralens repræsentanter, at der bør skabes mulighed for at lade § 10-meddelelserne udskrive og udsende gennem det kontoførende institut på betingelse af, at dette - under myndighedernes tilsyn - etablerer og efterlever de fornødne forretningsgange.

De øvrige medlemmer finder, at der efter ordlyden og tilblivelsen af § 10, sammenholdt med lovens § 18, ikke er hjemmel til at give de kontoførende institutter mulighed for at udskrive § 10-meddelelser. De finder ejheller at kunne anbefale en lovændring. De grunde, der i 1980 gjordes gældende mod en ændring af lovforslagets § 10, gælder fortsat, idet denne løsning umiddelbart forekommer at give den størst mulige sikkerhed.

Under drøftelserne med repræsentanterne for personaleorganisationerne har Danske Realkreditfunktionærers Landsforening støttet ønsket om en ændring af § 10 således som foreslået af Værdipapircentralen.

Arbejdsgruppen har i overensstemmelse med flertallets holdning ikke fulgt Værdipapircentralens ønske. Reglerne om § 10-meddelelsens indhold findes i §§ 31 og 32 i udkast til registreringsbekendtgørelse.

4. Formulering af eventuel ændring i § 10.

Såfremt industriministeren måtte beslutte at imødekomme den af Værdipapircentralen ønskede ændring af § 10, er der enighed om, at ændringen kan gennemføres ved som ny § 10, stk. 2, i loven at indsætte:

> "Stk. 2. mndustriministeren kan fastsætte regler, hvorefter det kontoførende institut på Værdipapircentralens vegne kan afsende den i stk. 1 nævnte meddelelse".

Af ordlyden fremgår, at det kontoførende institut alene kan forestå meddelelsens afsendelse. Derimod må selvsagt hverken dens indhold ændres eller dens afsendelse forsinkes.

Om den tilhørende gennemførelsesforskrift er der ligeledes teknisk enighed. Den bør placeres sidst i registreringsbekendtgørelsens kapitel 3, afsnit D (Meddelelser efter lovens § 10) og lyde således:

> "§ x. Et kontoførende institut kan ved tilslutningsaftalen tillægges adgang til på Værdipapircentralens vegne at udskrive meddelelse efter §§ 31 og 32.
> Stk. 2. Det kontoførende institut drager omsorg for, at udskrivelse og afsendelse af meddelelse sker i overensstemmelse med § 31 og inden for den i § 32 omhandlede frist, og at de fra Værdipapircentralen modtagne informationer og instruktioner udføres i uændret form. Det kontoførende institut må ikke ændre i de informationer eller instruktioner, som sendes fra Værdipapircentralen til udskrivning i det kontoførende institut. De medarbejdere, der foretager registrering, må ikke deltage i udsendelse af meddelelser efter § 10.
> Stk. 3. Ved aftalen fastlægges nærmere regler til sikring af overholdelse af stk. 2. Værdipapircentralen drager omsorg for, at der etableres en betryggende intern arbejdsgang, der sikrer, at stk. 2 overholdes, og at det ved stikprøvekontrol med passende mellemrum (sammen med det kontoførende instituts statsautoriserede revisor) undersøges, at denne arbejdsgang efterleves. Den nævnte kontrol kan udføres af instituttets interne revision, hvor en sådan findes, eller af en af Værdipapircentralen valgt sagkyndig person. De sagkyndige (og revisor) har på anmodning fri adgang til alle lokaler, hvorfra Værdipapircentralens registre administreres eller kan benyttes, samt til de lokaler, hvor registeret eller de tekniske hjælpemidler opbevares eller anvendes. Reglerne om revisors uafhænighed og om afgivelse af erklæringer i lov om statsautoriserede revisorer finder tilsvarende anvendelse på de sagkyndige.
> Stk. 4. Såfremt det kontoførende institut ikke nøje overholder de i tilslutningsaftalen særligt fastsatte regler i anledning af instituttets tilladelse til at udsende § 10-meddelelser, skal

Værdipapircentralen straks inddrage denne tilladelse.
Stk. 5. Udgifterne til yderligere kontrol, som fondsbørstilsynet foreskriver, hvis det skønnes ønskeligt eller påkrævet, afholdes af det kontoførende institut."

Kapitel 4 G.
Registreringsbekendtgørelsen.
Storkunder.

1. Indledning.

m betænkning nr. 793/1977 overvejede man at lade registreringer og udfærdigelser af kontoudskrifter være et anliggende mellem den enkelte investor og Værdipapircentralen, således at Værdipapircentralen selv foretog de registreringer, der er forbundet med indskrivning og afvikling. Efter værdipapircentrallovens § 6 er hovedreglen, at kontakt mellem investorerne og Værdipapircentralen skal foregå decentralt gennem de kontoførende institutter. Herved opnås, hvad ikke mindst de nuværende opbevaringssteders personaleorganisationer har lagt vægt på, at Værdipapircentralen ikke får en sektorforvridende virkning.

Efter lovens § 19, stk. 2, kan en række nærmere opregnede institutioner samt forsikringsselskaber og pensionskasser efter regler fastsat af industriministeren tillægges status som "storkunde". Denne status indebærer, at de

direkte i Værdipapircentralen kan indhente oplysninger om egne beholdninger,

gennem denne til de kontoførende institutter kan overføre meddelelser om salg, samt i konsekvens heraf

kan deltage i kontantafregningen af gennemførte handler.

Denne regel betyder, at storkunder kan kommunikere direkte med Værdipapircentralen og ikke behøver at indhente oplysninger om egne konti via deres kontoførende institut(ter). Afvikling af samt deltagelse i afregningen af transaktioner over fondsaktiver kræver derimod medvirken af et kontoførende institut, idet status som storkunde ikke indebærer ret til at gennemføre registrering af overdragelse af fondsaktiver, jfr. lovens § 6.

Specielt vedrørende begrebet "overføre meddelelser om salg" bemærkes, at der herved sigtes til, at storkunderne ikke ved hvert enkelt salg behøver skriftligt at bekræfte salget over for det kontoførende institut. En storkunde kan afsende en frigivelsesmeddelelse til Værdipapircentralen. Ved denne meddelelse bemyndiges Værdipapircentralen til at overføre de frigivne fondsaktiver til et nærmere angivet kontoførende institut, når dette registrerer det foretagne salg.

Arbejdsgruppen har drøftet, om ordene "overføre meddelelse" i bekendtgørelsen kan erstattes af en anden formulering f.eks. "frigive til salg", for herigennem at præcisere, at der ikke i formuleringen ligger andet og mere end en accept af, at de pågældende fondsaktiver afhændes. Arbejdsgruppen har dog ikke anset det for hensigtsmæssigt at præcisere dette i bekendtgøreisen, da en præcisering vil indebære en afvigelse fra den sprogbrug, der bruges i lovens § 19, stk. 2.

2. <u>Afgrænsning af storkundebegrebet.</u>

For at afgrænse kredsen af forsikringsselskaber og pensionskasser, der kan tillægges status som storkunder, er det efter § 19, stk. 2, nødvendigt, at industriministeren fastsætter regler herom ved bekendtgørelse.

m marts 1981 foreslog Værdipapircentralens bestyrelse følgende afgrænsning af storkundebegrebet:

a. De i værdipapircentrallovens § 19, stk. 2, positivt angivne institutioner.

b. Forsikringsselskaber og pensionskasser i det omfang, de i tre på hinanden følgende regnskabsår besidder danske værdipapirer til en bogført værdi af 400 mill. kr. Beløbsgrænsen er gældende pr. 31. december 1979 og reguleres årligt med en reguleringsfaktor, der svarer til den gennemsnitlige procentvise stigning i værdipapirbeholdningen hos de forsikringsselskaber og pensionskasser, der på reguleringstidspunktet opfylder kapitalkravet.

c. Nyoprettede selskaber m.v. og institutioner, der allerede fra oprettelsen opfylder kapitalkravet, tillægges "storkundestatus" efter bestyrelsens konkrete vurdering.

d. Efter bestyrelsens konkrete vurdering af koncernforbundne selskaber, jfr. forsikringsvirksomhedslovens § 4, samt administrationsfællesskaber i det omfang, de samlet set opfylder de under punkt b nævnte krav, og administrationen af værdipapirbeholdningen sker samlet, samt når mindst én af de i koncernen/administrationsfællesskabet indgående enheder alene opfylder den under punkt b nævnte beløbsgrænse.

e. Storkunder, der gennem fem på hinanden følgende år har haft en værdipapirbeholdning, der i bogført værdi har været mindre end den i punkt b anførte beløbsgrænse, kan ikke herefter forblive som storkunder.

Arbejdsgruppen har i § 42, jfr. §§ 43-45, i udkastet til registreringsbekendtgørelse indsat regler, der bygger på dette forslag. Det sikres herigennem, at det kun bliver store selskaber m.v. med en betydelig beholdning af danske værdipapirer, der tillægges storkundestatus.

m 1976/77 blev det anslået, at det beløb, som ville blive krævet for at opnå status som storkunde, var 200 mill. kr. m 1979 blev beløbet anslået til 400. mill. kr. Pr. 31. december 1981 blev beløbet fastsat til 570 mill. kr. Værdipapircentralen har i oktober 1981 beregnet, at 30 forsikringsselskaber, pensionskasser m.v. opfylder betingelserne for at opnå status som storkunde.

m lov om en værdipapircentral nævnes alene forsikringsselskabers og pensionskassers muligheder for at opnå status som storkunder. Ved § 6 i lov nr. 239 af 27. maj 1981 om anbringelse af forsikringsselskabers og pensionskassers midler i erhvervsvirksomhed er skabt mulighed for at oprette fællesvirksomheder med det formål at investere de deltagende selskabers eller pensionskassers midler. Disse vil på længere sigt have mulighed for at opfylde betingelserne for at opnå status som storkunde. De af loven omfattede selskaber er undergivet forsikringstilsynets tilsyn. Det er dog endnu ikke muligt at forudse, om der i praksis vil blive

oprettet fællesvirksomheder, og om disse vil opnå den størrelse, der kræves for at opnå status som storkunde. Arbejdsgruppen har derfor fundet, at der ikke for nærværende er anledning til at overveje, om der er behov for særlige regler om fællesvirksomheder.

3. Høring af forsikringstilsynet og personaleorganisationerne.

m overensstemmelse med kommissoriet har arbejdsgruppen drøftet reglerne om storkunder med repræsentanter for forsikringstilsynets direktorat og for de tre involverede personaleorganisationer. Disse havde ikke indvendinger mod de regler, som arbejdsgruppen foreslår i §§ 42-45 i udkastet til registreringsbekendtgørelse.

Kapitel 4 H.
Registreringsbekendtgørelsen.
Tilsynsmyndigheders adgang til at få oplysning gennem Værdipapircentralen.

Arbejdsgruppen har med forsikringstilsynet drøftet dettes adgang til at modtage oplysninger fra Værdipapircentralen som led i et effektiviseret tilsyn med forsikringsselskaber og pensionskasser.

Ved båndlagte tekniske reserver vil forsikringstilsynet efter § 136 i lov nr. 630 af 23. december 1980 om forsikringsvirksomhed, § 14 i lov om tilsyn med pensionskasser, (lovbekendtgørelse nr. 163 af 26. maj 1959), og § 6 i lov nr. 355 af 1. juli 1940 om tilsyn med begravelseskasser være rettighedshaver og vil efter værdipapircentrallovens § 8, stk. 1, kunne kræve sig registreret som sådan. Herved vil forsikringstilsynet modtage § 10-meddelelse om ændringer vedrørende de båndlagte fondsaktiver. Frigivelse af båndlagte fondsaktiver vil ikke kunne ske uden forsikringstilsynets samtykke.

Tilsvarende ret vil gælde for sikringsstyrelsen efter § 50 i lov nr. 79 af 8. marts 1979 om arbejdsskadeforsikring.

Forsikringstilsynet har endvidere ønsket med hjemmel i værdipapircentrallovens § 32, stk. 2, gennem indgåelse af en aftale med Værdipapircentralen at få mulighed for at indhente oplysninger om forsikringsselskabers beholdninger af fondsaktiver. Forsikringstilsynet kan med hjemmel i §§ 149 og 240 i lov om forsikringsvirksomhed foreskrive forsikringsselskaberne indberetningspligt for oplysninger om overførsel af fondsaktiver samt om beholdninger af fondsaktiver, som ikke er båndlagte. Ved en aftale kan der gives tilsynet mulighed for at benytte værdipapircentral-systemets moderne teknik i det tilsyn, som skal føres efter lov om forsikringsvirksomhed.

m de planer for opbygningen af Værdipapircentralens systemer, der for tiden arbejdes med i centralen, er der ikke medtaget en sådan tilslutningsmulighed for forsikringstilsynet. m første omgang har man kun øn-

sket at medtage de funktioner, der er nødvendige af hensyn til udførelsen af Værdipapircentralens basisfunktioner. Når systemerne er sat i drift, er det hensigten at udvikle servicefunktioner, hvor også forsikringstilsynets ønsker kan medtages. Men loven giver ikke hjemmel til en tilslutningsaftale.

En spørgeadgang for forsikringstilsynet forudsætter, at det er i besiddelse af numrene på et selskabs konti. En tværgående spørgeadgang omfattende konti tilhørende et bestemt selskab i samtlige de kontoførende institutter er ikke mulig i de forudsete systemer, da de enkelte kontoførende institutters konti i centralens systemer er separerede af sikkerhedsmæssige grunde.

Det vil ikke være muligt for tilsynet at foretage blokering af et selskabs fondsaktiver gennem meddelelse til Værdipapircentralen, allerede fordi en sådan blokering må anmeldes gennem de kontoførende institutter af hensyn til den prøvelse, der skal finde sted forud for registreringen efter loven og registreringsbekendtgørelsen. Blokering ville navnlig have interesse i tilfælde, hvor forsikringstilsynet finder det nødvendigt at tage reglerne om genoprettelsesplaner og andre lignende foranstaltninger i anvendelse, (§§ 226, 227 og 249-251, jfr. §§ 252 og 253, i lov om forsikringsvirksomhed). Blokeringsmeddelelsen kan desuden alene gives for konti, som er tilsynet bekendt.

Foruden forsikringstilsynet kan <u>sikringsstyrelsen</u> have interesse i at indgå aftale med Værdipapircentralen, jfr. lov nr. 79 af 8. marts 1979 om arbejdsskadeforsikring. mmidlertid ønsker sikringsstyrelsen ikke at indgå en selvstændig aftale med Værdipapircentralen, såfremt sikringsstyrelsen igennem forsikringstilsynet kan få de for sikringsstyrelsen relevante oplysninger. Disse oplysninger er i alle tilfælde oplysninger, som forsikringstilsynet selv vil forlange. Dette kræver imidlertid, at samarbejdet mellem sikringsstyrelsen og forsikringstilsynet formaliseres under en eller anden form. Problemet er under overvejelse i forsikringstilsynet og sikringsstyrelsen, og de to styrelser vil afgive indstilling herom til henholdsvis industriministeriet og socialministeriet. De overvejer heri at foreslå, at der samtidig med registreringsbekendtgørelsen efter værdipapircentrallovens § 7 udstedes en bekendtgørelse, der indsætter følgende bestemmelse i bekendtgørelse nr. 594 af 23. december

1981 om direktoratet for forsikringstilsynet:

> "Forsikringstilsynet videresender de i §§ 35 og 36 i bekendtgørelse om registrering m.v. i Værdipapircentralen nævnte meddelelser til sikringsstyrelsen, arbejdsskadeforsikringen, for så vidt angår konti båndlagt i overensstemmelse med lov om arbejdsskadeforsikring § 50, ligesom sikringsstyrelsen gennem forsikringstilsynet skal kunne indhente oplysninger om beholdninger på disse konti."

Under drøftelser med personaleorganisationerne har Danske Realkreditfunktionærers Landsforening taget afstand fra at bruge § 32, stk. 2, til at indhente oplysninger direkte fra Værdipapircentralen. Foreningen har anført, at tilsynsmyndigheden lige så godt kunne indhente oplysningerne hos det kontoførende institut.

De tilsynsmæssige hensyn, der ligger bag forsikringstilsynets ønske, tilsiger imidlertid, at der i visse tilfælde bør være mulighed for at fremskaffe oplysninger direkte fra Værdipapircentralen. Arbejdsgruppen finder derfor, at forsikringstilsynet ikke blot bør kunne modtage meddelelser efter værdipapircentrallovens § 10 og periodiske udskrifter efter § 18, men også bør have en spørgeadgang på kendte konti direkte hos Værdipapircentralen og en mulighed for gennem de kontoførende institutter at blokere kendte konti. Det findes endvidere mest hensigtsmæssigt, at ministeren i medfør af loven alene fastlægger princippet, men overlader den nærmere gennemførelse til en aftale mellem de direkte interesserede.

Bestemmelser om disse tilsynsmyndigheders adgang til gennem Værdipapircentralen at føre kontrol er indeholdt i registreringsbekendtgørelsens kapitel 5.

Kapitel 4 m.

Registreringsbekendtgørelsen.

Uddannelse.

1. Gennemførelse af værdipapircentralloven skaber behov for uddannelse af de medarbejdere, der udfører de med registreringer forbundne opgaver. m henhold til lovens § 7, 1. pkt., fastsætter industriministeren regler om godkendelse af de personer, der som ansatte i Værdipapircentralen eller et kontoførende institut kan udføre de med registreringen i Værdipapircentralen forbundne opgaver.

2. m den korte periode forud for nyordningens igangsætning skal der efter Værdipapircentralens skøn uddannes 7.000-10.000 medarbejdere i de kontoførende institutter.

På længere sigt er det hensigten at lade den efter § 7 påbudte uddannelse integrere i sektorernes almindelige medarbejderuddannelse. Det antal personer, der på længere sigt skal besidde uddannelsen, er noget højere på grund af den naturlige til- og afgang af medarbejdere i sektorerne.

3. Langt den overvejende del af uddannelsen ønskes gennemført af de enkelte kontoførende institutter som en del af disses løbende uddannelse af medarbejdere. Dette gælder såvel på kort som på langt sigt.

For de andre kontoførende institutter vil Værdipapircentralen tilbyde gennemførelse af uddannelsen i dennes regi. Værdipapircentralens uddannelseskapacitet andrager ca. 1.000 personer årligt.

m Værdipapircentralen arbejder en separat projektgruppe med udvikling af undervisningsmateriale, ligesom projektgruppens medarbejdere vil forestå den ovenfor nævnte direkte uddannelse. Projektgruppens medarbejdere har indsigt i såvel nyordningens juridiske aspekter som centra-

lens edb-system og dækker således hele uddannelsesspektret.

4. Vedrørende uddannelsens indhold er det af Værdipapircentralens repræsentanter i arbejdsgruppen oplyst, at den forventes at skulle omfatte fem emneområder:

1. Juridiske konsekvenser af nyordningen.

2. Klagemuligheder og -procedurer.

3. Konvertering/indkaldelse af cirkulerende obligationer.

4. Registreringsopgaver.

5. Forespørgsler til Værdipapircentralens systemer.

Uddannelsen planlægges foreløbig gennemført i 2 hovedmoduler:

A. En juridisk orienteret uddannelse.

B. En ekspeditionsorienteret uddannelse.

Hovedmodulerne i Værdipapircentralens uddannelsestilbud kan kombineres.

Hovedmodulerne i Værdipapircentralens uddannelsestilbud retter sig mod forskellige medarbejderkategorier hos de tilsluttede institutter:

(A) Den juridisk orienterede uddannelse lægger hovedvægten på de juridiske aspekter samt den klagebehandling, der er i nyordningen, og henvender sig derfor primært til personer placeret i centraldeltagernes juridiske funktioner, personer placeret i fondsafdelinger samt andet personale, der har behov for at få et dybere indblik i de retlige og juridiske forhold under ordningen. Herudover

vil uddannelsen omfatte en orientering om Værdipapircentralens system, dets muligheder og begrænsninger. Forventet varighed 2 dage.

(B) Den ekspeditionsorienterede uddannelse lægger hovedvægten på terminalanvendelsen, herunder den praktiske anvendelse af Værdipapircentralens system på transaktionsniveau, således at enhver almindeligt forekommende transaktion kan ekspederes igennem systemet uden besvær. Herudover orienteres om klagebehandlingen og ordningens juridiske aspekter. Denne uddannelse retter sig mod ekspeditionsmedarbejdere, der i det daglige arbejder med og benytter Værdipapircentralens system. Forventet varighed 2 dage.

(C) Den kombinerede uddannelse omfatter såvel de juridiske som de ekspeditionsmæssige emner og retter sig primært mod de af centraldeltagernes medarbejdere, der skal forestå gennemførelsen af deltagernes uddannelse af egne medarbejdere i eget regi. Der kan f.eks. være tale om medarbejdere fra uddannelsesafdelinger, udviklingsafdelinger og lignende. Forventet varighed 3 dage.

Omstående vægtning af uddannelsens indhold angiver alene emneområderne, ikke den planlagte uddannelsestid for hvert enkelt emneområde eller deres indbyrdes vægtning. Det forventes, at emneområderne 1 og 4 vil blive de mest tidskrævende.

Uddannelsens emneområder	Vægtningen af uddannelsens hovedpunkter	
	A	B
1. JURmDmSKE ASPEKTER		
Kontrol og legitimation	2	m
Retsvirkninger/formueretlige regler		
Fremgangsmåde ved registrering		
2. KLAGEMULmGHEDER		
Bistand og medvirken	2	m
Dokumentation af sagsprocedure		
Adgang til information		
Appelmulighed		
Erstatning		
3. KONVERTERmNG		
mgangsætning	2	2
Overgangsbestemmelser		
Aflevering til udsteder		
mnddata/uddata		
Kontroller		
4. REGmSTRERmNG		
Ejerforhold	1	2
Kontooplysninger		
mnddata/uddata		
Kontroller		
Handel/afvikling		
Nyudstedelse		
5. FORESPØRGSLER		
Generelle	1	2
Sammensatte		
mnddata/uddata		
Kontroller		

1 = kendskab til emnet
2 = detaljeret viden om emnet

Uddannelsen gennemføres i centralens henholdsvis institutternes regi efter følgende hovedretningslinier:

Brugere tilsluttet Værdipapircentralens systemer direkte.
Såfremt centraldeltageren er tilsluttet direkte via standardterminal, kan Værdipapircentralen tilbyde at gennemføre bruger-uddannelsen på såvel A- som B-niveau. Den af Værdipapircentralen gennemførte uddannelse vil være ens for alle, der er tilsluttet direkte, hvorfor der ikke tages hensyn til interne forretningsgange, arbejdsgange m.v. Det er under denne tilslutningsform også muligt at gennemføre uddannelsen i eget regi med egne instruktører, eventuelt med træk på Værdipapircentralens instruktører.

Brugere tilsluttet Værdipapircentralens system via datacenter

Baggrunden for at vælge tilslutning via eksisterende datacenter er ofte ønsket om at kunne kombinere Værdipapircentralens data med egne interne funktioner og data. Værdipapircentralen har for disse deltagere ingen mulighed for at gennemføre en ekspeditionsorienteret brugeruddannelse i deltagernes individuelle systemer.

Såfremt centraldeltagerne under denne tilslutningsform vælger selv at gennemføre uddannelsen, vil det være hensigtsmæssigt, at de medarbejdere, der skal fungere som instruktører, tilmeldes den kombinerede uddannelse (C).

5. Til understøttelse af de kontoførende institutters daglige anvendelse af Værdipapircentralens systemer udarbejder centralen en "brugervejledning", der vil fremtræde som en håndbog, der omfatter samtlige aspekter af ordningen. Brugervejledningen vil indgå som et væsentligt element i denne del af uddannelsen.

6. Arbejdsgruppen finder, at de rammer for uddannelsen, der er skitseret under 2-5, er rimelige, og har derfor lagt dem til grund

for kapitel 9 i udkastet til registreringsbekendtgørelse. Den finder, at det bør tilstræbes, at uddannelseskravene fleksibelt kan tilpasses de enkelte institutters funktionsområder, forretningsgang, teknik og kontrolprocedurer, at uddannelsen tilpasses de enkelte medarbejdergruppers funktionsområder og -niveau, og at uddannelserne i videst muligt omfang integreres i de uddannelser, de kontoførende institutter og Værdipapircentralen giver egne ansatte. Dette tilgodeses af § 48, stk. 1, 2 og 4. Endelig bestemmer § 46, jfr. § 48, stk. 4, at godkendelse efter lovens § 7 gives af arbejdsgiveren selv, d.v.s. det tilsluttede institut eller Værdipapircentralen. Ved disse regler opnås samtidig, at det undgås at opbygge et større administrativt apparat.

For at sikre, at uddannelserne gennemføres efter hensigten, indeholder registreringsbekendtgørelsen samtidig regler om

tilsynenes beføjelser, § 47,

Værdipapircentralens pligt til at tilbyde uddannelse, § 48, stk. 3, 3. pkt., samt

at minimumskravene fastsættes i tilslutningsaftalerne mellem institutterne og Værdipapircentralen, og at centralen pålægges at gennemgå kravene jævnligt, jfr. § 48, stk. 3 og 4.

Arbejdsgruppen vil fremhæve, at Værdipapircentralen herved får central betydning ved fastlæggelse og ajourføring af uddannelseskravene.

7. Personaleorganisationerne er hørt om deres synspunkter på uddannelsesspørgsmålet på et møde den 13. oktober 1981. Personaleorganisationerne anførte ved denne lejlighed, at bekendtgørelsesudkastets kapitel 9 ikke gav dem anledning til indvendinger.

Kapitel 4 J.
Registreringsbekendtgørelsen.
Andre emner.

1. Afviklingsdage.

m henhold til § 35 i bekendtgørelse nr.7 af 19. januar 1982 om Københavns Fondsbørs fastsætter fondsbørsbestyrelsen frister for opfyldelse af de på fondsbørsen afsluttede handeler.

Med hjemmel i denne bestemmelse har fondsbørsbestyrelsen fastsat følgende:

> De på fondsbørsen afsluttede handeler skal være opfyldt senest kl. 13 den tredie børsdag efter handelens afslutning. Dersom sælgeren er forhindret i rettidig levering, kan tidspunktet for leveringen med køberens samtykke udsættes, imod at sælgeren leverer en såkaldt godseddel for det solgte. Godsedlen må indfries senest kl. 13 børsdagen efter dens udstedelse.

Årsagen til, at man ønsker tre dage til opfyldelse af handeler, er, at der skal være tid til dels at få de fysiske værdipapirer gjort rede til levering dels til for køber at bringe sin betaling på plads. Da køber overtager retten til fordringens rente fra og med den dag, hvor han betaler, er det endvidere nødvendigt med en klar bestemmelse om "afviklingsdagen": den dag, hvor de to ydelser (fordringen og betalingen) udveksles.

Selv om der i det fremtidige system ikke vil medgå tid til at bringe de fysiske dokumenter på plads for levering, vil der alligevel være behov for de to mellemliggende dage til at opnå sikkerhed for, at de indgåede handeler kan afvikles som aftalt. Erfaringer fra andre børsafviklingssystemer viser, at op imod 97% af de indrapporterede handeler kan falde på plads straks, men at der er nogle få procent, som af den ene eller anden grund kræver lidt yderligere tid, for at registreringen kan gennemføres. Køber vil endvidere fortsat først tidligst dagen efter handelsdagen få oplysning om, at handelen er gennemført, og hvad han

skal betale, hvorfor køber fortsat har behov for de mellemliggende dage til at bringe betalingen på plads.

Fra fondshandlernes side har man lagt vægt på, at de nuværende regler for afviklingsfrister bibeholdes også efter, at handelsafviklingen for fondsaktiver overgår til Værdipapircentralens registreringssystem.

Systemet med afviklingsdage har særlig betydning ved drøftelsen af grundlaget for registrering i kapitel 4 B.

2. Pengeinstitutter på Færøerne og i Grønland.

Lovens § 6 omfatter også banker og sparekasser på Færøerne og i Grønland.

Ved drøftelserne om disses tilslutningsaftaler med Værdipapircentralen har det vist sig, at på grund af tidsforskellen mellem landsdelene er arbejdstider og dermed registreringstidspunkter ikke sammenfaldende med de tidspunkter, der forudsættes i registreringsbekendtgørelsen.

Af praktiske grunde kan Værdipapircentralen ikke af hensyn til Færøerne og Grønland forlænge sine ekspeditionstider. Arbejdsgruppen foreslår derfor i § 10, stk. 1, i udkastet til registreringsbekendtgørelse, at de der anførte tidspunkter er dansk lokaltid.

3. Daglig mindsteåbningstid.

Visse mindre pengeinstitutter har i dag ikke åbent på alle børsdage.

Efter lovens § 8 kan rettigheder over fondsaktiver alene opnå omsætningsbeskyttelse gennem registrering i Værdipapircentralen, hvilket

kræver anmeldelse til det kontoførende institut. Derfor finder arbejdsgruppen, at det bør være muligt at foretage anmeldelser på alle børsdage. Det foreslås derfor i § 3, stk. 4, at det er en betingelse for at opnå tilslutningsaftale med Værdipapircentralen, at et kontoførende institut har åbent for modtagelse af anmeldelser på alle børsdage.

Der ligger ikke i § 3, stk. 4, nogen forudsætning om, at alle pengeinstitutter skal have lige lang åbningstid, eller at de f.eks. skal have åbent både for- og eftermiddag.

4. Fondsbørstilsynets ressourcer.

m medfør af lovens § 26 skal fondsbørstilsynet føre tilsyn med:

at Værdipapircentralens forretningsgang og kontrol- og sikringsforanstaltninger er betryggende,

at de kontoførende institutters forretningsgang og kontrol- og sikringsforanstaltninger er betryggende,

at forretningsgang og kontrol- og sikringsforanstaltninger i edb-centraler, som tilsluttede kontoførende institutter benytter, er betryggende.

Tilsynet anslår på nuværende tidspunkt, at tilsynsopgaven udover kontrollen med selve Værdipapircentralen må omfatte:

fondsbørsvekselerere (i dag 24 firmaer),

ca. 15 udstedende institutter,

ca. 150 banker og sparekasser.

Tilsynet skønner, at ca 100 andre pengeinstitutter vælger at benytte et andet pengeinstitut som kontoførende.

Det må imidlertid påregnes, at et betydeligt antal af de kontoførende pengeinstitutters filialer vil virke som anmeldelssesteder. Hvor mange filialer, *der* skal kunne modtage og ekspedere fondstransaktioner, kan ikke siges på nuværende tidspunkt. Det må forventes, at de fleste filialer med on-line terminalsystemer vil blive givet mulighed for at foretage anmeldelser. m så fald vil der være tale om en betydelig andel af de i dag eksisterende ca. 3500 filialer.

visse edb-centraler.

Tilsyn med Værdipapircentralen og de ovenfor nævnte institutter forudsætter:

1. Værdipapircentralen opbygger i samarbejde med fondsbørstilsynet og registertilsynet kontrol- og sikkerhedsforanstaltninger på centralen.

2. Gennemførelse af den i bekendtgørelsesudkastets kapitel 8 krævede uddannelse.

3. Der udarbejdes i de kontoførende institutter og datacentre betryggende forretningsgange.

4. Muligheder for at fondsbørstilsynet i særlige tilfælde kan benytte ekstern ekspertbistand.

5. Der etableres et samarbejde mellem Værdipapircentralen, dennes systemrevisor og fondsbørstilsynet. m tilfælde af, at fondsbørstilsynet skulle finde ekstern edb-bistand nødvendig, må samarbejdet også omfatte denne. Kopi af systemrevisors rapporter til bestyrelsen tilstilles fondsbørstilsynet.

6. Der etableres et samarbejde mellem fondsbørstilsynet og registertilsynet.

7. mnterne og eksterne revisorer i de kontoførende institutter og datacentraler overvåger, at de nødvendige forretningsgange er til stede, og at disse overholdes. Hvis ikke dette er tilfældet, må anmærkning gives i revisionsprotokollen.

   Revisionsprotokollater fra kontoførende institutter (bortset fra Danmarks Nationalbank) og datacentraler indsendes til fondsbørstilsynet.

Såfremt ovennævnte forudsætninger opfyldes, anslår fondsbørstilsynet med hensyn til medarbejdere ressourceforbruget til:

1 kontorchef
3 akademiske medarbejdere
3 edb-assistenter
1 kontormedarbejder.

Herudover må påregnes udgifter til ekstern edb-bistand, lokaler, rejser, kursusudgifter, andre driftsudgifter m.v.

Ressourceforbruget og forudsætningerne herfor har ikke være drøftet i arbejdsgruppen.

5. Nye obligationsformer.

Arbejdsgruppen har drøftet, om registrering af indeksobligationer vil kræve indsættelse af særlige bestemmelser i udkastet til registreringsbekendtgørelse.

§ 6, stk. 1, nr. 2, i udkastet til registreringsbekendtgørelse foreskriver, at Værdipapircentralens registre indrettes således, at ethvert fondsaktiv registreres på en konto, der i det mindste skal angive:

"2. Aktividentifikation og den pålydende værdi af de registrerede fondsaktiver,"

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at fastsættelsen af indeksreguleringsfaktorerne udgør en bestanddel af det pågældende fondsaktivs "aktividentifikation", jfr. registreringsbekendtgørelsens § 6, stk. 3.

Arbejdsgruppen har ikke drøftet de tekniske spørgsmål i forbindelse med registrering af indeksregulerede fordringer, idet aftale herom må træffes mellem Værdipapircentralen og udstederne. Det er oplyst, at disse spørgsmål drøftes i en arbejdsgruppe under boligministeriet, hvori bl.a. Værdipapircentralen og de udstedende institutter er repræsenteret.

Kapitel 5.
Udkast til bekendtgørelse om klageafdelingen.

1. Principperne i bekendtgørelsen.

Klager over afgørelser om registrering, ændring eller udslettelse af rettigheder over fondsaktiver skal efter lovens § 23 indgives til klageafdelingen i Værdipapircentralen inden 4 uger efter, at meddelelse efter lovens § 10 er afsendt. Klageberettigede er efter lovens § 24 enhver, der har en rimelig interesse i en registrering m.v. samt et kontoførende institut, hvis det vil anfægte en afgørelse truffet af Værdipapircentralen, eller omvendt. Efter lovens § 23, stk. 6, fastsætter industriministeren nærmere regler om klageafdelingen. Arbejdsgruppen har udarbejdet udkast til bekendtgørelse om klageafdelingen (bilag 7).

Udkastet bygger på retsplejelovens regler om kære. mndgivne klager skal være skriftlige. Der er fastsat en frist på 10 dage for det kontoførende institut til at indsende bilag af betydning for sagen samt til at afgive en erklæring herom. Klageren skal gøres bekendt med den af det kontoførende institut afgivne erklæring inden 10 dage. Klageafdelingen kan bestemme, at der skal foretages mundtlig forhandling.

Ved udformningen af udkastet til bekendtgørelse er det tilstræbt, at klageafdelingen hurtigt kan tage stilling til indgivne klager. Endvidere er lagt til grund, at sagsforberedelsen sker i et sekretariat, der vil have kontorfællesskab med Værdipapircentralen. m § 1, stk. 1, er det i denne forbindelse præciseret, at klageafdelingen har samme postadresse som Værdipapircentralen.

Bekendtgørelsen overlader det til klageafdelingens leder at træffe bestemmelser om den interne opbygning af afdelingen. Dette må ske i samarbejde med Værdipapircentralen, som stiller sekretariat til rådighed for afdelingen.

Der er i arbejdsgruppen enighed om det udkast til bekendtgørelse, der indeholdes i bilag 7.

2. Registrering af indgivne klager.

Arbejdsgruppen har drøftet, om der bør være mulighed for at tillade, at en klage registreres i tilknytning til den konto eller de fondsaktiver, som klagen vedrører. En sådan registrering vil have betydning for den klager, som ved retsforfølgning af medkontrahenten eller ved dennes videre overdragelse af fondsaktiverne risikerer, at hans mulighed for at få de overdragne fondsaktiver tilbage ekstingveres efter lovens §§ 8, 11 eller 12. mmidlertid er der en række tekniske problemer, der vanskeliggør denne registrering.

Erhververen af fondsaktiver erhverver endelig ret over disse, når meddelelse om registreringen er afsendt fra Værdipapircentralen. Han kan derfor inden klagens indgivelse have nået at videreoverdrage dem til en godtroende aftaleerhverver, ligesom de kan have været genstand for retsforfølgning, hvor god tro efter lovens § 8, stk. 2, er uden betydning. Det vil derfor ikke i alle tilfælde være muligt gennem registrering af en klage at sikre, at de fondsaktiver, som er en klagesags genstand, er/forbliver tilstede.

Hertil kommer, at det ikke er muligt at udskille eller følge de fondsaktiver, som klagen vedrører, medmindre der på den eller de konti, som fondsaktiverne er overført til, ikke er registreret andre fondsaktiver under samme aktividentifikation, og medmindre fondsaktiverne ikke har passeret flere konti, hvilket vil være hovedreglen ved salg.

Af disse grunde er det ikke muligt uden videre at registrere indgivne klager i tilknytning til de fondsaktiver, som en klage vedrører.

m § 33, stk. 1, i registreringsbekendtgørelsen foreslås derfor alene, at klageafdelingen på begæring eller af egen drift kan lade en klage regi-

strere. Som det fremgår af det ovenfor nævnte, vil en sådan registrering ikke i alle tilfælde være mulig. Beslutningen forudsætter derfor, at klageafdelingen i hvert enkelt tilfælde overvejer, om registrering af klagen vil være meningsfuld af hensyn til bevarelsen af klagerens rettigheder, og om registreringen er rimelig.

Virkningen af en registrering efter § 33 er, at der skabes en art begrænset ret i overensstemmelse med registreringens indhold, jfr. lovens § 8.

Buch-Nielsen, Birgitte Hagen, Mebus og Reinbach har udtrykt store betænkeligheder ved at give en for vid adgang til registrering af klage. For det første vil det i mange tilfælde som anført ovenfor være udelukket at gennemføre en registrering af klagen, idet de fondsaktiver, der er genstand for klagen, er gået videre i omsætningen og derfor ikke kan identificeres. For det andet vil registrering af en klage medføre en begrænset (reserveret) ret over de pågældende fondsaktiver, hvilket medfører, at ejeren ikke kan disponere uden med respekt af den registrerede klage. Det vil i praksis betyde, at fondsaktiverne ikke kan omsættes, belånes m.v. Ejeren kan herved blive påført et formuetab, såfremt det efter klagesagens behandling viser sig, at klageren ikke får medhold. Registrering på klageafdelingens foranledning vil altid være en berettiget registrering. Hvor klagesagens behandling fører til, at klageren ikke får medhold, vil ejerens formuetab ikke være omfattet af erstatningsreglen i lovens § 17, som kun pålægger Værdipapircentralen erstatningspligt for tab som følge af fejl i forbindelse med registrering, ændring eller udslettelse af rettigheder.

Ejeren er således henvist til at søge sit tab dækket efter almindelige erstatningsregler gennem sagsanlæg mod klageren, såfremt denne har begæret klagen registreret, eller mod klageafdelingen, såfremt denne har begæret klagen registreret ex officio.

Virkningen af, at en klage ikke registreres, og klageren efter at have fået medhold ikke opnår den ret, som han er berettiget til, er, at Værdipapircentralen har et objektivt erstatningsansvar over for klageren for dennes tab, jfr. lovens § 17.

Disse medlemmer finder derfor, at alle parter vil være bedst stillet ved, at der ikke gives adgang til registrering af klager. De mener, at § 33 i bekendtgørelsen bør udgå og erstattes med en bestemmelse om, at indgivne klager ikke kan registreres.

Findes dette at stride mod dansk retsopfattelse, foreslås subsidiært, at registrering af klager kun kan ske efter en forudgående behandling af sagen i klageafdelingen, og kun såfremt klageafdelingen herefter skønner, at klageren vil få medhold, og at en undladelse af registrering kan medføre et tab for klageren, som det vil være vanskeligt at oprette ved et pengebeløb. Disse medlemmer foreslår subsidiært følgende formulering af § 33:

> "Såfremt der til klageafdelingen indgives en klage, kan klageafdelingen på klagerens begæring eller af egen drift på den eller de konti, som klagen vedrører, lade klagen registrere.
> Stk. 2. Forinden klageafdelingen beslutter, at en klage skal registreres, skal klageafdelingen realitetsbehandle klagesagen på grundlag af de foreliggende oplysninger, samt foretage en vurdering af virkningerne for parterne af en registrering af klagen.
> Stk. 3. Registrering af en klage på begæring af klageren kan af klageafdelingen gøres betinget af sikkerhedsstillelse.
> Stk. 4. Registreringen skal angive klagerens navn og adresse, datoen for klagens modtagelse, de fondsaktiver, der er omfattet af den påklagede registrering, samt den registrering, der er genstand for klagen."

De øvrige medlemmer har anført, at klager over registrering formentlig navnlig vil få praktisk betydning i de tilfælde, hvor det kontoførende institut ikke har foretaget registrering i overensstemmelse med anmelderens begæring, men f.eks. afvist den anmeldte rettighed fra registrering. De finder det rimeligt, at en klager har mulighed for at få sin klage registreret og dermed sikre sin retsstilling under klagesagens behandling. De deler i øvrigt ikke de af mindretallet anførte betænkeligheder. Den foreslåede ordning er fakultativ, og det må forventes, at klageafdelingen vil være i stand til at administrere § 33 på en hensigtsmæssig måde.

3. Skriftlighed eller mundtlighed i sagsbehandlingen.

Da klageafdelingen behandler enhver klage over registrering, ændring samt udslettelse af rettigheder over fondsaktiver, er der i arbejdsgruppen enighed om, at klager som hovedregel bør behandles skriftligt. Herved opnås også en behandlingsmåde, som er geografisk neutral, og som derfor ikke vil påføre klagere udgifter til rejse m.v.

Arbejdsgruppen har overvejet, i hvilket omfang mundtlig procedure kan tillades som led i behandlingen af de indgivne klager. Arbejdsgruppen foreslår, at klageafdelingen kan bestemme, at en sag skal behandles gennem mundtlig fremlæggelse for klageafdelingen, hvor særlige grunde taler herfor, men at klagerens udeblivelse ved sagens mundtlige behandling ikke kan medføre, at klagen afvises, jfr. § 7, stk. 2.

Det foreslås i § 2, stk. 3, 1. pkt., jfr. § 6, stk. 1, at Værdipapircentralen får adgang til at udtale sig i enhver sag, som indbringes for klageafdelingen. Derigennem kan centralen bidrage til en ensartet behandling og løsning af de med registreringen forbundne tvivlsspørgsmål.

Afskrifter af klageafdelingens afgørelse tilsendes sagens parter ved anbefalet brev. Værdipapircentralen kan i tilslutningsaftalerne aftale med de kontoførende institutter, at afgørelserne meddeles dem på anden måde end ved anbefalet brev, jfr. § 9.

4. Klagegebyr.

Arbejdsgruppen finder, at bekendtgørelsen bør udnytte hjemmelen i lovens § 23, stk. 6, til at fastsætte et klagegebyr. Fastsættelse af et gebyr anses for nødvendigt for at modvirke grundløse klager. Det foreslås derfor også i § 2, stk. 4, at klagegebyret tilbagebetales, hvor klageren får medhold, samt hvor klageafdelingen ikke er berettiget til at behandle sagen. Derimod tilbagebetales gebyret ikke ved åbenbare grund-

løse klager, eller hvor klageren manglede klageret, § 2, stk. 4, modsætningsvis.

Der er ikke hjemmel til, at klageafdelingen henviser et spørgsmål til en anden retsinstans. Såfremt klageafdelingen ikke er kompetent, må den derfor afvise klagen, jfr. § 4, stk. 1, *nr.* 3. Efter § 2, stk. 4, vil klageren dog i dette tilfælde få klagegebyret tilbagebetalt.

Efter lovens § 15 har det kontoførende institut adgang til at rette fejl. Sker dette som følge af klagen, tilbagebetales klagegebyret efter § 2, stk. 4.

Gebyret skal indbetales til klageafdelingen senest samtidig med klagens indgivelse, jfr. § 2, stk. 4. m modsat fald afvises klagen, § 4, stk. 1, nr. 4.

Gebyret er i udkastets § 2, stk. 4, fastsat til 100 kr. Det er herved lagt til grund, at beløbet bør være af en sådan størrelse, at det formår at bevirke en overvejelse af klagens rimelighed og af dens indhold inden indgivelsen.

Omvendt bør beløbet næppe sættes til over 100 kr., da der må tages hensyn til, at retsafgiften ved kære til landsretten er 130 kr., jfr. § 59 i retsafgiftsloven, lovbekendtgørelse nr. 217 af 13 maj 1981.

Arbejdsgruppen vil understrege, at klageafgiften efter tilbagebetaling og efter fradrag af omkostninger i forbindelse med gebyrreglernes administration formentlig kun vil indbringe et ubetydeligt beløb.

Kapitel 6.
Udkast til bekendtgørelse om indkaldelse af cirkulerende obligationer.

1. Oversigt over udkastets væsentligste indhold.

Arbejdsgruppens udkast til bekendtgørelse om indkaldelse af cirkulerende obligationer (bilag 6) har hjemmel i værdipapircentrallovens § 37, stk. 2 og 3. m overensstemmelse med kommissoriet indeholder det de generelle regler om fremgangsmåden ved konvertering af fysiske obligationer til fondsaktiver.

Hvornår den enkelte obligation indkaldes, fastsættes efter udkastets § 1 af Værdipapircentralens bestyrelse. Det sker ved, at bestyrelsen ved bekendtgørelse i Statstidende indkalder obligationer til registrering i centralen. Om indkaldelsen skal der tillige ske en passende annoncering i dagblade, tidsskrifter m.v. tidligst 6 måneder og senest 2 måneder forud for det tidspunkt, hvor registreringen kan foretages (konverteringstidspunktet).

mndlevering af obligationer til registrering i Værdipapircentralen kan kun ske til et kontoførende institut, der har indgået tilslutningsaftale med Værdipapircentralen vedrørende det pågældende aktiv, jfr. § 3 i udkastet til registreringsbekendtgørelse (bilag 5).

Obligationer, som ligger i depot eller er indskrevet i et kontoførende institut, registreres i Værdipapircentralen ved instituttets foranstaltning. Ved udarbejdelsen af betænkning 793/1977 skønnedes det, at mere end 90% af den cirkulerende obligationsmængde var indskrevet eller deponeret i "de kontoførende institutter". Denne procentsats er efter en i efteråret 1981 gennemført prøvekonvertering anslået til mere end 95%. Af de resterende ca. 5% skønnedes, at halvdelen af disse obligationer udgjordes af pengeinstitutternes handelsbeholdninger.

Ved konverteringen ophører de fysiske obligationers karakter af omsætningsgældsbreve. Det er dog ikke fundet nødvendigt i bekendtgørelsen at foreskrive, hvorledes der skal forholdes med dokumenterne efter konverteringen. Der er således ikke i bekendtgørelsen noget til hinder for, at udstederne og de øvrige kontoførende institutter kan aftale, at sidstnævnte på det udstedende instituts vegne opbevarer de konverterede obligationer.

Der er i arbejdsgruppen enighed om det bekendtgørelsesudkast, der indeholdes i bilag 6.

2. Det tidsmæssige forløb af indkaldelsen af cirkulerende obligationer.

m de hidtidige overvejelser omkring indkaldelse af cirkulerende obligationer har man taget udgangspunkt i betænkning nr. 793/1977, hvorefter Værdipapircentralen af tekniske og praktiske grunde blev sat i gang etapevis. Som første led i registreringsarbejdet var det hensigten, at nyudstedelse af obligationer skulle indkøres. Først herefter var det planen at indkalde de cirkulerende obligationer. Herom udtaltes i "Redegørelse fra handelsministeriets arbejdsgruppe vedrørende Værdipapircentralen" fra oktober 1979, s. 18-19:

> "m det følgende er det lagt til grund, at lov om en værdipapircentral fremsættes og vedtages inden udgangen af 1979.
>
> m etableringsfasen, der vil strække sig fra begyndelsen af 1980 til midten af 1982, skal de funktioner, der berøres af Værdipapircentralens virksomhed, fortsat udføres i de berørte sektorer. Sideløbende hermed vil der blive gennemført omfattende organisatoriske og edb-mæssige forberedelser til overgangen til "papirløse obligationer".
>
> ' overgangsfasen fra midten af 1982 til midten af 1985 vil værdipapircentralen begynde sine udadvendte aktiviteter. Fra dette tidspunkt sker obligationsudstedelsen papirløst, hvorved trykning af obligationer bortfalder. De cirkulerende fysiske obligationer inddrages successivt og erstattes af en registrering i centralen. . . . .Handeler med obligationer gennemføres i denne periode papirløst i takt med inddragelsen. . . . .

Efter overgangsfasen fra midten af 1985 til midten af 1987 vil virkningerne af, at håndtering af de fysiske obligationer bortfalder, slå fuldt igennem."

m et notat af 27. april 1981 fra Værdipapircentralen, der er gengivet som bilag 8, redegøres for overvejelserne i et konverteringsudvalg bestående af medarbejdere fra Fondscentralens sekretariat og af praktikere fra Fondscentralens daværende projektgruppe. Dette finder, at den i betænkning nr. 793 nævnte indkøringsperiode ikke vil give den ønskede sikkerhed for afprøvning af det nye system. Navnlig af hensyn til en kontinuerlig, smidig omsætning af obligationerne, bør overgangsperioden være kort. Overgangsperioden ville formentlig blive længere end ønskeligt, hvis det forudsættes, at de fysiske obligationer skal kontrolleres, overdrages til udstederen og makuleres i takt med konverteringen.

Værdipapircentralen anbefaler, at konverteringsproceduren for de på konverteringstidspunktet hos de kontoførende institutter deponerede/indskrevne obligationer tilrettelægges således, at der skabes uafhængighed mellem registreringen i Værdipapircentralen og de fysiske obligationers makulering, samt at konverteringsperioden gøres så kort som mulig. De ikke deponerede/indskrevne obligationer makuleres samtidig med registreringen i Værdipapircentralen, efterhånden som de kommer frem til det kontoførende institut/udstederen.

Endvidere finder Værdipapircentralen det anbefalelsesværdigt, at registreringerne omlægges til Værdipapircentralen i størst mulige enheder; ikke mindre end samtlige ét udstedende instituts serier ad gangen. m betragtning af den høje indskrivningsprocent skønnes det muligt at basere registreringen på en edb-konvertering af oplysningerne fra de "kontoførende institutters" eksisterende systemer til registrering i Værdipapircentralen.

Nyudstedelse af "papirløse" obligationer gennem Værdipapircentralen kan påbegyndes straks efter, at Værdipapircentralens systemer er sat i drift uafhængigt af institutternes enkeltvise eller samlede overgang til registreringssystemet. Ud fra en række praktiske hensyn hos såvel udsteder- som omsætningssiden er det dog hensigten, at de enkelte institutter først påbegynder udstedelsen af nye papirløse obligationer i takt med konverteringen af instituttets fysiske obligationer til registrering i Værdipapircentralen.

Forud for den omfattende konvertering er det planen at konvertere et mindre realkreditinstituts obligationer for at indarbejde konverterings-proceduren i de kontoførende institutter på et overskueligt materiale.

Værdipapircentralen har i sommeren 1981 foretaget tre prøvekonverteringer. m den første konvertering konstateredes en fejlfrekvens på 3,4 promille. m den anden var det lykkedes at nedbringe fejlfrekvensen til 0,86 promille og i den tredie til 0,49 promille. Der er planlagt yderligere 3 prøvekonverteringer i 1982.

Arbejdsgruppen har ikke hverken i bekendtgørelsesudkastet eller i øvrigt taget stilling til dette tekniske problem. På grund af dets praktiske betydning har den dog ment, at der burde redegøres herfor i rapporten.

3. Underretning om konvertering.

Konverteringen af den cirkulerende Obligationsmasse vil medføre udsendelse af et meget betydeligt antal § 10-meddelelser. Dette skyldes, at mange depoter i banker og sparekasser indeholder flere forskellige fondskoder og derfor vil have forskelligt konverteringstidspunkt. Hvis § 10-meddelelse udsendes ved hver enkeltstående konvertering vil depothaveren inden for hver konverteringsperiode kunne få op til 8 meddelelser angående samme depot.

Udsendelse af et meget betydeligt antal konverteringmeddelelser vil være uhyre omkostningskrævende. Hertil kommer, at en sådan udsendelse må formodes at skabe usikkkerhed om centralens virke og afstedkomme et stort antal henvendelser til de kontoførende institutter. Det må i denne forbindelse nævnes, at der i perioden forud for konverteringerne vil blive indledt en informationskampagne for at orientere om nyordningen. Som et led i denne kampagne vil samtlige depotejere og ejere af indskrivningsbeviser modtage særskilt meddelelse om konverteringen.

For at muliggøre den smidigst mulige overgang fra det nuværende værdipapirsystem til værdipapircentralsystemet foreslås det derfor i bekendtgørelsesudkastets § 5, at de inden for hver periode foretagne konverteringer samles på én meddelelse. Til udskrivning og udsendelse af denne meddelelse fastsættes en frist på 4 uger. Det anslås, at der skal udsendes mere end 1 mill. sådanne meddelelser.

4. Fritagelse for indkaldelse.

Der findes en række obligationslån, der er udstedt af låntagere, som er ophørt med at udstede obligationer, hvor den cirkulerende obligationsmasse er meget lille, hvor obligationerne kun sjældent omsættes, og hvor disse vil være indfriet i løbet af en kort årrække. Det kan her være hensigtsmæssigt at undlade at indkalde disse lån til registrering.

Der er ikke i loven hjemmel til at undlade at konvertere disse lån. Loven udtaler imidlertid intet om, i hvilken rækkefølge obligationer skal indkaldes. Arbejdsgruppen finder, at en praktisk løsning er, at disse lån indkaldes sidst, d.v.s. i 1987/88. For de lån, der ikke forinden er udløbet, har låntageren herved en mulighed for f.eks. ved opkøb eller ekstraordinære udtrækninger at bringe lånet til ophør forinden.

5. Udtrækningsmønstret for de indkaldte obligationer.

Ved registreringen i Værdipapircentralen noteres alene de fysiske obligationers udsteder, serie eller lignende samt rentesats. De individualiserende litranumre m.v. bortfalder, idet registreringen foretages i andelsstørrelser, der ikke kan sættes større end den for den pågældende obligationstype på konverteringstidspunktet cirkulerende mindste stykstørrelse. Det vil herefter ikke være muligt at følge et bestemt

fondsaktiv fra dets udstedelse og til dets indfrielse.

Bortfaldet af litra- og løbenumre bevirker, at udtrækningen af fondsaktiver ikke længere kan ske på grundlag af disse numre. De principper, som udtrækningen hidtil har været baseret på, vil imidlertid fortsat kunne lægges til grund ved udtrækningen af fondsaktiver, jfr. registreringsbekendtgørelsens § 36 og redegørelsen i bilag 11 fra realkreditudvalget vedrørende Værdipapircentralen om teknikken i det fremtidige udtrækningssystem. Forud for hver udtrækningstermin vil Værdipapircentralen fra de udstedende institutter modtage meddelelse om størrelsen på de beløb, som skal udtrækkes, samt hvilke tilfældighedsvalgte "numre" på fondsaktiver, som skal udtrækkes. Herefter vil Værdipapircentralen gennemkøre sine registre og "nummerere" de enkelte andelsstørrelser. De numre, der modsvarer det: udstedende instituts numre, vil være de udtrukne.

m et responsum afgivet af civilingeniør, lich. techn. Jakob Krarup og civilingeniør, lich. techn. Jørgen Nygaard (aftrykt som bilag 4 i betænkning 793/1977) påvises, at forskellen mellem det nuværende trækningssystem og det, som Værdipapircentralen fremtidigt vil anvende, er, at de enkelte obligationer i enhver ejers besiddelse internt får tildelt en følge af fortløbende numre i værdipapircentralsystemet. Da trækningsresultatet er uafhængigt af nummereringen, vil det nuværende trækningssystem efter denne modifikation (foretagelse af en intern nummerering af samtlige andele i hver litra og serie forud for en trækning) også kunne anvendes som et fremtidigt trækningssystem.

Bortfaldet af litranumre og det deraf følgende ændrede udtrækningsmønster må anses som en rent teknisk ændring og vil næppe medføre, at nogen investor vil kunne godtgøre et formuetab.

mndustriministeriets repræsentanter i arbejdsgruppen har i øvrigt oplyst, at spørgsmålet om, hvorvidt der i lov om en værdipapircentral er fornøden hjemmel til at indkalde (og makulere) den cirkulerende obligationsmasse samt ændre stykopdelingen og udtrækningsproceduren for denne, har været forelagt for folketingets ombudsmand, der i en skrivelse af 15. februar 1982 udtalte, at

"jeg tidligere fra anden side har modtaget en henvendelse vedrørende lovligheden af de nævnte foranstaltninger.

mndustriministeriet gav i forbindelse med denne tidligere sag ligeledes udtryk for, at inddragelse af den eksisterende obligationsmasse var forudsat i loven om værdipapircentralen. Ministeriet redegjorde endvidere for spørgsmålet om, hvorvidt udtrækning af obligationer uden brug af litranumre kan ske.

Jeg fandt ikke, at industriministeriets svar gav mig anledning til bemærkninger, og jeg fandt derfor ikke tilstrækkeligt grundlag for at foretage videre i anledning af den pågældende henvendelse.

På det foreliggende grundlag kan det, der er anført i industriministeriets skrivelser. . . . .heller ikke give mig anledning til bemærkninger, og jeg finder derfor ikke tilstrækkeligt grundlag for at foretage videre. . . . .".

mNDUSTRmMmNmSTERmET j.nr. 530-80
1. afd. 5. kt.
13. juni 1980

Oversigt
over gennemførelsesforanstaltninger i
medfør af lov om en værdipapircentral.

1. Lov nr. 179 af 14. maj 1980 om en værdipapircentral træder i kraft den 1. juli 1980, bortset fra reglerne om indkaldelse og udstedelse i § 37, stk. 2 og 3, og § 38. Formålet med nærværende oversigt er kort at beskrive de gennemførelsesforanstaltninger, som industriministeriet skal medvirke til, herunder tidsfrister.

2. Det første led i arbejdet med værdipapircentralen må være udnævnelse af en bestyrelse efter indstilling fra de indstillingsberettigede, jfr. lovens § 3.

Med henblik herpå har industriministeriet bedt formanden for Fondscentralens Styringsgruppe, direktør H.O. Thulstrup, om at påtage sig hvervet som formand for værdipapircentralens bestyrelse.

Ministeriet har ligeledes anmodet de indstillingsberettigede organisationer om inden den 16. juni 1980 at indstille repræsentanter til bestyrelsen i overensstemmelse med fordelingen af bestyrelsespladserne i § 3.

• En bestyrelse kan således udnævnes og træde i funktion senest samtidig med lovens ikrafttræden den 1. juli 1980.

3. Dernæst skal der udarbejdes vedtægter for centralen, jfr. § 2. Disse vedtægter skal ikke udarbejdes af industriministeriet, men af centralens bestyrelse, hvorefter de skal godkendes af ministeren, og muligt også af ministeren for skatter og afgifter af hensyn til spørgsmålet om skattefritagelse for centralen som sådan.

4. Endvidere skal der udarbejdes et betydeligt antal detaljerede regler om værdipapircentralens nærmere arbejdsgang.

Der skal udarbejdes bekendtgørelse i medfør af følgende §§:

§ 4, stk. 5: Fastsættelse af regler om valg af arbejdstagerrepræsentanter o.s.v. samt om orientering af arbejdstagere (5 ndf.)

§ 7: Regler om registreringsprocedure, om de personer, der har adgang til at registrere, og om disses uddannelse (6 ndf.)

§ 7: Eventuelt fastsættelse af regler om de kontoførende institutters adgang til at opkræve gebyrer for visse forvaltningsopgaver (10 ndf.)

§ 16: Regler om udslettelse af forældede rettigheder i registeret (11 ndf.)

§ 19, stk. 2: Regler om storkundernes direkte adgang til registeret (7 ndf.)

§ 20: Regler om de periodiske kontoudskrifter, jfr. § 18, og om kontoudskrifters indhold (8 ndf.)

§ 23, stk. 6: Nærmere regler om klageafdelingens virksomhed (9 ndf.)

§ 37, stk. 2: Ikraftsættelse for nyemissioner af obligationer (12 ndf.)

§ 37, stk. 3: Regler om indkaldelse af cirkulerende obligationer (13 ndf.)

§ 38: Bekendtgørelse om aktiers inddragelse under værdipapircentralen (14 ndf.)

Der nedsættes en arbejdsgruppe med konsulent C. Boye Jacobsen som formand og med repræsentanter fra boligministeriet, justitsministeriet, værdipapircentralen og fondsbørstilsynet til at forestå udarbejdelsen af de gennemførelsesregler, der er omtalt nedenfor i punkterne 6, 7, 8 og 11 med henblik på udarbejdelse af en samlet bekendtgørelse, der dækker disse områder, de samt særlige bekendtgørelser vedrørende punkt 9 og de generelle regler, som er nævnt i punkt 13. Bekendtgørelserne under 5, 10, 12 og 14, samt bekendtgørelser under 13 vedrørende indkaldelse af enkelte serier, falder uden for arbejdsgruppens opgaver.

Ved drøftelsen af uddannelsesspørgsmål under punkt 6 tilkal-

des personaleorganisationerne. Ved drøftelsen af punkt 7 tilkaldes Forsikringsrådet. Registertilsynet indbydes til drøftelser i det omfang, der er behov herfor.

5. Reglerne om valg af arbejdstagerrepræsentanter, jfr. § 4, stk. 5, må udarbejdes kort tid efter lovforslagets vedtagelse, da det første valg kan finde sted, når centralen i 3 mdr. har beskæftiget 25 arbejdstagere, jfr. § 39. De nærmere regler er ikke vanskelige at udarbejde, idet de i de store træk vil svare til gældende retsregler, f.eks. i medfør af BSL for sparekasser. Da Fondscentralens Styringsgruppe regner med, at man ca. 6 måneder efter centralens start vil nå op på 25 ansatte, må man ved udarbejdelsen ved hjælp af overgangsreglen 1 § 39 fravige valgbarhedskravet i § 4, stk. 4, på et års forudgående ansættelse. Udkastet sendes til høring hos værdipapircentralen og personaleorgnisationerne.

6. Reglerne i medfør af § 7, 1. pkt., om registrering og om personer, der kan registrere rettigheder, tilhører den gruppe af regler, der skal danne grundlag for centralens organisation og forretningsgang. Denne bekendtgørelse kommer - foruden kravene til de medvirkende personer - emnemæssigt til at svare til reglerne i tinglysningsloven kap. 2 og i tinglysningsbekendtgørelsen.

Reglerne i denne gruppe skal foreligge inden juli 1981, d.v.s. sideløbende med, at centralen udarbejder de første arbejdsplaner og den grundlæggende "software".

7. Reglerne om storkundernes adgang til direkte fra centralen at hente oplysninger om egne konti samt via centralen at overføre salgsmeddelelser, jfr. § 19, stk. 2, er et praktisk vigtigt spørgsmål. Disse regler, der bl.a. skal indeholde kriterier for de forsikringsselskaber, der tillægges storkunde-position, skal ligeledes foreligge inden juli 1981.

8. Reglerne om identifikation af det kontoførende institut, herunder filialers adgang til at optræde som kontoførende institut, om (værdipapircentralens) udstedelse af periodiske kontoudskrifter, og om kontoudskrifternes indhold, jfr. § 20, hører ligesom § 7, 1. pkt., jfr. 6 ovf., til reglerne for centralens daglige organisation og arbejdsgang. Disse regler skal udarbejdes i centralens opbygningsfase, d.v.s. iden juli 1981.

9. Reglerne om klageafdelingens virksomhed, jfr. § 23, stk. 6,

hænger nært sammen med de under 6 og 8 nævnte. Det vil være praktisk - men ikke juridisk påkrævet - at udarbejde disse procedureregler snarest efter disse regler, d.v.s. senest med udgangen af 1981. Det bør undersøges, om der skal ske opdeling i en bekendtgørelse og en forretningsorden, som tilfældes f.eks. er for patentankenævnet.

10. Der kan fastsættes regler om de kontoførende institutters adgang til at opkræve gebyrer for særlige tjenesteydelser, jfr. § 7. m hvilket omfang, der er behov herfor, må afhænge af værdipapircentralen og de kontoførende institutter, jfr. bemærkningerne til lovforslagets § 7.

11. Det vil ikke være presserende at udarbejde regler i medfør af § 16, stk. 2, om udslettelse af forældede rettigheder, da der vil gå en rum tid, før der overhovedet vil være nogle rettigheder af den kategori. Af praktiske grunde bør de dog inddrages i den under 6 nævnte bekendtgørelse.

12. Bekendtgørelse efter § 37, stk. 2, om tvungen emission af obligationer m.v. gennem værdipapircentralen forudses først udstedt til ikrafttræden i 1983. Værdipapircentralen vil forinden have prøvekørt systemet.

13. Reglerne om indkaldelse af cirkulerende obligationer, jfr. § 37, stk. 3, vil der ikke foreløbigt blive behov for, idet det er forudset, at værdipapircentralen skal "køre" mindst én termin med obligationer, der er nyudstedt gennem centralen, før man påbegynder indkaldelsen af allerede cirkulerende obligationer. Af praktiske grunde bør de generelle retsregler vedrørende indkaldelse indtages i en særskilt samlet bekendtgørelse, til hvilken der kan henvises i bekendtgørelserne vedrørende indkaldelse af enkelte serier.

14. Bekendtgørelse om aktiers inddragelse i værdipapircentralen, jfr. § 38, vil ikke blive aktuel foreløbig. Her må spørgsmålet i første række blive en opklaring af de nødvendige ændringer i andre love, f.eks. aktieselskabsloven og fondsbørsloven.

15. Det bemærkes endelig, at VPC-systemet endvidere forudsætter tilslutningsaftaler og andre aftaler mellem værdipapircentralen og de kontoførende institutter. Disse aftaler henhører under fondsbørstilsynets kompetence,

———

at værdipapircentralen udarbejder sikkerhedsbestemmelser efter registerlovgivningen. Disse indsendes til registertilsynet.

mndustriministeriet skal principielt ikke inddrages heri.

mNDUSTRmMmNmSTERmET

(MmNmSTERmET FOR mNDUSTRm,
HANDEL, HÅNDVÆRK OG SØFART)

Slotsholmsgade 12 - 1216 København K.
Tlf. (01) 12 11 97 - Postgirokto. 9 02 41 31

Dato: 20 JULI 1981

Journal ni.
(Bedes anført ved besvarelser)

530-80

Arbejdsgruppen vedrørende
gennemførelsesbestemmelser i
medfør af lov om en værdipapircentral

v/formanden
konsulent C. Boye Jacobsen, mndustriministeriet

Vedlagt fremsendes 2 fra Værdipapircentralen modtagne skrivelser af henholdsvis 8. maj og 16. juni 1981, idet ministeriet skal anmode arbejdsgruppen om at behandle de af værdipapircentralen rejste spørgsmål og om nødvendigt afgive separat indstilling til minsteriet herom.

Såfremt gruppen anser det for nødvendigt at gennemføre lovændringer med henblik på gennemførelse af dens indstillinger, anmoder man om at modtage forslag til udformningen af sådanne ændringer.

P.M.V.

Hagen Jørgensen
afd.chef

Elisabeth Stæhr
fm.

- - - - - -

Industriministeriet,
Slotsholmsgade 12,
1216 København K.-

INDUSTRIMINISTERIET
11.05.81 09822
J.nr. 530 - 80

8. maj 1981
(DI 0/2) BM/ab
J.nr. DI 0521

m henhold til § 10 i lov nr. 179 af 14. maj 1980 om en værdipapircentral giver Værdipapircentralen meddelelse om registreringen til den eller de efter registeret berettigede og til anmelderen.

Såvel bemærkningerne til loven som ordlyden af § 10 sammenholdt med lovens § 18 viser, at det har været hensigten, at meddelelser i henhold til § 10 skal udsendes centralt fra Værdipapircentralen, medens kontoudskrifter i henhold til § 18 og 19 kan udsendes centralt fra Værdipapircentralen eller decentralt fra det kontoførende institut.

Drøftelserne mellem de af loven berørte sektorer og Værdipapircentralen har vist, at det er et udtalt ønske fra bank-, sparekasse- og realkreditsektoren, at § 10-raeddelelser kan udskrives decentralt, idet man er opmærksom på de sikkerhedsmæssige krav, dette må stille til de enkelte kontoførende institutter.

Som begrundelse for ønsket anføres først og fremmest, at en decentral udskrivning og forsendelse vil kunne spare portoudgifter, idet § 10-meddelelsen vil kunne sendes sammen med andre forsendelser fra institutterne. Endvidere finder man det ønskeligt,[1] at § 10-meddelelsen afgives på en formular, som fremtræder med det kontoførende instituts brevhoved. Endelig mener man, at hensynet til de i sektorerne beskæftigede medarbejdere, som medførte den decentrale løsning i stedet for den centrale, må føre til, at § 10-meddelelser kan forsendes decentralt.

Spørgsmålet har været drøftet på bestyrelsens møde den 27. april d.å., og det blev her besluttet, at man skulle rette henvendelse til ministeriet med henblik på at skabe hjemmel til, at § 10-meddelelser efter ansøgning fra et kontoførende institut kan udsendes decentralt.

VÆRDmPAPmRCENTRALEN • Helgeshøj Allé 61 • DK 2630 Tåstrup • Telefon 02-99 38 66 • Postbox 20
NYT TLF. NR.
02 - 99 96 66

BILAG 2

Vi er opmærksomme på, at udsendelsen af § 10-meddelelsen ikke alene udgør et væsentligt led i sikkerhedssystemet, men også er den "retsstiftende kendsgerning", som ifølge lovens § 11 knyttes til, at rettigheden er registreret og meddelelse herom er afsendt fra Værdipapircentralen.

Med hensyn til afsendelse fra Værdipapircentralen er spørgsmålet, om man heri kan indfortolke, at afsendelse enten kan ske pr. brev via postvæsenet eller via edb-transmission til en decentralt placeret printer for umiddelbar afsendelse herfra til den endelige adressat.

De sikkerhedsmæssige spørgsmål har været drøftet i Værdipapircentralens revisionsudvalg, der består af revisionschefer fra deltagerkredsen. Revisionsudvalget var af den opfattelse, at det ud fra revisions- og sikkerhedsmæssige betragtninger var muligt at opstille en procedure og regler for decentral udsendelse. Udvalget pegede dog på, at disse betingelser kunne være vanskelige at imødekomme for mindre organisationer.

Vi skal anmode ministeriet om at imødekomme ønsket om hjemmel til decentral udskrivning af § 10-meddelelser, idet et kontoførende institut for at kunne opnå tilladelse hertil må opfylde følgende betingelser:

a. Udskrivningen skal foretages på grundlag af data dannet i og modtaget fra Værdipapircentralen. Disse data er resultat af centralens behandling af de fra de tilsluttede myndigheder og institutter modtagne instruktioner.

b. Der skal være etableret interne forretningsgange, som sikrer adskillelse mellem

   - de medarbejdere, som er beskæftiget med eller har mulighed for at foretage indrapportering, og

   - de medarbejdere, som har adgang til eller er beskæftiget med kontrol, håndtering og forsendelse af de af det kontoførende institut udskrevne meddelelser,

   uanset hvor i instituttets organisation medarbejderne befinder sig.

_____

c. Forsendelsen fra det kontoførende institut skal ske uden unødig forsinkelse. Har et kontoførende institut aftalemæssigt forpligtet sig til at udskrive og forsende § 10-meddelelserne, og ifalder centralen erstatningsansvar, jfr. § 17, som følge af ejers/fordringshavers manglende eller forsinkede underretning om den foretagne ændring, har centralen eo ipso regres mod det kontoførende institut.

d. Der skal i det kontoførende institut tilrettelægges procedurer for behandlingen af returpost, så det også ad denne vej bliver muligt at bevare adskillelsen mellem medarbejdergrupperne, jfr. punkt b ovenfor.

e. Der skal etableres betryggende regler for behandling af indkomne reklamationer. Det skal hindres, at en reklamation fremføres over for og behandles af den eller de personer, som enten kan have foranlediget fejlen, eller som i svigagtig hensigt har indledt eller gennemført transaktionen.

Vi skal foreslå, at et kontoførende instituts adgang til at udskrive og forsende meddelelser, jfr. § 10, baseres på en i hvert tilfælde individuelt meddelt tilladelse fra fondsbørstilsynet. Fondsbørstilsynets tilladelse kan formentlig gives ud fra en vurdering af det ansøgende instituts muligheder for procedurernes overholdelse samt omfanget af den løbende kontrol heraf. Ansøgningen bør bilægges en udtalelse fra det ansøgende instituts eksterne (og interne) statsautoriserede revisor om forretningsgangens indhold og kontrolpunkter.

Da indholdet af alle § 10-meddelelser dannes i Værdipapircentralen, vil det være muligt for Værdipapircentralen straks at overtage udsendelsen, såfremt et kontoførende institut ikke længere opfylder betingelserne eller teknisk ikke er i stand hertil.

Med venlig hilsen

Jens Bache

Bent Mebus

Industriministeriet,
Slotholmsgade 12,
1216 København K.-

16. juni 1981
(DI 0/12)BM/bh
J.nr. DI 0521

INDUSTRIMINISTERIET
17.06.81 12858
J.nr. 530-80

Vedrørende registrering i Værdipapircentralen af begrænsede rettigheder

Under arbejdet i den af ministeriet nedsatte arbejdsgruppe vedrørende Værdipapircentralen om formuleringen af et udkast til bekendtgørelse om registrering m.v. af obligationer i Værdipapircentralen viser det sig, at industriministeriets embedsmænd støttet af justitsministeriets repræsentant i arbejdsgruppen finder, at specielt bemærkningerne til § 10 i loven om en Værdipapircentral må forstås således, at der ved indførelsen af det nye system skal opbygges et registreringssystem, som for så vidt angår begrænsede rettigheder - herunder panterettigheder - helt svarer til det, man i dag kender fra tinglysning af rettigheder vedrørende fast ejendom.

Da gennemførelsen af et tinglysningslignende system for rettigheder over fondsaktiver medfører omfattende ændringer i den hidtil fulgte praksis ved pantsætning af obligationer og tillige ligger langt fra de forudsætninger, hvorunder Værdipapircentralen og de berørte sektorer såvel før som efter lovens vedtagelse har arbejdet, skal vi anmode ministeriet om at overveje, om denne vidtgående ændring af hidtidig praksis bør gennemføres alene på baggrund af en bemærkning, der endda ikke er entydig, til en enkelt paragraf i loven.

Værdipapircentralen har i sit oplæg til indholdet af bekendtgørelsen taget udgangspunkt i de i dag gældende regler og har alene foreslået de ændringer, som er en følge af, at slkringsakten ændres fra "rådighedsberøvelse" til "registrering". Hovedsigtet hermed har naturligvis været, at man i overensstemmelse med alles intentioner i forbindelse med lovens forarbejde og vedtagelse har villet bevare den smidige og hurtige omsætning af værdipapirerne som let realisable pengerepræsentativer.

NYT TLF. NR.
no - 99 96 66

VÆRDmPAPmRCENTRALEN • Helgeshøj Allé 61 • DK 2630 Tåstrup • Telefon 02-99 38 66 • Postbox 20

Med hensyn til pantsætning af værdipapirer, herunder obligationer, sker dette i dag helt formløst enten ved at panthaver får værdipapirerne i hænde eller, såfremt de er indskrevet i et realkreditinstitut eller pengeinstitut, ved, at pantsætter giver meddelelse om pantsætningen til opbevaringsstedet. Parterne skal ikke forevise den underliggende aftale for indskrivningsstedet, der alene registrerer i sine bøger, at værdipapirerne er pantsat og panthaverens identitet. Der er således i dag intet formkrav forbundet med pantsætningen, der kan ske helt formløst uden dokumenter.

Hvis obligationssystemet - ikke mindst muligheden for pantsætning af obligationer - efter overgangen til Værdipapircentralens registreringssystem fortsat skal indebære en let og smidig omsætning og sikringsmulighed ved låneoptagelse, må den hidtidige fremgangsmåde i videst muligt omfang bevares. Hvis dette hovedsigte ikke skal fortabes, må der kun indføres sådanne ændringer i det bestående system, som er nødvendige for, at lovens retlige hovedformål kan blive fyldestgjort. Dette mener Værdipapircentralen opnås ved at konvertere den i dag eksisterende sikringsakt bestående i en "effektiv fysisk rådighedsberøvelse" til den ny sikringsakt, som afskaffelsen af det fysiske værdipapir nødvendiggør, nemlig registrering i Værdipapircentralen.

Det af Værdipapircentralen foreslåede medfører, at en begrænset rettighed over et fondsaktiv vil blive registreret på den konto, hvor fondsaktlvet er registreret, med angivelse af

1. anmeldelsesdatoen
2. arten af den begrænsede rettighed
3. den begrænsede rettighedshavers navn
4. identifikation af, hvilke fondsaktiver den begrænsede rettighed vedrører.

m forbindelse med den begrænsede rettigheds registrering vil der i henhold til værdipapircentrallovens § 10 blive udskrevet en meddelelse, som blandt andre vil blive fremsendt til indehaveren af den begrænsede rettighed. Er der i forvejen registreret begrænsede rettigheder vedrørende samme fondsaktiv, vil denne § 10-meddelelse indeholde oplysninger om den/de øvrige begrænsede rettigheder, og en § 10-meddelelse vil tillige blive fremsendt til indehaverne af de i forvejen registrerede begrænsede rettigheder. Der skabes herved sikkerhed for, at samtlige indehavere af begrænsede rettigheder igennem § 10-meddelelsen kan konstatere, om

der er konflikter imellem deres rettigheder, og såfremt dette er tilfældet, må de - som det er tilfældet i dag - afklare forholdet indbyrdes, eventuelt gennem civilt søgsmål.

De oplysninger, en begrænset rettighedshaver får gennem en sådan § 10-meddelelse, giver mere information end de, en panthaver i fast ejendom opnår, såfremt der forud for hans panteret er tinglyst et ejerpantebrev. m dette tilfælde vil efterpanthaverens pantebrev, såfremt det ikke angiver at respektere ejerpantebrevet, få retsannmærkning om, at der forud er tinglyst et ejerpantebrev samt angivelse af pantebrevets nominelle beløb. Man vil ikke her få oplyst hvem, der besidder ejerpantebrevet, eller hvilken fordring, ejerpantebrevet ligger til sikkerhed for. Man kan således ud af denne anmærkning hverken se hvem, man skal rette henvendelse til, eller den reelle skyld i det underliggende gældsforhold. Af en § 10-meddelelse vil man derimod kunne se hvem, der er indehaver af en begrænset rettighed.

Embedsmændene i arbejdsgruppen finder, at man ud over det af Værdipapircentralen foreslåede tillige skal registrere størrelsen af den sikrede fordring og ved panteret tillige pantets prioritetsstilling. Endvidere skal der i forbindelse med registreringen af sekundære panterettigheder gives retsanmærkning, såfremt der er prioritetskonflikt imellem en tidligere registreret rettighed og den, der nu ønskes registreret. Ønsker man et system, der går så vidt, må det forudsætte eksistensen af et direkte pantebrev indeholdende dettes sædvanlige elementer, nemlig en ensidig skriftlig ubetinget skylderklæring vedrørende et bestemt pengebeløb og dertil en erklæring om til sikring af dette pengebeløb at indrømme panteret i de givne obligationer.

Et egentligt pantebrev i forbindelse med pantsætningen af obligationer er næsten ukendt i det praktiske liv. Obligationer pantsættes altovervejende til sikring af fordringer af ubestemt størrelse og fungerer derfor i praksis på nøjagtig samme måde som håndpantsætning af ejerpantebreve i fast ejendom eller løsøre. m denne forbindelse bemærkes, at ved tinglysning af ejerpantebreve eksisterer der ingen mulighed for at stille krav om lysning af den ved ejerpantebrevet sikrede fordring.

Endelig skal det anføres, at der ikke på samme måde som ved pant i fast ejendom er trang til at skabe en fast ordning for sekundære prioriteter, idet det modsat

af fast ejendom er muligt at dele aktivet ud på flere panthavere, som herved kan opnå første prioritet, ligesom det fra praksis i dag kan konstateres, at behovet for sekundære panterettigheder i værdipapirer er yderst beskedent.

Under henvisning til at hovedsigtet med gennemførelsen af lov om en værdipapircentral er at afskaffe den store mængde papirer, der i dag cirkulerer i form af obligationer, ved i stedet for et dokument fremover at udstede obligationer ved at registrere dem på et edb-system i Værdipapircentralen, samt at det har været hensigten at sikre og lette omsætningen af fondsaktiver ved samtidig at indføre regler i værdipapircentralloven, som svarer til dem, der i dag efter gældsbrevsloven gælder for omsætningsgældsbreve, skal vi anmode industriministeriet om at acceptere den af Værdipapircentralen foreslåede løsning vedrørende registrering af begrænsede rettigheder som værende i overensstemmelse med de tanker og intentioner, der lå bag lovens tilblivelse.

Da det af hensyn til den videre systemudvikling i Værdipapircentralen er meget afgørende, at ovennævnte tvivlspørgsmål afklares, skal vi anmode ministeriet om at fremme sagen mest muligt.

Med venlig hilsen

Jens Bache

Bent Mebue

Lov om en værdipapircentral

Vm MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:
Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

Kapitel 1

mndledende bestemmelser

§ 1. Udstedelse af aktier og obligationer m. v., der noteres på Københavns Fondsbørs, (fondsaktiver), sker gennem en værdipapircentral, der registrerer fondsaktiverne og disses omsætning.

Stk. 2. mndustriministeren kan tillade registrering af andre lignende aktiver.

§ 2. Værdipapircentralen er en privat selvejende institution. De nærmere regler om værdipapircentralen og dens virksomhed fastsættes af centralens bestyrelse i en vedtægt, der godkendes af industriministeren.

Kapitel 2

Ledelse

§ 3. Værdipapircentralen ledes af en bestyrelse på indtil 13 medlemmer og en direktion.

Stk. 2. mndustriministeren udnævner for tre år ad gangen formanden for bestyrelsen og de øvrige bestyrelsesmedlemmer, jfr. dog § 4. Af medlemmerne udnævnes fire efter indstilling fra organisationer, der repræsenterer udstederne af fondsaktiverne, fire efter indstilling fra organisationer, der repræsenterer de i § 6, nr. 2 og 3, nævnte kontoførende institutter, og et efter indstilling fra Danmarks Nationalbank. Et af medlemmerne udnævnes med særligt henblik på at varetage interesser for ejerne af fondsaktiverne. For medlemmerne skal udnævnes stedfortrædere.

§ 4. Værdipapircentralens arbejdstagere har ret til i overensstemmelse med stk. 2-5 at vælge 2 medlemmer af bestyrelsen og stedfortrædere for disse blandt centralens arbejdstagere.

Stk. 2. Mindst halvdelen af arbejdstagerne skal stemme for en beslutning om at udnytte retten efter stk. 1. Beslutningen meddeles skriftligt bestyrelsen.

Stk. 3. Arbejdstagernes valg af bestyrelsesmedlemmer og stedfortrædere sker ved skriftlig og hemmelig afstemning. Hver arbejdstager kan kun stemme på én person som medlem og én person som stedfortræder. Medlemmerne indtræder i bestyrelsen 1 måned efter, at denne har fået skriftlig meddelelse om de pågældendes navn og bopæl.

Stk. 4. De bestyrelsesmedlemmer, der vælges af arbejdstagerne, udpeges for 3 år ad gangen blandt de arbejdstagere, der i det sidste år før valget har været ansat i værdipapircentralen.

Stk. 5. mndustriministeren fastsætter regler om, hvem der anses som arbejdstager, om beregning af det gennemsnitlige antal arbejdstagere efter stk. 1, om den nærmere gennemførelse af valg efter stk. 2 og 3 samt om, under hvilken form værdipapircentralens arbejdstagere skal orienteres om centralens forhold.

§ 5. Bestyrelsen ansætter direktionen og sørger for, at værdipapircentralens virksomhed udøves forsvarligt i overensstemmelse med loven og værdipapircentralens vedtægter.

Stk. 2. Direktionen varetager den daglige ledelse af værdipapircentralen i overensstem-

mndustriministeriets j.nr. 530-79

melse med bestyrelsens retningslinier og anvisninger.

Kapitel 3

Adgangen til al foretage registrering

§ 6. Ret til at foretage registrering i værdipapircentralen på dennes vegne og med retsvirkning i henhold til §§ 8-16 (kontoførende institut) tilkommer:

1. Danmarks Nationalbank og overformynderiet,
2. banker og sparekasser,
3. fondsbørsvekselerere og
4. realkreditinstitutter og andre obligationsudstedende institutter for så vidt angår fondsaktiver, der er udstedt af det pågældende institut.

§ 7. mndustriministeren fastsætter regler om fremgangsmåden ved registrering og om godkendelse af personer, der som ansat i værdipapircentralen eller de kontoførende institutter kan udføre de med registreringen forbundne opgaver. mndustriministeren kan endvidere fastsætte regler om kontoførende institutters adgang til at opkræve gebyrer for forvaltning af fondsaktiver og for registreringer vedrørende disse.

Kapitel 4

Retsvirkninger af registrering m. v.

§ 8. Rettigheder over registrerede fondsaktiver skal registreres i værdipapircentralen for at opnå beskyttelse mod retsforfølgning og aftaleerhververe.

Stk. 2. Den aftale eller retsforfølgning, der skal kunne fortrænge en ikke registreret ret, skal selv være registreret, og en erhverver ifølge aftale skal være i god tro ved anmeldelsen til værdipapircentralen.

Stk. 3. Registreringens retsvirkninger regnes fra anmeldelsen til det kontoførende institut. Anmeldelse samme dag af indbyrdes modstridende rettigheder betragtes som foretaget samtidig.

§ 9. Såfremt det kontoførende institut er i tvivl med hensyn til faktiske eller retlige forhold af betydning for registreringen, eller nogen over for dette gør gældende, at den påtænkte registrering vil krænke hans rettigheder, skal instituttet foretage en foreløbig registrering. Værdipapircentralen træffer herefter beslutning om, hvorledes den endelige registrering kan ske.

§ 10. Værdipapircentralen giver meddelelse om registreringen til den eller de efter registeret berettigede og til anmelderen. Der gives meddelelse om eventuelle hindringer for registreringen. Ved ændring eller udslettelse gives så vidt muligt meddelelse til den efter registeret berettigede.

§ 11. Når en aftale om rettigheder over registrerede fondsaktiver er registreret og meddelelse herom er afsendt fra værdipapircentralen, kan en godtroende erhverver ifølge registreret aftale ikke mødes med nogen indsigelse mod gyldigheden af den nævnte aftale. Dog bevares den indsigelse, at aftalen er ugyldig som følge af falsk eller voldelig tvang.

§ 12. §§ 15-18 i lov om gældsbreve finder tilsvarende anvendelse over for skyldneren ifølge fondsaktiver, som svarer til omsætningsgældsbreve, således at afsendelse af meddelelse fra værdipapircentralen om registrering træder i stedet for ihændehavelse af gældsbrevet.

§ 13. Værdipapircentralen fastsætter regler om udbetaling.

Stk. 2. Betaler værdipapircentralen eller et kontoførende institut på dennes vegne i god tro til den, som ifølge registeret er berettiget til at modtage betalingen, frigøres værdipapircentralen, selv om den pågældende manglede ret til at modtage betalingen eller var umyndig. Dette gælder dog ikke, såfremt den efter registeret berettigede støtter sin ret på en aftale, som er ugyldig som følge af falsk eller voldelig tvang.

§ 14. Krav på betaling i henhold til registrerede fondsaktiver forældes efter lovgivningens almindelige regler.

§ 15. Såfremt det kontoførende institut bliver opmærksom på fejl i det registrerede, anmoder det værdipapircentralen om at ændre registreringen. Forinden ændringen foretages, skal den eller de efter registeret berettigede have lejlighed til at udtale sig.

Stk. 2. Værdipapircentralen kan udslette rettigheder, der åbenbart er ophørt.

§ 16. Såfremt der på en konto i værdipapircentralen er registreret rettigheder, der må antages at have mistet deres betydning, eller rettigheder, som er over 20 år gamle, og som sandsynligvis er ophørt, eller hvortil der efter al sandsynlighed ikke findes nogen berettiget, kan værdipapircentralen ved bekendtgørelse i Statstidende med et varsel af tre måneder indkalde mulige indehavere af de pågældende rettigheder. Endvidere skal den eller de, der i registeret er angivet som berettiget, særskilt underrettes ved anbefalet brev. Melder der sig ingen inden fristens udløb, skal værdipapircentralen udslette rettigheden.

Stk. 2. mndustriministeren kan fastsætte nærmere regler til gennemførelse af stk. 1.

§ 17. Værdipapircentralen er erstatningspligtig for tab som følge af fejl i forbindelse med registrering, ændring eller udslettelse af rettigheder eller udbetalinger, selv om fejlen er hændelig. Har skadelidte forsætligt eller uagtsomt medvirket til fejlen, kan erstatningen nedsættes eller bortfalde.

Stk. 2. Har det kontoførende institut medvirket til fejlen, kan værdipapircentralen hos dette kræve den udbetalte erstatning godtgjort helt eller delvis.

Stk. 3. En godtroende erhverver, der som følge af bestemmelsen i § mm 2. pkt., ikke erhverver ret over de registrerede fondsaktiver, kan kræve det lidte tab erstattet af værdipapircentralen.

Kapitel 5

Kontoudskrifter

§ 18. Der udfærdiges periodiske kontoudskrifter til ejere af registrerede fondsaktiver. Kontoudskriften angiver de fondsaktiver, for hvilke de pågældende er registreret som ejere på datoen for udskriften. Tilsvarende udfærdiges udskrifter til indehavere af begrænsede rettigheder over registrerede fondsaktiver.

§ 19. På enhver konto skal registreres det kontoførende institut. Det kontoførende institut har adgang til på værdipapircentralens vegne at udfærdige udskrift af kontoen. Udskrifter skal udfærdiges til en efter registeret berettiget, såfremt han anmoder derom.

Stk. 2. Efter nærmere regler, fastsat af industriministeren, kan Arbejdsmarkedets Tillægspension, den sociale pensionsfond, Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning, postgirokontoret, statsanstalten for livsforsikring samt forsikringsselskaber og pensionskasser direkte i værdipapircentralen indhente oplysninger om egne beholdninger samt gennem denne til de kontoførende institutter overføre meddelelser om salg.

§ 20., mndustriministeren fastsætter nærmere regler om udfærdigelse af kontoudskrifter efter § 18, om kontoudskriftens indhold og om registrering af det kontoførende institut.

Kapitel 6

Finansiering

§ 21. Udgifterne ved værdipapircentralens oprettelse og virksomhed dækkes ved bidrag fra de myndigheder, institutter og selskaber, der udsteder fondsaktiver, og fra de kontoførende institutter under hensyntagen til de indskrevne fondsaktivers størrelse og omsætningens, omfang. De nærmere regler fastsættes i værdipapircentralens vedtægter.

Stk. 2. Værdipapircentralen kan opkræve gebyr for særlige ekspeditioner.

§ 22. Værdipapircentralens årsregnskab skal underskrives af bestyrelsen og direktionen. Årsregnskabet revideres af en statsautoriseret revisor, som udpeges af fondsbørstilsynet efter indstilling fra bestyrelsen. Årsregnskabet offentliggøres.

Kapitel 7

Klage over registrering

§ 23. Klage over en afgørelse om registrering, ændring eller udslettelse af rettigheder i værdipapircentralen kan indbringes for centralens klageafdeling. Dette gælder dog ikke erstatningskrav.

Stk. 2. Klageafdelingen varetages af en person, der udnævnes af industriministeren, og som skal opfylde betingelserne for at blive udnævnt til dommer. mndustriministeren udnævner tillige en stedfortræder.

Stk. 3. Klage i henhold til stk. m indgives til klageafdelingen inden fire uger efter, at meddelelse efter § 10 er afsendt. Klageafdelingen har til brug for klagens behandling adgang til alle oplysninger vedrørende sagen i værdipapircentralen og i det kontoførende institut. Klageafdelingen træffer en begrundet afgørelse, som tilstilles parterne.

Stk. 4. Klageafdelingen kan afvise at behandle klager, der skønnes åbenbart grundløse.

Stk. 5. Klageafdelingen er i sin virksomhed uafhængig af instruktioner om den enkelte sags behandling og afgørelse.

Stk. 6. De nærmere regler for klageafdelingens virksomhed fastsættes af industriministeren. Der kan fastsættes regler om betaling af gebyr for klagebehandlingen og om offentliggørelse af klageafdelingens afgørelser.

§ 24. Klage efter § 23 kan indgives af:
1. enhver, der har en rimelig interesse heri,
2. det kontoførende institut, såfremt det vil anfægte værdipapircentralens afgørelse i henhold til §§9, 15 og 16, eller
3. værdipapircentralen, såfremt den ønsker at anfægte det kontoførende instituts registrering.

§ 25. De af klageafdelingen trufne afgørelser kan inden to uger efter, at afgørelsen er meddelt vedkommende, indbringes for østre landsret. mndbringelsen sker ved indgivelse af kæreskrift til klageafdelingen. Reglerne om kæremål i borgerlige sager finder med de fornødne tillempelser anvendelse på indbringelsen for og behandlingen ved landsretten.

Stk. 2. Sager, der efter §§ 23 og 24 kan indbringes for klageafdelingen, kan kun indbringes for domstolene efter stk. 1.

Stk. 3. Justitsministeriet kan tillade, at landsrettens afgørelser påkæres til højesteret under samme betingelser, som gælder for landsrettens afgørelser i anledning af en kære over en underretsafgørelse.

Kapitel 8

Tilsyn

§ 26. Fondsbørstilsynet fører tilsyn med, at værdipapircentralens forretningsgang og kontrol- og sikringsforanstaltninger er betryggende. § 29, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Fondsbørstilsynet fører ligeledes tilsyn med, at de kontoførende institutter, der omfattes af § 6, nr. 2-4, har betryggende forretningsgang og kontrol- og sikringsforanstaltninger. § 29, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Værdipapircentralen dækker fondsbørstilsynets udgifter ved tilsyn efter denne lov.

§ 27. Såfremt fondsbørstilsynet finder, at værdipapircentralen eller et kontoførende institut ikke overholder bestemmelserne i denne lov bortset fra § 32, stk. 1, og § 33, i værdipapircentralens vedtægter eller i regler udstedt i medfør af denne lov, meddeler tilsynet værdipapircentralen eller det pågældende institut pålæg om de foranstaltninger, der skal foretages.

§ 28. Fondsbørstilsynets afgørelser i henhold til denne lov kan inden fire uger indbringes for industriministeren.

Stk. 2. Sag vedrørende fondsbørstilsynets eller industriministerens afgørelse skal anlægges inden tre måneder.

§ 29. Registertilsynet fører tilsyn med, at der ikke sker overtrædelse af lov om private registre m. v., af bestemmelser, der er fastsat i medfør heraf, eller af § 32, stk. 1, og § 33. Tilsynet påser herunder af egen drift eller efter klage fra en registreret, at værdipapircentralen anvendes i overensstemmelse med de nævnte love og bestemmelser.

Stk. 2. Tilsynet kan af værdipapircentralen, af et kontoførende institut eller af de af § 19, stk. 2, omfattede institutioner kræve enhver oplysning, der er af betydning for dets virksomhed, herunder til afgørelse af, om et forhold falder ind under denne lov eller lov om private registre.

Stk. 3. For så vidt angår værdipapircentralen, de kontoførende institutter og de af § 19, stk. 2, omfattede institutioner, har tilsynets medlemmer og personale til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til alle lokaler, hvorfra værdipapircentralens registre administreres eller kan benyttes, samt til de lokaler, hvor registeret eller

de tekniske hjælpemidler opbevares eller anvendes.

Stk. 4. Såfremt registertilsynet finder, at værdipapircentralen eller et kontoførende institut ikke overholder § 32, stk. 1, og § 33, meddeler tilsynet værdipapircentralen eller det pågældende institut pålæg om de foranstaltninger, der skal foretages. Registertilsynets pålæg kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Kapitel 9

Særlige bestemmelser

§ 30. Statspræmieobligationer registreres ikke i værdipapircentralen.

§ 31. Udenlandske værdipapirer er ikke omfattet af loven.

Stk. 2. mndustriministeren kan efter indstilling fra værdipapircentralen bestemme, at nærmere angivne værdipapirer ikke omfattes af loven, uanset om disse ved udstedelsen eller senere optages til notering på Københavns Fondsbørs.

§ 32. Værdipapircentralen må ikke afgive oplysninger til andre end de kontoførende institutter undtagen i de tilfælde, der omhandles i denne lov.

Stk. 2. mndustriministeren kan bestemme, at værdipapircentralen i nærmere bestemt omfang skal afgive oplysninger til en offentlig myndighed.

§ 33. Værdipapircentralen må kun foretage registrering i det omfang, registreringen er et naturligt led i den normale drift af centralen.

Kapitel 10

Straf og rettighedsfratagelse

§ 34. Borgerlig straffelovs §§ 144, 146, 148, 150-152 og 154-157 finder tilsvarende anvendelse på dem, der virker i værdipapircentralens tjeneste, eller som er ansat i et kontoførende institut, og som har medvirket ved registrering eller udfærdigelse af kontoudskrift.

§ 35. Den, der ikke efterlever påbud i henhold til § 27 eller § 29, stk. 4, straffes med bøde eller hæfte.

Stk. 2. Er overtrædelsen af et påbud foretaget af et kontoførende institut som sådant, kan der pålægges dette straf af bøde.

§ 36. Finder fondsbørstilsynet, at et kontoførende institut, der omfattes af § 6, nr. 2-4, groft tilsidesætter sine forpligtelser efter denne lov eller pålæg meddelt i henhold til § 27, kan tilsynet fratage det pågældende institut retten til at virke i henhold til §§ 6 og 19.

Kapitel 1 1

mkrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 37. Loven træder i kraft den 1. juli 1980, jfr. dog § 38.

Stk. 2. mndustriministeren fastsætter, fra hvilket tidspunkt udstedelse af fondsaktiver skal ske gennem værdipapircentralen.

Stk. 3. Efter regler, der fastsættes af industriministeren, indkaldes cirkulerende børsnoterede værdipapirer til registrering i centralen.

Stk. 4. Efter det i indkaldelsen angivne tidspunkt kan renter og andet udbytte af indkaldte værdipapirer kun hæves mod samtidig registrering.

§ 38. For udstedelse og registrering af børsnoterede aktier og konvertible gældsbreve og af andele i investeringsforeninger sættes loven i kraft ved bekendtgørelse.

§ 39. Valg af bestyrelsesmedlemmer efter § 4 kan første gang finde sted, når værdipapircentralen i de sidste tre måneder har beskæftiget mindst 25 arbejdstagere.

§ 40. Loven gælder ikke for værdipapirer udstedt på Færøerne og i Grønland, men kan sættes i kraft for sådanne værdipapirer ved kongelig anordning. Der kan heri fastsættes afvigelser fra lovens bestemmelser, som landsdelenes særlige forhold gør påkrævet.

Givet på Christiansborg slot, den 14. maj 1980

Under Vor Kongelige Hånd og Segl

MARGRETHE R /ERLING JENSEN

Vedtægter

for

Den private, selvejende institution

VÆRDmPAPmRCENTRALEN

Januar 1981

_____

m Stiftelse, navn, hjemsted, formål og struktur

§1

Stk. 1. mnstitutionen er stiftet ved lov nr. 179 af 14. maj 1980 om en værdipapircentral.

Stk. 2. mnstitutionens navn er »Værdipapircentralen«.

Stk. 3. Værdipapircentralen er en privat, selvejende institution.

Stk. 4. Værdipapircentralens hjemsted er Høje-Taastrup kommune.

§2

Stk. 1. Værdipapircentralens formål er:

a. at registrere allerede udstedte og fremtidige udstedelser af aktier og obligationer m.v., der noteres på Københavns Fondsbørs,
b. at registrere andre lignende aktiver, som industriministeren måtte bestemme,
c. at registrere adkomsten til sådanne fondsaktiver samt ændringer heri,
d. at registrere andre rettigheder over sådanne fondsaktiver,
e. at formidle udbetalinger, der knytter sig til registrerede fondsaktiver, samt
f. at drive anden virksomhed, som står i naturlig forbindelse med de under a.- e. nævnte aktiviteter i henhold til bestyrelsens bestemmelse og efter indhentet godkendelse fra industriministeren.

Stk. 2. Forholdet mellem Værdipapircentralen og udstederne, kontoførende institutter og storkunder, jfr. lov om en værdipapircentral § 19, stk. 2, reguleres gennem tilslutningsaftaler, der godkendes af bestyrelsen, og for så vidt de indeholder kontrol- og sikkerhedsbestemmelser tilstilles fondsbørstilsynet og registertilsynet.

mm Værdipapircentralens kapitalforhold

§3

Stk. 1. De til Værdipapircentralens drift m.v. nødvendige midler tilvejebringes ved opkrævning af afgifter og gebyrer, jfr. kap Vmm

§4

Stk. 1. mndtil Værdipapircentralen driver gebyrbærende virksomhed i tilstrækkeligt omfang, kan de til finansiering af Værdipapircentralens aktiviteter fornødne beløb tilvejebringes ved tilskud fra de deltagende myndigheder, institutter og selskaber ved optagelse af lån eller anden af bestyrelsen godkendt måde.

§5

Stk. 1. For Værdipapircentralens forpligtelser hæfter alene Værdipapircentralens til enhver tid værende formue.

Stk. 2. mngen af Værdipapircentralens bidragydere eller brugere har som sådanne andel i eller krav på Værdipapircentralens formue.

ml Bestyrelsen

a. Sammensætning.

§6

Stk. 1. Værdipapircentralens bestyrelse består af indtil 13 medlemmer, hvoraf 11 udnævnes af industriministeren, og 2 kan vælges af Værdipapircentralens arbejdstagere i henhold til § 4 og § 39 i lov om en værdipapircentral. Ministeren udnævner bestyrelsens formand. Fire medlemmer udnævnes efter indstilling fra organisationer, der repræsenterer udstederne af fondsaktiverne, og fire efter indstilling fra organisationer, der repræsenterer banker og sparekasser samt fondsbørsvekselerere. Et medlem udnævnes efter indstilling fra Danmarks Nationalbank og et efter indstilling fra Assurandør-Sociétetet med særligt henblik på at varetage interesser for ejerne af fondsaktiverne. Ministeren udnævner endvidere en stedfortræder for hvert medlem efter indstilling fra de samme organisationer m.v. Stedfortræderne for arbejdstagernes repræsentanter vælges af Værdipapircentralens arbejdstagere.

§7

Stk. 1. De af industriministeren udnævnte bestyrelsesmedlemmer udpeges for 3 år ad gangen. Et medlem fratræder dog tidligst, når efterfølgeren er udnævnt. Genudnævnelse kan finde sted.

§8

Stk. 1. Et bestyrelsesmedlem må ikke deltage i behandlingen af spørgsmål om aftaler eller retstvister mellem Værdipapircentralen på den ene side og på den anden side medlemmet eller den virksomhed, hvori medlemmet er ansat - eller virksomheder inden for den koncern, hvortil medlemmets virksomhed hører — eller tredjemand, hvis medlemmet deri har en væsentlig interesse, der er stridende mod Værdipapircentralens. Formanden afgør, om medlemmet bør vige sit sæde. Beslutningen træffes dog ved afstemning, såfremt der fremsættes begæring herom. Denne afstemning skal, hvis ét medlem ønsker det, være hemmelig.

§9

Stk. 1. Bestyrelsens medlemmer skal være myndige og må ikke være ude af

rådighed over deres bo. Endvidere må medlemmerne ikke i stilling eller erhverv have udvist et sådant forhold, at der er grund til at antage, at de ikke vil varetage bestyrelseshvervet på forsvarlig måde.

Stk. 2. Personer, der er fyldt 65 år, kan ikke udnævnes til bestyrelsesmedlemmer.

§10

Stk. 1. Har et bestyrelsesmedlem forfald, påhviler det det pågældende medlem at give meddelelse herom til såvel stedfortræderen som bestyrelsens formand.

Stk. 2. Stedfortrædere deltager i bestyrelsens møder med stemmeret i tilfælde, hvor det medlem, de er stedfortræder for, er forhindret. Stedfortræderne kan efter formandens bestemmelse også i øvrigt deltage i bestyrelsens møder, men uden stemmeret.

§11

Stk. 1. Bestyrelsens medlemmer og stedfortræderne er berettiget til årlige honorarer, der skal stå i et rimeligt forhold til arbejdets art og omfang. Honoraret er et fast beløb, hvis størrelse fastsættes af bestyrelsen. Formandens honorar udgør 1 *Vi* gang honoraret for bestyrelsesmedlemmer. Honoraret udbetales, når årsregnskabet er endeligt godkendt.

b. Konstitution og beslutningsdygtighed.

§12

Stk. 1. Bestyrelsen fastsætter selv sin forretningsorden.

Stk. 2. Bestyrelsen vælger for en 3-årig periode blandt sine medlemmer en næstformand, der i tilfælde af formandens forfald fungerer i dennes sted.

Stk. 3. Til vedtagelse af beslutning i bestyrelsen udkræves, at over halvdelen af samtlige dens medlemmer er til stede, og at mindst 5 stemmer for det pågældende forslag.

Stk. 4. Hvor intet andet er fastsat i nærværende vedtægter, træffes alle beslutninger i bestyrelsen ved simpel stemmeflerhed. m tilfælde af stemmelighed er formandens stemme afgørende.

Stk. 5. Vedtagelser i bestyrelsen om ændringer i Værdipapircentralens vedtægter, herunder om ændringer af fordelingsprincippet i § 21, skal træffes med $^3/_4$ af samtlige bestyrelsesmedlemmers stemmer. Det samme gælder vedtagelser om forhold, der efter formandens skøn er af afgørende betydning for Værdipapircentralen.

c. **Møder.**

§13

Stk. 1. Bestyrelsesmøde indkaldes efter formandens bestemmelse, eller når to

medlemmer, en direktør eller Værdipapircentralens revisorer ønsker det.

Stk. 2. Formanden foranlediger indkaldt til bestyrelsesmøde ved skriftlig meddelelse til hvert enkelt medlem. mndkaldelsen med tilhørende materiale sendes samtidig til orientering til stedfortræderne. Varslet skal være mindst 8 dage, medmindre de til behandling værende spørgsmål fordrer, at beslutning træffes forinden. mndkaldelsen skal gengive dagsordenen samt det væsentlige indhold af eventuelle forslag. Hvis der skal forhandles forslag, til hvis vedtagelse der kræves særlig majoritet, skal dette fremhæves, og det fuldstændige forslag gengives.

Stk. 3. Ethvert bestyrelsesmedlem, en direktør samt revisorer er berettiget til at fremsætte forslag til beslutninger eller i øvrigt til emner, der ønskes behandlet af bestyrelsen. Sådanne forslag fremsættes skriftligt over for formanden, der - hvis begæring i henhold til stk. 1 ikke er fremsat - træffer afgørelse om, hvorvidt der er anledning til straks at indkalde til bestyrelsesmøde.

Stk. 4. Afgørelse vedrørende emner, der ikke er sat på dagsordenen, kan ikke træffes, medmindre samtlige bestyrelsesmedlemmer samtykker.

Stk. 5. Formanden leder bestyrelsens forhandlinger.

Stk. 6. Over bestyrelsens forhandlinger føres en protokol. Referat udsendes snarest efter mødet til samtlige medlemmer og stedfortrædere.

d. Kompetence og opgaver.

§14

Stk. 1. Bestyrelsen har inden for lovgivningens og nærværende vedtægters grænser den højeste myndighed i alle Værdipapircentralens anliggender.

§15

Stk. 1. Bestyrelsen sørger for, at Værdipapircentralens virksomhed udøves forsvarligt i overensstemmelse med loven og Værdipapircentralens vedtægter.

Stk. 2. Bestyrelsen ansætter direktionen og fører tilsyn med dens virksomhed.

§16

Stk. 1. Det påhviler særligt bestyrelsen,

at sørge for, at Værdipapircentralen bestandig er i besiddelse af en forsvarlig, hensigtsmæssig og effektiv organisation,

at træffe afgørelse i de sager, der i henhold til lov om en værdipapircentral er henlagt til Værdipapircentralen, jfr. dog § 18,

af fastlægge hovedretningslinier for Værdipapircentralens virksomhed og at kontrollere, at disse bliver fulgt,

– – – – –

at foretage behandling og godkendelse af de af direktionen udarbejdede forslag til gebyrer og budgetter, herunder drifts-, investerings-, likviditets- og personalebudgetter,

at gennemgå og godkende Værdipapircentralens årsregnskab, herunder beretning, resultatopgørelse og status,

at påse, at Værdipapircentralens formueforvaltning er betryggende, og

at påse, at de til enhver tid fastsatte kontrol- og sikkerhedsforskrifter for Værdipapircentralens behandling og opbevaring af data er tilstrækkelige og hensigtsmæssige samt påse, at de efterleves.

Stk. 2. Til varetagelse af de bestyrelsen påhvilende særlige kontrolpligter kan den antage fornøden bistand.

mV Direktion

§17

Stk. 1. Direktionen kan bestå af en eller flere direktører.

Stk. 2. Såfremt direktionen udgøres af flere direktører, fastlægger bestyrelsen - eventuelt ved stillingsbeskrivelser - ledelsesaktiviteternes fordeling mellem de pågældende.

§18

Stk. 1. Direktionen varetager den daglige ledelse af Værdipapircentralen og skal derved følge de retningslinier og anvisninger, som bestyrelsen måtte give. Den daglige ledelse omfatter ikke dispositioner, der efter Værdipapircentralens forhold er af usædvanlig art eller stor betydning.

V Tegningsregel

§19

Stk. 1. Til at tegne Værdipapircentralen kræves 4 underskrifter, hvoraf den ene skal være formandens eller næstformandens, mens de andre underskrifter skal tilhøre medlemmer af bestyrelsen og/eller af direktionen.

Stk. 2. Bestyrelsen kan meddele kollektiv prokura.

Vm Sikkerhedsforskrifter

§ 20

Stk. 1. Værdipapircentralen skal træffe de fornødne forholdsregler ti m sikring af, at

Værdipapircentralens forretningsgange og kontrolforanstaltninger er betryggende.

Stk. 2. Værdipapircentralen skal træffe de fornødne sikkerhedsforanstaltninger mod, at oplysninger misbruges eller kommer til uvedkommendes kendskab.

Stk. 3. Værdipapircentralens bestyrelse skal godkende de nærmere regler, der fastsættes til opfyldelse af bestemmelserne i stk. 1 og 2. Beskrivelsen skal tilstilles de i lov om en værdipapircentral kap. 8 nævnte tilsynsførende myndigheder.

Vmm Fakturering, gebyr og drift

§21

Stk. 1. De deltagende institutter og myndigheder m.v. dækker Værdipapircentralens etablerings-, udviklings- og driftsomkostninger gennem gebyrer og afgifter fastsat på grundlag af følgende:

Værdipapircentralens omkostninger i forbindelse med de nødvendige funktioner ved udstedelse af fondsaktiver, registrering af ejerforhold, omsætning og den dertil hørende nødvendige betalingsformidling og rapportering dækkes gennem afgifter på cirkulerende mængde og på antal afviklingsforretninger. Bestyrelsen fastsætter afgifterne for en periode ad gangen, idet der tilsigtes balance mellem emissionssidens og afviklingssidens bidrag. Såfremt emissionssidens og afviklingssidens belastning af Værdipapircentralens ressourcer i forbindelse med de nødvendige funktioner ved udstedelse af fondsaktiver, registrering af ejerforhold, omsætning og den dertil hørende nødvendige betalingsformidling og rapportering viser sig at medføre en omkostningsbelastning i Værdipapircentralen, der åbenbart gør det valgte ligedelingsprincip urimeligt, kan dette ændres af bestyrelsen.

For Værdipapircentralens øvrige funktioner fastsætter bestyrelsen gebyrer under hensyntagen til de forventede omkostninger, jfr. § 21, stk. 2, i lov om en værdipapircentral.

Vmm Regnskab og revision

§22

Stk. 1. Værdipapircentralens regnskabsår er kalenderåret. Første regnskabsår går fra 1.7.1980 og indtil 31.12.1980.

§23

Stk. 1. Efter bestyrelsens indstilling udnævner fondsbørstilsynet en statsautorise-

ret revisor til at revidere Værdipapircentralens årsregnskaber. Udnævnelsen er gældende for 3 år. Fondsbørstilsynet kan afskedige en revisor, der findes uegnet til sit hverv, og i stedet udpege en anden statsautoriseret revisor for resten af perioden.

Stk. 2. En i henhold til stk. 1 udpeget revisor fungerer, indtil fondsbørstilsynet har udpeget efterfølgeren.

Stk. 3. Årsregnskabet skal underskrives af direktion, bestyrelse og den af fondsbørstilsynet udpegede statsautoriserede revisor. Udkast til revideret årsregnskab med tilhørende beretning skal forelægges for bestyrelsen til godkendelse så vidt muligt inden udgangen af hvert års april måned og skal snarest efter godkendelsen offentliggøres.

§24

Stk. 1. Årsregnskabet opgøres i overensstemmelse med god revisions- og regnskabsskik. De for aktieselskabers årsregnskaber gældende regler finder tilsvarende anvendelse.

mX Ophør og formuens anvendelse

§25

Stk. 1. Værdipapircentralen kan kun ved lov opløses eller sammensluttes med en anden institution. Herved træffes bestemmelse om formuens anvendelse. m intet tilfælde kan formuen helt eller delvis overgå til nogen af brugerne.

X Vedtægternes godkendelse

§26

Stk. 1. Værdipapircentralens vedtægter og ændringer heri skal godkendes af industriministeren. Efter indstilling fra bestyrelsen kan ministeren give ændringer virkning fra et tidspunkt forud for godkendelsen.

Således vedtaget på bestyrelsesmødet den 14.1.1981

Foranstående vedtægter for Den private, selvejende institution »VÆRDmPAPmR-CENTRALEN« godkendes herved i medfør af §2 i lov nr. 179 af 14. maj 1980 om en værdipapircentral som gældende indtil videre.

mndustriministeriet, den 29. januar 1981.

Udkast

til

bekendtgørelse om registrering m.v. af

fondsaktiver (obligationer) i Værdipapircentralen.

m medfør af § 1, stk, 2, § 7, 1. pkt., § 16, stk. 2, § 19, stk. 2, § 20 og § 32, stk. 2, i lov nr. 179 af 14. maj 1980 om en værdipapircentral fastsættes:

Kapitel 1

mndledende bestemmelser.

§ 1. Værdipapircentralen skal registrere udstedelse af obligationer, der noteres på Københavns Fondsbørs, og obligationer, der efter indkaldelse i henhold til lovens § 37 begæres registreret, samt rettigheder over disse fondsaktiver.

Stk. 2. Værdipapircentralen kan på begæring af udstederen tillade registrering som angivet i stk. 1 også af obligationer, som endnu ikke er optaget til notering på Københavns Fondsbørs, men som udstederen agter at søge noteret, såfremt Værdipapircentralen skønner, at obligationerne vil opfylde kravene for optagelse til notering.

Stk. 3. Undtaget fra registrering er statspræmieobligationer, jfr. lovens § 30, obligationer udstedt på Færøerne og i Grønland, jfr. lovens § 40, samt udenlandske obligationer, jfr. lovens § 31, stk. 1.

§ 2. Et fondsaktiv forbliver registreret i Værdipapircentralen, selv om det ikke længere noteres på Fondsbørsen.

§ 3. Et kontoførende institut, som har indgået tilslutningsaftale med Værdipapircentralen, er i det omfang, som fastsættes i tilslutningsaftalen, eneberettiget og forpligtet til at foretage registreringer i Værdipapircentralen, for så vidt angår konti, for hvilke det pågældende institut er registreret som kontoførende institut, jfr. dog § 15.

Stk. 2. m tilslutningsaftalen kan det kontoførende institut begrænse såvel antallet af anmeldelsessteder under det kontoførende institut som arten af de fondsaktiver, for nvilke instituttet ønsker at være kontoførende. Der kan ikke i aftalen foretages begrænsninger med hensyn til arten af de rettigheder, som instituttet skal registrere.

Stk. 3. Et institut, der omfattes af lovens § 6, er uanset stk. 2 pligtigt at tilslutte sig som kontoførende institut for de af instituttet selv udstedte fondsaktiver, medmindre det har indgået aftale med et andet institut, der omfattes af lovens § 6, og som har tilslutningsaf tale med Værdipapircentralen, on, at dette træder i udstederens sted som kontoførende institut.

Stk. 4. Det skal i tilslutningsaftalen bestemmes, at det kontoførende institut skal være åbent for modtagelse af anmeldelser i en daglig ekspeditionstid på alle børsdage.

§ 4. Fondsaktiver indsættes ved udstedelsen af udstederen enten på en konto, der tilhører udstederen selv, eller på den konto, som den første ejer af fondsaktiverne udpeger.

§ 5. Medmindre andet følger af lov eller anden bestemmelse, vælger ejeren af et fondsaktiv, hvilket af de institutter, der har indgået tilslutningsaftale med Værdipapircentralen vedrørende det pågældende fondsaktiv, han ønsker som kontoførende. Et af § 3, stk. 3, omfattet institut kan ikke afvise ejerens anmodning.

Stk. 2. Ejeren kan til enhver tid forlange sine fondsaktiver overført til et andet institut, der har indgået tilslutningsaftale med Værdipapircentralen vedrørende det pågældende fondsaktiv. §§ 10-18 finder tilsvarende anvendelse på anmodninger om overførsel.

Stk. 3. Stk. 2, 1. pkt., gælder dog ikke fondsaktiver, for hvilke der på kontoen

1. er en registrering med frist, jfr. § 25, stk. 1, eiler en foreløbig registrering, jfr. § 16,
2. er registreret en ikke udløben frist for købesummens betaling, jfr. § 22, stk. 2, eller
3. er registreret en klage efter § 33.

Kapitel 2

Registerets indretning og førelse.

§ 6. Værdipapircentralens registre indrettes således, at ethvert fondsaktiv registreres på en konto. En konto skal i det mindste angive

1. det kontoførende institut,
2. aktividentifikation og den pålydende værdi af fondsaktiverne,
3. ejerens navn og adresse samt eventuelt CPR- eller CIR-nummer,
4. den eller de, til hvem Værdipapircentralen kan betale med frigørende virkning.

Stk. 2. Datoen for anmeldelse til registrering af de i stk. 1 nævnte oplysninger skal fremgå af Værdipapircentralens registre.

Stk. 3. Aktividentifikationen skal entydigt angive udstederen og de yderligere oplysninger, der er nødvendige for at identificere fondsaktivers art, f.eks. serieangivelse, afdelingsangivelse, forrentning og udløbsår.

§ 7. Ved registrering af aftaler om pant og ved registrering af udlæg og arrest registreres alene oplysning om anmeldelsens dato, panterettens art, de pantsatte aktiver og panthaverens navn og adresse samt den i § 6, stk. 1, nr. 4, nævnte oplysning. Oplysninger om den pantsikrede fordrings størrelse og prioritetsstilling kan ikke registreres.

Stk» 2. Ved registrering af andre begrænsede rettigheder end de i stk. 1 nævnte registreres alene rettighedens art, angivelse af de fondsaktiver, der omfattes af rettigheden, anmeldelsesdatoen og rettighedshaverens navn og adresse, samt den i § 6, stk. 1, nr. 4, nævnte oplysning. Det samme gælder ved registrering af rådighedsindskrænkninger og konkurs samt ved registrering af betingede rettigheder.

§ 8. Omfatter registrering efter § 7 alene en del af de fondsaktiver, der er registreret på en konto, udskilles disse fondsaktiver på en ny konto.

§ 9. Har en konto i mere end 1 år ikke indeholdt fondsaktiver, kan det kontoførende institut slette kontoen af registeret.

§ 10. Værdipapircentralen fører en daglig journal, til hvilken det kontoførende institut indrapporterer de anmeldelser, som er kommet frem til instituttet inden udløbet af instituttets åbningstid. Anmeldelser, der er modtaget efter udløbet af instituttets åbningstid, anses kommet frem den næste dag, jfr. dog gældsbrevslovens § 5. Fristen for anmeldelser udløber i alle tilfælde senest kl. 18,00 dansk lokaltid.

Stk. 2. Handeler, hvori en fondshandler, der har indgået tilslutningsaftale med Værdipapircentralen, er part, samt andre dispositioner for egen regning mellem de tilsluttede institutter omfattes ikke af tidsfristerne i stk. 1.

_____ -

§ 11. Det kontoførende institut skal inden udløbet af den i medfør af § 12 fastsatte frist til Værdipapircentralen indrapportere til daglig journal de udefra modtagne anmeldelser og de med virkning for samme dag indgåede handeler, der omfattes af § 10, stk. 2.

Stk. 2. Forinden indrapportering til daglig journal af en anmeldelse finder sted, skal det kontoførende institut kontrollere, at anmeldelsen opfylder kravene i §§ 22 og 23.

§ 12. Værdipapircentralen skal være åben for modtagelse af indrapporteringer fra de kontoførende institutter i et passende tidsrum efter det i § 10, stk. 1, nævnte tidspunkt. Værdipapircentralens bestyrelse fastsætter nærmere regler herom.

§ 13. Forinden registrering gennemføres på de enkelte konti i Værdipapircentralen, foretager det kontoførende institut prøvelse af de anmeldte rettigheder.

§ 14. Registrering på en konto i Værdipapircentralen gennemføres, når indrapportering til den daglige journal er afsluttet, og når prøveisen er endeligt afsluttet, jfr. dog § 24, stk. 2 og 3.

Stk. 2. Det institut, der har foretaget indrapporteringen, kan, indtil registreringen er gennemført, rette i det indrapporterede på grund af fejl. Datoen for og årsagen til rettelsen og dennes indhold skal kunne dokumenteres i 6 uger efter den dag, hvor rettelsen er foretaget.

§ 15. Ethvert institut, der er omfattet: af lovens § 6, og som har indgået tilslutningsaftale med Værdipapircentralen, kan indrapportere tilgang af fondsaktiver til konti, der føres i Værdipapircentralen, selv om instituttet ikke er noteret som kontoførende institut på kontoen.

Stk. 2. Et kontoførende institut skal efter ejerens anmodning give et andet institut, der er omfattet af lovens § 6, adgang til at indrapportere salg og til at indhente oplysninger vedrørende kontoen.

Stk. 3. Andre indrapporteringer end de i stk. 1 og 2 nævnte kan kun ske gennem det kontoførende institut.

Stk. 4. Tilladelse efter stk. 2 har virkning fra det tidspunkt, hvor det kontoførende institut har givet meddelelse herom til Værdipapircentralen. Tilladelsen skal efter ejerens anmodning tilbagekaldes af det kontoførende institut. Tilbagekaldelsen har virkning fra det tidspunkt, hvor det kontoførende institut giver meddelelse om tilbagekaldelsen til Værdipapircentralen.

§ 16. Såfremt det kontoførende institut: er i tvivl med hensyn cil faktiske eller retlige forhold af betydning for en registrering, jfr. lovens § 9, skal instituttet foretage en foreløbig registrering af det anmeldte. Det samme gælder, såfremt nogen inden anmeldelsesdagens udløb over ior det kontoførende institut gør gældende, at en af instituttet påtænkt registrering vil krænke hans rettighed.

Stk. 2. Det kontoførende institut underretter Værdipapircentralen om den foreløbige registrering.

Stk. 3. Værdipapircentralen kan til brug for afgørelse af registreringen efter stk. 1 fra det kontoførende institut indhente de fornødne oplysninger. Værdipapircentralen skal fremme afgørelsen mest muligt.

§ 17. Ønsker det kontoførende institut i henhold til lovens § 15 en fejl rettet i det vedrørende et fondsaktiv registrerede, skal instituttet, inden rettelsen foretages, underrette de ifølge registeret berettigede. Når rettelsen er foretaget, udsendes meddelelse herom i henhold til lovens § 10.

§18. Et kontoførende institut skal til enhver tid over for Værdipapircentralen kunne godtgøre

1. at fornøden kontrol af identitet er foretaget,
2. at det fornødne bevis for rettigheden er forelagt,
3. under hvilken dato anmeldelse til registrering er modtaget, jfr. § 10,
4. under hvilken dato rettelse efter lovens § 15 er foretaget.

Stk. 2. Dokumentation, der omfattes af stk. 1, skal opbevares i mindst 5 år.

Kapitel 3

Fremgangsmåden ved registrering.

A. Godtgørelse af identitet

§ 19. Ved oprettelse af en konto skal det kontoførende institut have sikret sig kontohaverens navn og adresse samt CPR- eller CmR-nummer, jfr. dog § 20. Dette sker ved, at der forelægges enten i original eller i kopi med en sådan bekræftelse, som det kontoførende institut finder tilstrækkelig, identitetskort udstedt af en bank eller sparekasse eller et fra en offentlig myndighed hidrørende dokument med fortrykt CPR-nummer eller CIR-nummer.

Stk. 2. Ved anmeldelse af en rettighed til registrering skal instituttet sikre sig rettighedshaverens navn og adresse. Dette kan ske som anført i stk. 1 eller ved anden efter det kontoførende instituts skøn betryggende legitimation.

Stk. 3. Såfremt ejeren eller rettighedshaveren er et selskab m.v., der er indført i et offentligt dansk register, skal der fremlægges bekræftet udskrift af dets registrerede tegningsregler. Det kontoførende institut kræver yderligere oplysninger i det omfang, det skønnes fornødent.

Stk. 4. Ejere af fondsaktiver eller indehavere af rettigheder herover, der ikke har bopæl eller hjemsted her i landet, og som ikke har et CPR-nummer eller et CmR-nummer, skal som legitimation forevise pas eller anden efter det kontoførende instituts skøn betryggende legitimation. Bopæl eller hjemsted i Grønland eller på Færøerne sidestilles med bopæl eller hjemsted i udlandet.

Stk. 5. Ved oprettelsen af en konto skal det kontoførende institut sikre sig underskrift af kontohaveren eller de for denne tegningsberettigede.

§ 20. Såfremt en konto oprettes gennem et andet institut, der omfattes af lovens § 6, kan sikring af identitet efter § 19 ske gennem dette. Det kontoførende institut kan dog kræve yderligere oplysninger.

B. Anmeldelsesproceduren

§ 21. Anmodning om registrering rettes til det kontoførende institut. Såfremt anmelderen i forbindelse med anmeldelsen begærer det, skal der gives ham skriftlig anerkendelse af, under hvilken dato anmeldelsen er modtaget i det kontoførende institut, jfr. § 10.

Stk. 2. Ved anmeldelse til registrering af rettigheder over fondsaktiver skal det kontoførende institut ved forevisning af de i § 19 nævnte legitimationspapirer eller på anden betryggende måde sikre sig, at den anmeldte rettighed hidrører fra rette vedkommende, og at de fornødne oplysninger som grundlag for registrering foreligger.

§ 22. En privat stiftet ret skal for at kunne registreres gå ud på at fastslå, stifte, forandre eller ophæve en ret over nærmere angivne fondsaktiver og hidrøre fra den efter registeret berettigede.

Stk. 2. Adkomst til et fondsaktiv kan gøres betinget af købesummens betaling inden en nærmere fastsat frist. Gør overdrageren sit ejendomsforbehold gældende, skal anmeldelse herom indgives til det kontoførende institut inden udløbet af den angivne frist, og der udsendes meddelelse efter lovens § 10.

§ 23. Anmeldelse til registrering af rettigheder over fondsaktiver skal i det mindste angive

1. rettighedshaverens navn og adresse samt CPR- eller CmR-nummer, hvor dette kræves,
2. de fondsaktiver, som anmeldelsen angår,
3. det kontoførende institut,
4. rettighedens art,
5. den eller de, til hvem Værdipapircentralen kan betale med frigørende virkning.

§ 24. Anmodning om registrering afvises af det institut, hvortil anmeldelsen er indgivet, såfremt

1. anmeldelsen vedrører et aktiv, som ikke er registreret eller ikke kan registreras i Værdipapircentralen,
2. det ikke er kontoførende institut, jfr. § 3,
3. det anmeldte efter sit indhold åbenbart ikke kan registreres,
4. anmodningerne ikke indeholder de oplysninger, der kræves efter § 23,
5. det anmeldte allerede er registreret.

Stk. 2. At der på en konto ikke er registreret de fondsaktiver, ier er angivet i anmeldelsen efter § 23, nr. 2, jfr. § 22, medfører dog ikke afvisning efter stk. 1, nr. 4, på anmeldelsesdagen, såfremt

1. anmeldelsen angår erhvervelse af ejendomsret til fondsaktiverne,
2. sælgeren er et institut, der omfattes af lovens § 6,
3. datoen på den børsdag efter ainmeldelsen, hvor registreringen agtes gennemført, fremgår af den daglige journal.

Stk. 3. Er de efter § 23, nr. 2, angivne fondsaktiver ikke registreret på kontoen på den i henhold til stk. 2, nr. 3, registrerede dato, afvises anmeldelsen fra daglig journal.

Stk. 4. mnstituttet underretter selv den, der har fremsat begæringen, om afvisningen og årsagen dertil. § 18, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

§ 25. Såfremt der ikke over for det kontoførende institut fremlægges de fornødne bevisligheder, jfr. § 19 eller § 21, stk. 2, eller såfremt de oplysninger, der kræves efter § 23, nr. 1 eller 5, er mangelfulde, kan det kontoførende institut give anmelderen en frist på indtil 14 dage til at fremskaffe fornøden bevislighed eller oplysning. Anmeldelsen registreres da i Værdipapircentralen med angivelse af registreringens foreløbige karakter og fristens længde. Det kontoførende institut kan efter anmelderens begæring forlænge fristen med indtil 14 dage.

Stk. 2. Berigtiges forholdet ikke inden fristens udløb, slettes registreringen.

§ 26. § 24, stk. 4, finder tilsvarende anvendelse, såfremt en anmeldelse afvises efter indrapportering til den daglige journal.

§ 27. Er der tidligere eller samtidig registreret rettigheder over det fondsaktiv, som den anmeldte rettighed vedrører, gennemføres registreringen med anmærkning herom.

C. Særlige regler om anmeldelse af offentligretlige dokumenter m.v.

§ 28. Ved registrering af udlæg, dom eller anden offentlig retshandling skal der fremlægges en erklæring fra den myndighed, der har foretaget handlingen, eller én af denne bekræftet udskrift af dens bøger.

§ 29. Registrering om umyndiggørelse og lavværgemål sker på grundlag af retsafgørelsen.

Stk. 2. Registrering af offentligt skifte og konkurs sker pa grundlag af en erklæring fra skifteretten.

§ 30. Ved privat skifte og ved en ægtefælles hensidden i uskiftet bo registreres ændringen i ejerforholdet på grundlag af skifteudskrift elier erklæring fra skifteretten.

D. Meddelelser efter lovens § 10.

§ 31. Ved enhver registrering af en ret, ved enhver ændring heraf samt ved ændring af kontoførende institut skal der gives meddelelse herom efter lovens § 10. Meddelelsen skal angive det kontoførende institut og oplysning om indholdet af den skete registrering, anmeldelsesdatoen samt om der forud eller samtidig er registreret andre rettigheder over fondsaktivet.

Stk. 2. Såfremt registreringen er sket med frist efter § 25, skal fristens længde og årsagen hertil angives.

Stk. 3. Såfremt en registrering er foreløbig, skal dette angives med henvisning til lovens § 9.

Stk. 4. Såfremt adkomsten til et fondsaktiv er betinget, skal dette angives.

Stk. 5. Er der i henhold til § 27 givet anmærkning om andre rettigheder, skal meddelelsen angive disses anmeldelsesdato og art samt rettighedshaverens navn og adresse.

Stk. 6. Ved registrering af begrænsede rettigheder gives tillige oplysning om, hvilke fondsaktiver registreringen omfatter.

§ 32. Meddelelse efter § 31 skal afsendes fra Værdipapircentralen snarest muligt og senest to børsdage efter, at registrering har fundet sted.

Kapitel 4

Registrering af klage til klageafdelingen.

§ 33. Såfremt der til klageafdelingen indgives en klage, kan klageafdelingen på begæring eller af egen drift lade klagen registrere på den eller de konti, som klagen vedrører.

Stk. 2. Registreringen skal angive klagerens navn og adresse, datoen for klagens modtagelse samt den registrering, der er genstand for klagen.

Kapitel 5

Tilsynsmyndigheders adgang til oplysninger.

§ 34. Værdipapircentralen sender efter lovens § 18 direkte til forsikringstilsynet udskrifter af konti, hvorover der af de kontohavende forsikringsselskaber, pensionskasser og begravelseskasser er anmeldt, at forsikringstilsynet skal have periodiske udskrifter.

§ 35. Forsikringstilsynet har adgang til i Værdipapircentralen at indhente oplysninger om beholdninger på de i § 34 nævnte konti samt over konti, der er båndlagt efter § 136 i lov nr. 630 af 23. december 1980 om forsikringsvirksomhed, § 14 i lov om pensionskasser, jfr. lovbekendtgørelse nr. 163 af 26. maj 1959, § 6 i lov nr. 355 af 1. juli 1940 om tilsyn med begravelseskasser eller § 50 i lov nr. 79 af 8. marts 1979 om arbejdsskadeforsikring. De nærmere regler fastlægges ved aftale mellem forsikringstilsynet og Værdipapircentralen.

Kapitel 6

Udslettelse af fondsaktiver.

§ 36. Udslettelse af fondsaktiver i forbindelse med udtrækning og forfald foretages af Værdipapircentralen.

Stk. 2. Udtrækning foretages i andele svarende til den for den pågældende aktividentifikation gældende andelsstørrelse.

Stk. 3. Ved udtrækning opdeles det for hver aktividentifikation cirkulerende beløb i lige store andele, jfr. stk. 2. Værdipapircentralen identificerer de udtrukne andele på grundlag af en fra udstederen for hver enkelt aktividentifikation til hver enkelt udtrækningstermin modtagen trækningsspecifikation.

Stk. 4. Det skal ved tilslutningsaftalen fastlægges, om det kontoførende institut eller Værdipapircentralen underretter om udtrukne fondsaktiver. Udskrives meddelelsen om udtrækning af det kontoførende institut, skal udskrivning ske på grundlag af de fra Værdipapircentralen i den anledning modtagne datainformationer.

Stk. 5. Når det udtrukne eller forfaldne beløb er anvist, og når det eller de udtrukne eller forfaldne fondsaktiver er udslettet, gives meddelelse efter lovens § 10.

§ 37. Udstederen kan foretage udslettelse af fondsaktiver, som udstederen er kontoførende for, og som enten tilhører udstederen selv, eller som skal overføres til udstederen med henblik på nedbringelse af gæld.

§ 38« Reglerne i § 18 finder tilsvarende anvendelse på Værdipapircentralen ved anvendelsen af lovens § 16 og på det kontoførende institut ved anvendelsen af § 37.

Kapitel 7

Kontoudskrifter.

§ 39. En kontoudskrift skal udvise, hvad der på udskrivningstidspunktet er registreret på kontoen om:

1. fondsaktivernes art og pålydende værdi,
2. rådighedsindskrænkninger og begrænsede rettigheder,
3. det kontoførende instituts navn og adresse,
4. tilladelser efter § 15, stk. 2,
5. betaling af renter og kapital.

Stk. 2. Udskrivningstidspunktet skal angives på kontoudskriften.

§ 40. Kontohaveren skal mindst én gang årligt have udskrift af kontoen. Medmindre andet er aftalt med kontohaveren, skal kontoudskrift gives denne i januar måned og vise det på kontoen pr. 31. december det foregående år registrerede.

Stk. 2. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse på registrerede indehavere af begrænsede rettigheder over fondsaktiver.

Stk. 3. Det skal i tilslutningsaftalen fastlægges, om udskrivningen af kontoudskrifter, der omfattes af stk. 1 og 2, iværksættes af det kontoførende institut eller af Værdipapircentralen.

§ 41. Når det kontoførende institut udskriver en kontoudskrift, skal det lægge den fra Værdipapircentralen i denne anledning modtagne datainformation til grund. Det kontoførende institut kan dog tilføje yderligere oplysninger til brug for modtageren.

Kapitel 8

Storkunder.

§ 42. Såfremt de indgår en tilslutningsaftale med Værdipapircentralen, har Arbejdsmarkedets Tillægspension, Den sociale Pensionsfond, Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning, Postgirokontoret og Statsanstalten for Livsforsikring adgang til direkte i Værdipapircentralen at indhente oplysninger om egne beholdninger, samt adgang til gennem Værdipapircentralen at overføre meddelelser om salg af fondsaktiver, der tilhører dem, til det kontoførende institut.

Stk. 2. En tilsvarende adgang kan ved tilslutningsaftale tillægges forsikringsselskaber og pensionskasser, som er undergivet forsikringstilsynets tilsyn i henhold til lov nr. 630 af 23. december 1980 om forsikringsvirksomhed eller lov om tilsyn med pensionskasser, jfr. lovbekendtgørelse nr. 163 af 26. maj 1959, og som i de 3 senest afsluttede regnskabsår før tilslutningsaftalens indgåelse mindst har besiddet danske værdipapirer til en bogført værdi, der mindst udgør det i henhold til stk. 3 fastsatte beløb.

Stk. 3. Det i stk. 2 nævnte beløb fastsættes til 570 mill.kr. pr. 31. december 1981. Beløbet ændres årligt inden udgangen af juni måned af Værdipapircentralens bestyrelse i overensstemmelse med den for de tilsluttede forsikringsselskaber og pensionskasser skete udvikling i besiddelsen af danske værdipapirer.

---

§ 43. Værdipapircentralens bestyrelse: kan tillægge nyoprettede forsikringsselskaber og pensionskasser spørge- og meddelelsesadgang i overensstemmelse med §§ 42 og 44, såfremt de ved tilslutningsaftalens indgåelse besidder danske værdipapirer til en bogført værdi af det i henhold til § 42, stk. 3, fastsatte mindstebeløb, og såfremt det må forventes, at beløbskravet også fremover vil være opfyldt.

§ 44. Værdipapircentralens bestyrelse kan bestemme, at forsikringsselskaber og pensionskasser, der efter lov om forsikringsvirksomhed § 3 udgør en koncern, og pensionskassers administrationsfællesskaber kan opnå spørge- og meddelelsesadgang efter § 42 for hele koncernen eller administrationsfællesskabet, såfremt mindst ét af de i koncernen eller administrationsfællesskabet deltagende selskaber opfylder betingelserne i § 42, stk. 2 og 3, eller § 43, og såfremt administrationen af koncernens eller administrationsfællesskabets værdipapirbeholdning sker samlet.

§ 45. Såfremt forsikringsselskaber eller pensionskasser, der er tillagt spørge- og meddelelsesadgang efter §§ 42-44, gennem 5 på hinanden følgende regnskabsår har haft en værdipapirbeholdning, hvis bogførte værdi hvert år har været: mindre end det beløb, der har været fastsat i henhold til § 42, stk. 3, skal Værdipapircentralen ophæve tilslutningsaftalen.

Kapitel 9

Godkendelse af de personer, der udfører de med registrering m.v. forbundne opgaver.

§ 46. De med registrering m.v. forbundne opgaver kan kun udføres af godkendte personer, der har gennemgået den i § 48 omhandlede uddannelse. Personer, der som ansatte i et kontoførende institut udfører registreringsopgaver, godkendes af dette. Personer, der som ansatte i Værdipapircentralen udfører registreringsopgaver, godkendes af centralen.

Stk. 2. Godkendelsen skal meddeles forud for registreringsarbejdets udførelse og skal angive, hvilke registreringsopgaver den pågældende må udføre.

Stk. 3. Godkendelsen kan til enhver tid tilbagekaldes.

§ 47. Værdipapircentralen og det kontoførende institut skal efter anmodning fra fondsbørstilsynet eller registertilsynet give oplysning om, hvem de har godkendt efter § 46. Oplysningerne skal omfatte de i § 46, stk. 2, nævnte forhold.

Stk. 2. Fondsbørstilsynet eller registertilsynet kan i medfør af lovens § 27 eller § 29, stk. 4, forlange en godkendelse efter § 46 tilbagekaldt eller begrænset.

_____ –

§ 48. Den i § 46, stk. 1, nævnte uddannelse tilrettelægges således, at den er egnet til at bibringe de pågældende personer et tilfredsstillende kendskab til de retlige forhold, der har betydning for Værdipapircentralens registreringssystem, og til anvendelse og betjening af systemet. Uddannelsen skal tilrettelægges således, at den enkelte får de fornødne kundskaber for hans funktionsområde og funktionsniveau.

Stk. 2. Undervisningen i ét eller flere af de fag, der kræves efter stk. 1, kan ske inden for eller i forbindelse med de øvrige fag, der indgår i den uddannelse, som de pågældende får i forbindelse med deres uddannelse i øvrigt til brug for deres arbejde i Værdipapircentralen eller i det kontoførende institut.

Stk. 3. m tilslutningsaftalen skal det fastlægges, hvorledes den i stk. 1 nævnte uddannelse af det kontoførende instituts medarbejdere skal ske. Tilslutningsaftalerne fastlægger hovedlinierne i uddannelsens indhold. m det omfang, et kontoførende institut ikke ønsker selv at forestå uddannelsen, skal Værdipapircentralen forestå uddannelsen af det kontoførende instituts medarbejdere.

Stk. 4. Værdipapircentralen gennemgår med mellemrum kravene til uddannelsen, således som de er fastlagt i tilslutningsaftalerne og i den uddannelse, Værdipapircentralen selv i medfør af stk. 3, 3.pkt., meddeler. Den kan udsende retningslinier herom til de tilsluttede kontoførende institutter og kan forlange, at tilslutningsaftalerne ændres.

Stk. 5. Det påhviler det kontoførende institut eller Værdipapircentralen at sikre sig, at de personer, de godkender, har fulgt uddannelsen med et sådant udbytte, at det er forsvarligt at lade de pågældende udføre de opgaver vedrørende registrering m.v., der pålægges dem.

Kapitel 10

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser.

§ 49. Bekendtgørelsen træder i kraft ved bekendtgørelse i Lovtidende.

§ 50. mndustriministeren fastsætter efter indstilling fra Værdipapircentralen ved særskilt bekendtgørelse, fra hvilket tidspunkt udstedelse af obligationer skal ske gennem Værdipapircentralen.

§ 51. Om indkaldelse af allerede udstedte obligationer gælder reglerne i bekendtgørelse om indkaldelse af obligationer til registrering i Værdipapircentralen.

§ 52. Værdipapircentralens bestyrelse kan indtil den 1. januar 1985 fravige kravet i § 43, stk. 2, jfr. stk. 3, om besiddelse af danske værdipapirer i mindst 3 år, såfremt selskabet eller pensionskassen i det senest afsluttede regnskabsår har besiddet danske værdipapirer til en bogført værdi af det i henhold til § 43, stk. 3, fastsatte mindstebeløb, og såfremt det må forventes, at beløbskravet også fremover vil være opfyldt.

Udkast
til
bekendtgørelse om indkaldelse af
cirkulerende obligationer til
registrering i Værdipapircentralen.

m medfør af § 37, stk. 2 og 3, i lov nr. 179 af 14. maj 1980 om en værdipapircentral fastsættes:

§ 1. Værdipapircentralen indkalder ved bekendtgørelse i Statstidende cirkulerende, børsnoterede obligationer til registrering i centralen. mndkaldelsen kan tidligst bekendtgøres 6 måneder før og skal bekendtgøres senest 2 måneder før tidspunktet, hvor obligationerne kan registreres i centralen (konverteringstidspunktet).

Stk. 2 Værdipapircentralen drager omsorg for, at der gennem dagblade og lignende sker en passende annoncering om den i stk. 1 nævnte indkaldelse.

§ 2. Den i § 1, stk. 1, 1. pkt., nævnte bekendtgørelse skal angive:

1. Hvilke obligationer der indkaldes med angivelse af udsteder samt de yderligere oplysninger, der er nødvendige for at identificere obligationerne, f.eks. serie- eller afdelingsangivelse, forrentning og udløbsår,
2. konverteringstidspunktet, jfr. § 1, stk.l, 2. pkt.,

_____ -

3. hvilken andelsstørrelse fondsaktivet efter konverteringstidspunktet vil blive registreret i,
4. de i lovens § 37, stk. 4, angivne virkninger af manglende registrering samt det tidspunkt, fra hvilket disse virkninger indtræder, og
5. hvor indlevering til registrering kan finde' sted.

§ 3. mndlevering til registrering i Værdipapircentralen kan kun ske til et kontoførende institut, der har indgået tilslutningsaftale med Værdipapircentralen vedrørende det pågældende fondsaktiv.

Stk. 2. Et kontoførende institut, der har indgået tilslutningsaftale, skal forud for konverteringstidspunktet meddele de kunder, der i instituttet har indlagt obligationer, der administreres under dets depot- eller indskrivningssystem, at disse obligationer ved dets foranstaltning vil blive registreret i Værdipapircentralen. Det samme gælder obligationer, der efter konverteringstidspunktet indleveres til dets depot- eller indskrivningssystem.

§ 4. Obligationer konverteres til fondsaktiver i den andelsstørrelse, der er fastsat for den pågældende aktividentifikation af Værdipapircentralen i samråd med udstederen.

Stk. 2. Andelsstørrelsen kan ikke sættes tiJ. et større beløb end den for den pågældende obligationstype på konverteringstidspunktet cirkulerende mindste stykstørrelse.

Stk. 3. Ved konvertering af en obligation til et fondsaktiv bortfalder dens litra- og løbenummerbetegnelse, gruppenummer eller lignende individualiserende identifikation.

§ 5. Senest 3 måneder efter konvertering af obligationer, som beror i de kontoførende institutters depot- og indskrivningssystemer, udsendes en udskrift af kontoen i Værdipapircentralen til ejeren og eventuelle andre rettighedshavere. Udskriften skal være i overensstemmelse med § 39, stk. 1, i bekendtgørelse om registrering m.v. af obligationer i Værdipapircentralen. Det fastsættes i tilslutningsaftalen, om udsendelsen af konverteringsmeddelelsen foretages af det kontoførende institut eller af Værdipapircentralen.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 er ikke til hinder for, at ejeren eller en rettighedshaver efter begæring til det kontoførende institut kan få en udskrift af kontoen.

Stk. 3. Ved registrering i Værdipapircentralen af obligationer gennem et kontoførende institut gives meddelelse om registreringen efter § 31, stk. 1, i bekendtgørelse om registrering m.v. af obligationer i Værdipapircentralen.

§ 6. Bekendtgørelsen træder i liraft ved bekendtgørelse i Lovtidende.

Udkast
til
bekendtgørelse vedrørende
Værdipapircentralens klageafdeling.

m medfør af § 23, stk. 6, i lov nr. 174 af 14. maj 1980 om en værdipapircentral fastsættes:

§ 1. Klage over en afgørelse om registrering, ændring eller udslettelse af rettigheder vedrørende fondsaktiver registreret i Værdipapircentralen, som er truffet af Værdipapircentralen eller et kontoførende institut, indgives til Værdipapircentralens klageafdeling (Helgeshøj Allé 61, 2630 Tåstrup) inden fire uger efter, at meddelelse efter lovens § 10 er afsendt.

Stk. 2. Krav om erstatning kan ikke indgives til klageafdelingen.

§ 2. Klage efter § 1, stk. 1 kan indgives af:

1. Enhver, der har en rimelig interesse heri,
2. det kontoførende institut, såfremt det vil anfægte en afgørelse truffet af Værdipapircentralen, eller
3. Værdipapircentralen, såfremt den vil anfægte en afgørelse truffet af et kontoførende insitutut.

Stk. 2. Klage sker ved indlevering til klageafdelingen af et klageskrift, som skal være underskrevet af klageren. Såfremt klageren benytter en fuldmægtig, der ikke er advokat, skal klagen ledsages af en fuldmagt. Er klagen indgivet telegrafisk eller ved anden fjernskrift, skal den uden unødigt ophold følges af en skriftlig bekræftelse.

Stk. 3. Genpart af klagen skal af klageafdelingen fremsendes til det kontoførende institut, Værdipapircentralen, ejeren af kontoen og indehaveren af den rettighed, klagen angår. Øvrige registrerede rettighedshavere underrettes af klageafdelingen i det omfang, denne skønner, at rettighedshaveren har rimelig interesse i klagen.

Stk. 4. Klageafgiften er 100 kr., der skal indbetales til klageafdelingen samtidig med klagens indgivelse. Afgiften tilbagebetales, såfremt

1. klagen afvises i henhold til § 4, stk. 1, nr. 1 eller 3,
2. klageren får medhold, eller
3. den indklagede omgør sin afgørelse efter lovens § 15 som følge af klagen.

§ 3. Klagen skal oplyse:

1. den afgørelse, der påklages,
2. klagerens påstand og anbringender.

Stk. 2. Klageren skal endvidere vedlægge eventuelle dokumenter eller bilag af betydning for sagen.

§ 4. Klagen skal afvises, såfremt

1. klage ikke er rettidigt indgivet
2. klageren mangler klageret efter § 2, stk. 1,
3. klageafdelingen ikke er berettiget til at behandle sagen, eller
4. klageafgift ikke er indbetalt.

Stk. 2. Klageafdelingen kan afvise at behandle klager, der skønnes åbenbart grundløse.

Stk. 3. Er bestemmelserne i § 2, stk. 2 og 4, eller § 3, ikke iagttaget, skal klageren så vidt muligt opfordres til at afhjælpe manglen inden for en af klageafdelingen fastsat kort frist.. Undlader klageren at afhjælpe manglen, skal klagen afvises.

§ 5. Den, hvis afgørelse er påklaget, indsender, for så vidt afgørelsen ikke omgøres efter lovens § 15, inden 10 dage efter afsendelsen af genparten, jfr. § 2, stk. 3, til klageafdelingen

1. genpart af den påklagede afgørelse,
2. bilag af betydning for sagen, og
3. en erklæring om klagen.

Stk. 2. Den, hvis afgørelse er påklaget, skal tilsende sagens parter en kopi af den i stk. 1, nr. 3, nævnte erklæring.

§ 6. Sagens parter har adgang til at indsende skriftlige udtalelser til klageafdelingen. Udtalelser, der fremkommer til klageafdelingen senere end 10 dage efter afsendelse af den i § 5, stk. 2, nævnte meddelelse, tages kun i betragtning, såfremt der endnu ikke er truffet afgørelse i sagen.

Stk. 2. Klageafdelingen kan fra parterne indhente oplysninger eller erklæringer.

§ 7. Klageafdelingen træffer sin afgørelse i sagen på det indkomne skriftlige grundlag.

Stk. 2. Hvor særlige grunde taler derfor, kan klageafdelingen bestemme, at der skal foretages mundtlig forhandling. Parterne opfordres i så fald til at give møde. Udebliver klageren, afgøres sagen på det foreliggende grundlag.

§ 8. Klageafdelingen drager omsorg for, at sagens afgørelse fremmes mest muligt.

§ 9. Bekræftet afskrift af klageafdelingens afgørelse tilsendes sagens parter. Til andre parter end Værdipapircentralen og det kontoførende institut skal afskriften sendes i anbefalet brev. Værdipapircentralen drager omsorg for, at der, hvis der ikke inden kærefristens udløb er kæret i henhold til lovens § 25, foretages de foranstaltninger vedrørende registrering, ændring eller udslettelse af rettigheder, som klageafdelingens afgørelse giver anledning til.

§ 10. Klageafdelingen kan af egen drift eller efter begæring berigtige fejl, som måtte forekomme i afgørelsen, når fejlene angår ord, navne eller tal, der alene er af formel karakter.

§ 11. Den person, der af industriministeren er udnævnt til at varetage klageafdelingen, må ikke deltage i behandlingen af nogen sag, såfremt der der foreligger omstændigheder, der er egnet til at svække hans upartiskhed i sagen.

Stk. 2. Mener han, at de i stk. 1 omhandlede omstændigheder foreligger, indkalder han stedfortræderen.

§ 12. Klager og indlæg skal affattes på dansk.

Stk. 2. Klageafdelingen kan under mundtlig forhandling tillade, at der afgives forklaring af klageren eller andre på et andet sprog end dansk. Klageafdelingen træffer samtidig beslutning om, hvorvidt det skal pålægges den, der ønsker forklaring afgivet, at: medbringe en tolk.

§ 13. Klageafdelingen træffer i samarbejde med Værdipapircentralen bestemmelse om, i hvilket omfang og hvorledes klageafdelingens afgørelse skal offentliggøres.

§ 14. Bekendtgørelsen træder i kraft ved bekendtgørelse i Lovtidende.

27. april 1981

Notat om indkaldelse af
obligationer efter § 37

Efter værdipapircentrallovens (lov nr. 179 af 14. maj 1980) § 37, stk. 2 og 3, skal industriministeren fastsætte, fra hvilket tidspunkt udstedelse af fondsaktiver skal ske gennem Værdipapircentralen, og de nærmere regler for indkaldelse af cirkulerende, børsnoterede værdipapirer til registrering i centralen.

m begyndelsen af 1979 vurderede et "konverteringsudvalg" bestående af medarbejdere fra Fondscentralens Sekretariat og praktikere fra Fondscentralens daværende projektgruppe den i betænkning nr. 793 foreslåede overgangsordning.

m betænkningen foreslås en indkøringsperiode, hvori der udstedes nye papirløse obligationer. Samtidig skulle indkaldelsen af cirkulerende obligationer påbegyndes. På dette tidspunkt var mere end 90% af den cirkulerende obligationsmasse indskrevet eller deponeret hos de institutter, der er kvalificeret som "kontoførende institutter", jfr. lovens § 6. mndskrivningsprocenten er fortsat øget og andrager nu ca. 95%.

Konverteringsudvalgets konklusioner og anbefalinger vedrører alene de tekniske muligheder under hensyntagen til de af sektorerne påpegede problemer i forbindelse med overgangen.

Udvalget fandt, at den i betænkningen nævnte indkøringsperiode ikke vil give den ønskede sikkerhed for afprøvning af det nye system. Overgangsperioden bør være kort, navnlig af hensyn til en kontinuerlig, smidig omsætning af obligationerne. Overgangsperioden ville formentlig blive længere end ønskværdigt, hvis overgangen forudsætter, at de gamle fysiske obligationer skal kontrolleres, overdrages til udstederen og makuleres i takt med konverteringen.

Udvalget anbefalede, at konverteringsproceduren for de på konverteringstidspunktet hos de kontoførende institutter deponerede/indskrevne obligationer tilrettelægges således, at der skabes uafhængighed mellem registreringen i Værdipapircentralen og de fysiske obligationers makulering, samt at konverteringsperioden gøres så kort som mulig. De ikke deponerede/indskrevne obligationer makuleres samtidig med registreringen i Værdipapircentralen, efterhånden som de kommer frem til det kontoførende institut/udstederen.

Endvidere fandt udvalget det anbefalelsesværdigt, at registreringerne omlægges til Værdipapircentralen i størst mulige enheder; ikke mindre end ét udstedende instituts samtlige serier ad gangen. m betragtning af den høje indskrivningsprocent skønnes det muligt at basere registreringen på en edb-konvertering af oplysningerne fra de "kontoførende institutters" eksisterende systemer til registrering i Værdipapircentralen.

Der fastlægges én andelsstørrelse for hver enkelt papirtype (fondskode), og investorernes ejerforhold udtrykkes i et antal andele svarende til den samlede, nominelle beholdning. Det vil sige, at investors mulighed for entydigt at kunne identificere fondsaktivet gennem litra og løbenummer bortfalder samtidig med overgangen til registrering i Værdipapircentralen.

Nyudstedelse af "papirløse" obligationer gennem Værdipapircentralen kan påbegyndes straks efter, at Værdipapircentralens systemer er sat i drift, uafhængigt af institutternes enkeltvise eller samlede overgang til registreringssystemet. Ud fra en række praktiske hensyn på såvel udsteder- som omsætningssiden er det dog hensigten, at de enkelte institutter først påbegynder udstedelsen af nye papirløse obligationer i takt med konverteringen af instituttets fysiske obligationer til registrering i Værdipapircentralen.

Forud gennemføres en prøveordning, hvis positive udfald bestemmer konverteringens endelige tidspunkt. Prøveordningen, der vil omfatte et mindre realkreditinstitut, skal afprøve samtlige centralens funktioner.

Udvalget behandlede ikke de juridiske forhold i forbindelse med registreringen, kontrol, overdragelse samt makulering af de fysiske obligationer ved de kontoførende og udstedende institutters foranstaltning.

mndkaldelsens retsvirkninger, herunder eventuelle frister for indlevering, har kun været sporadisk berørt. Udvalget var af den opfattelse, at en ejer af en fysisk obligation skulle have pligt til at indlevere obligationen til registrering forud for en eventuel overdragelse. Tilsvarende skulle renter kun kunne hæves, efter at registrering havde fundet sted.

Som følge heraf er det i lovens § 37, stk. 4, blevet fastsat, at rente og andet udbytte efter det i indkaldelsen angivne tidspunkt kun kan hæves mod samtidig registrering.

_____ _

EKSEMPEL PÅ MEDDELELSE EFTER LOVENS § 10

Ændringsmeddelelse

Registreret kontotekst

Kontostatus

Modtager, kontohaver
eller rettighedshaver

Tilhørende:
Stilling, navn og adresse
c/o adresse
Postnummer og bynavn

Registreret rettighedstekst

Følgende etablering af rettighedshaver er foretaget pr. (dato)
på konto: (nummer)

Anmeldelsesdato

Rettighedshaver:
Navn
Adresse
Postnummer og bynavn

Anmeldelsesdato	Papirnavn		Forbehold
Udtrukket beholdning	mndlagt	Udtaget	Nominel beholdning

Forud for eller samtidig med ovennævnte registrering er der registreret følgende rettigheder/rådighedsindskrænkninger, der kan være til hinder for den nu registrerede rettighed:

Rettighedshavers navn
Adresse
Postnummer og bynavn

Anmeldelsesdato

Rettighedens art

Der er registreret følgende beholdninger på kontoen: Nominel beholdning

Ved eventuel uoverensstemmelse bedes forespørgsler i anledning af nærværende meddelelse rettet **til:**

Kontoførende institut, afdeling
Adresse
Postnummer og bynavn
Tlf.nummer

EKSEMPEL PÅ MEDDELELSE EFTER LOVENS § 10 SOM FØLGE AF NEDSKRmVNmNG AF BEHOLDNmNGEN EFTER UDBETALmNG AF PROVENUET FOR UDTRUKNE FONDSAKTmVER.

Ændringsmeddelelse

Dato

Tilhørende:

Rettighedshaver
Adresse

Kontohaver
Adresse

Kontotekst

Kontostatus

Rettighedstekst

Følgende registreringer er pr. (dato)
foretaget på konto: (nummer)

Papirnavn	Gm. nominel beholdning Udtrukket beholdning	Ny nominel beholdning

Det udtrukne beløb, kursværdi kr. (beløb)
vil blive indsat på konto (nummer) til disposition pr. (dato)

Eventuelle andre meddelelser pr. samme dato indeholder ikke udtrukket beholdning.

Forespørgsler i anledning af nærværende meddelelse bedes rettet til:
Kontoførende institut, afdeling
Adresse
Postnummer og bynavn
Tlf.nummer

Udskrivningsdato

Tidspunkt

Hovedindholdet af tilslutningsaftalerne

KAPmTEL 1 KOMMUNmKATmON

Kommunikation

§ 1: Tilslutningsform

§ 2: Teknisk specifikation

§ 2a: Betaling

§ 3: Afbrydelse

§§ 4, 5 og 5a: Ændring i tilslutningsform

§ 6: Gensidige pligter

§ 7: Åbningstid - kommunikationstid

§ 8: Kontrol (validitet)

§ 10: Linieovervågning

§ 11: Back-up/sikkerhed

§ 12: Omkostninger ved back-up m.v.

§ 13: Procedure ved modtagelse af fejladresseret uddatamateriale

KAPmTEL 2 DAGLmGE OG PERmODmSKE FUNKTmONER

§ 14: Deltagerfunktion

§ 15: Tilslutningsforudsætning

§ 16: mndskrænkninger i deltagarfunktion

§ 17: Storkunder

§ 19: Kontobetingelser

§ 21: Funktionsdeling

§ 22: Prøvelse

§ 24: Kontantafvikling

§ 25: Manglende dækning

KAPmTEL 3 UDTRÆKNmNG OG BETALmNGSFORMmDLmNG

§ 29: Fastlæggelse af udtrækning- og renteterminsdatoer
§§ 30 og 30a: Trækningsspecifikationer
§ 31: Kuponskiftedag - renteformidlingsdag - debitering
§ 32: Udtrækningsformidlingsdag - debiteringsdag
§ 33: Afstemning
§ 34: Betalingsformidling
§ 35: udbetaling til flere berettigede
§ 36: Servicefunktioner

KAPmTEL 4 KONVERTERmNG

§ 37 og 38: Konverteringer ra.v.
§ 39: Konverteringsfremgangsmåden

KAPmTEL 5 UDDANNELSE OG BRUGERVEJLEDNmNG

§ 40: Uddannelse
§ 41: Uddannelsens gennemførelse
§ 42: Brugervejledning

KAPmTEL 6 ØVRmGE FORHOLD

§ 42a: Afgivelse og vedligeholdelse af oplysninger
§ 42b: Ændringer i registreringssystemerne
§ 42c: Klage til kontoførende institut
§ 43: Sikkerhedsforskrifter
§ 44: Regres
§ 45: Mangler m.v.
§ 46: Ophør
§ 47: Voldgift
§ 49: Forbehold for ændret lovgivning

BmLAG TÖ

Oversigt over forhold, der overlades til regulering i tilslutningsaftalerne

§ 3 Antallet af anmeldelsessteder under de kontoførende institutter samt åbningstider for disse.

§ 35 Forsikringstilsynets adgang til at indhente oplysninger i Værdipapircentralen fastlægges ved aftale mellem Værdipapircentralen og tilsynet.

§ 36, stk. 4 Fastlæggelse af, hvem der underretter om udtrukne fondsaktiver.

§ 40, stk. 3 Fastlæggelse af, hvem der udsender årlig udskrift af en konto.

§ 48, stk. 3-4 Fastlæggelse af tilretteisen af uddannelse af personale i de kontoførende institutter. Værdipapircentralen kan forlange aftalerne ændret, hvis dette nødvendiggøres af ændringer i uddannelseskravene.

Paragraffer i registreringsbekendtgørelsen, hvori der henvises til tilslutningsaftalerne

§ 3 Kontoførende institut, der har indgået aftale.

§ 3, stk. 2 Begrænsning af antal anmeldelsessteder.

§ 3, stk. 3 Aftale med andet kontoførende institut, der har indgået tilslutningsaftale.

§ 3, stk. 4 Kontoførende instituts åbningstid.

§ 5	Valgfrihed for ejer af fondsaktiver mellem kontoførende institutter, der har indgået aftale.
§ 5, stk. 2	Overførsel til andet kontoførende institut, der har indgået aftale.
§ 10, stk. 2	Handeler, hvori fondshandler der har indgået aftale, er part, omfattes ikke af tidsfristen.
§ 15	mnstitutter, der har indgået aftale kan indrapportere tilgang til konti.
§ 36, stk. 4	Fastlæggelse af underretning om udtrækning.
§ 40, stk. 3	Fastlæggelse af udskrivning af kontoudskrifter.
§ 42	Storkunder, der har indgået aftale.
§ 42, stk. 2	Storkunder - forsikringsselskaber og pensionskasser - der har indgået aftale.
§ 43	Storkunder - nyoprettede forsikringsselskaber og pensionskasser kan indgå aftale.
§ 45	Ophævelse af storkundestatus.
§ 48, stk. 3	Fastlæggelse af uddannelse.
§ 48, stk. 4	Uddannelseskrav i tilslutningsaftalen.

7. december 1981
ÅJ/gl

REALKREDmTUDVALGET VEDRØRENDE VÆRDIPAPIRCENTRALEN
Underudvalget vedrørende trækningsproblemer

Værdipapircentralen (V.P.).

m forbindelse med etableringen af V.P. vil der skulle ske ændringer i trækningsproceduren, dels vedrørende nye emmissioner, dels i forbindelse med indkaldelse af fysiske cirkulerende obligationer.

Selve trækningen og trækningsspecifikationerne er indtil videre V.P. uvedkommende, og trækningen foretages således uændret af de udstedende institutter hver især og på deres ansvar.

Fordelingen af de udtrukne andele på registrerede konti i V.P. foretages af V.P.

Udtrækningen i dag.

Det udstedende institut meddeler Datacentralen pr. litra, hvor mange numre, der skal trækkes af hvor mange mulige.

Datacentralen fremstiller på grundlag af de af notarius publicus udtrukne 48 cifre (der sikrer tilfældigheden) et løbenummerbånd, som angiver den udtrukne obligations placering på instituttets registernummerbånd vedrørende cirkulerende obligationer.

Det udstedende instituts registernummerbånd markeres med udtrækning på de i ovennævnte rækkefølge valgte numre.

_____ –

Udtrækning på serier udstedt gennem V.P.

Det udstedende institut meddeler Datacentralen pr. fondskode, hvor mange andele der skal udtrækkes af hvor mange mulige.

Datacentralen foretager udtrækning på andelenes rækkefølge, og der produceres et udtrækningsbånd med de udtrukne andeles placering i rækkefølgen.

Dette bånd leveres til V.P., der på en genereret nummerrække udfinder de andele, der er udtrukket og deres fordeling på konti i V.P.

Udtrækning på indkaldte serier, så længe der findes frit cirkulerende obligationer i serien.

m forbindelse med indkaldelsen, der skal være afstemt med trækningsdatoer, overføres alle beløb indskrevet eller deponeret hos kontoførende institutter. Det må anslås, at 90-95% af cirkulerende obligationer i en indkaldt serie straks bliver obligationsløse, ca. 5% vil i nogen tid (for størstepartens vedkommende indtil kuponindløsning betinger tvungen registrering) skulle trækkes på numre.

Datacentralen skal således præstere et bånd til V.P. for så vidt angår andele (de 90-95%) og et bånd til fremstilling af traditionel trækningsliste med udtrukne litra og numre.

m indkaldte serier svarer andelene til mindste eksisterende litrastørrelse.

Den retfærdige fordeling af udtrækningschance på de to kategorier tilgodeses ved at lade de registrerede beløb indgå i trækningen som antal andele i et særligt litra.

Et eksempel.

I dag beregnes trækningen således:

I X'te serie med cirkulerende beløb 20.784.800 skal trækkes et beløb på kr. 304.200.

Fordelingen på litra sker ved at multiplicere antallet i de enkelte litra med $\frac{304.200}{20.784.800}$ = 0,0146356 således:

							udtrækningsresultat
A	158	stk.	à	100		2,3	2 A
B	274	-	à	1.000		4,0	4 B
C	121	-	à	5.000	x 0,0146356 =	1,7 =	2 C
D	61	-	à	10.000		0,8	1 D
E	964	-	à	20.000		14,1	14 E
				20.784.800			I alt 304.200

--0--

Ved overførslen antages 90% af hver litra at skulle konverteres til andele, i dette tilfælde à 100 kr.

Tilbage til en trækning på gammeldags facon bliver:

A	16	à	100
B	28	à	1.000
C	12	à	5.000
D	6	à	10.000
E	97	à	20.000

Til konvertering til andele à 100

142	à	100	=	142
246	à	1.000	=	2.460
109	à	5.000	=	5.450
55	à	10.000	=	5.500
867	à	20.000	=	173.400
				I alt 186.952

der indgår i trækningsgrundlaget som eksempelvis
Z 186.952 à 100

Multipliceres med ovennævnte 0,0146356, ville resultatet være blevet:

A	0,23	=	0
B	0,40	=	0
C	0,17	=	0
D	0,08	=	0
E	1,41	=	1
Z	2.736,15	=	2.736
			Ialt 293.600

med en rest til næste trækning på 10.600, der gemmes som restprocenter pr. litra.

Resultatet bliver således:

1 E à 20.000 til ordinær trækningsliste og
2736 andele af 100 kr. til fordeling i V.P.

Å.J.